

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Vidimace a legalizace

Praktický průvodce a rádce ke zkouškám podle zákona č. 21/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů (zákon o ověřování), ve znění pozdějších předpisů.

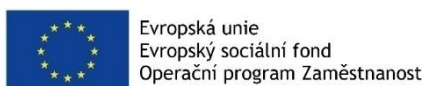
Zpracováno v rámci projektu

„Implementační jednotka Strategického rámce rozvoje veřejné správy České republiky pro období 2014 – 2020“, reg. č. CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/0000125

Ministerstvo vnitra České republiky

Praha, 2021

Zpracováno v rámci projektu „Implementační jednotka Strategického rámce rozvoje veřejné správy České republiky pro období 2014 –2020“, reg. č. CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/0000125. Projekt je spolufinancován z prostředků Evropské unie, Evropského sociálního fondu.

Vydalo Ministerstvo vnitra v roce 2021.

ISBN: 978-80-7616-102-3 (tisk) / 978-80-7616-103-0 (PDF)

OBSAH

1	PRÁVNÍ PŘEDPISY	6
1.1	Zákony.....	6
1.2	Vyhlášky	6
1.3	Směrnice	6
2	PŮSOBNOST NA ÚSEKU OVĚŘOVÁNÍ	7
2.1	Působnost Ministerstva vnitra	8
2.2	Působnost krajského úřadu	8
2.3	Působnost obecního úřadu obce s rozšířenou působností.....	8
2.4	Působnost obecního úřadu, újezdního úřadu, držitele poštovní licence a Hospodářské komory České republiky	9
3	VIDIMACE	10
3.1	Pojem vidimace, vidimovaná listina, předložená listina, způsob provedení vidimace	10
3.2	Vyznačení vidimace.....	12
3.3	Ověřovací doložka pro vidimaci – způsob jejího vyznačení na listině, forma, obsah	14
3.4	Kdy se vidimace neprovede	16
3.4.1	Vidimace občanského průkazu (cestovního pasu) České republiky formou ověření podpisu jeho držitele.....	21
3.4.2	Vidimace listin, je-li předložená listina opatřena viditelným zajišťovacím prvkem	21
3.5	Vidimace souboru listin.....	27
4	LEGALIZACE.....	30
4.1	Pojem, způsob provedení legalizace	30
4.2	Ověřovací doložka pro legalizaci – způsob jejího vyznačení na listině, forma, obsah	30
4.3	Kdy se legalizace neprovede	32
4.4	Legalizace za účasti dvou svědků, zápis do ověřovací knihy.....	33
4.5	Legalizace na listině, která je psána v jiném než českém nebo slovenském jazyce.....	35
4.6	Provedení legalizace na formuláři.....	35
4.7	Provedení legalizace na směnkách	38
4.8	Doklady k prokázání totožnosti žadatele o legalizaci, popřípadě svědků.....	39
5	PROVÁDĚNÍ VIDIMACE A LEGALIZACE NA JINÉM VHODNÉM MÍSTĚ	42
6	POSTUP V PŘÍPADĚ NEPROVEDENÍ VIDIMACE A LEGALIZACE	44
7	OVĚŘENÍ ZPŮSOBILOSTI K PROVÁDĚNÍ VIDIMACE A LEGALIZACE	44
7.1	Provádění zkoušek úředníků	44
7.2	Směrnice Ministerstva vnitra	45
7.3	Provádění zkoušek zaměstnanců	47

7.4	Vidimace a legalizace prováděná starostou a místostarostou obce.....	49
8	VEDENÍ EVIDENCE VIDIMACÍ A LEGALIZACÍ.....	51
8.1	Ověřovací kniha – označení, úvodní list, list podpisových vzorů	51
8.2	Tiskopis ověřovací knihy a její obsah	51
8.3	Vedení ověřovací knihy – doba uložení, vedení rejstříku	52
8.4	Provádění zápisů do ověřovací knihy, použití zkratk	53
8.5	Provádění oprav v ověřovací knize	54
9	PROVÁDĚNÍ VIDIMACE A LEGALIZACE PODLE NOTÁŘSKÉHO ŘÁDU	54
9.1	Vidimace	54
9.2	Legalizace	55
10	PROVÁDĚNÍ VIDIMACE A LEGALIZACE VELITELEM LODĚ	56
11	VYUŽITÍ REFERENČNÍCH ÚDAJŮ Z INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ VEŘEJNÉ SPRÁVY NA ÚSEKU VIDIMACE A LEGALIZACE.....	58
12	OZNAMOVACÍ POVINNOST	61
13	SPRÁVNÍ POPLATKY	63
13.1	Správní poplatek, sazebník, vrácení správního poplatku.....	63
13.2	Položka 4	64
13.3	Položka 5	66
13.4	Osvobození od správního poplatku podle § 8 zákona o správních poplatcích	67
13.5	Poplatky vyměřené držitelem poštovní licence a Hospodářskou komorou České republiky	70
14	PŘÍLOHY	71
14.1	Vzory zápisů provedených v ověřovací knize.....	71
14.2	Vzor vyplněné ověřovací doložky pro vidimaci.....	75
14.3	Vzor vyplněné ověřovací doložky pro legalizaci.....	76
14.4	Vzor vyplněné ověřovací doložky pro legalizaci za účasti dvou svědků.....	77
14.5	Vzor poučení žadatele.....	78
14.6	Vzor prohlášení o státním občanství.....	79
14.7	Vzor sdělení.....	80
14.8	Vzor osvědčení.....	81
14.9	Vzor úvodního listu ověřovací knihy	82
14.10	Vzor listu podpisových vzorů	83
15	SEZNAM PRAMENŮ	84

ÚVOD

Praktický průvodce a rádce s názvem „Vidimace a legalizace“ je určen úředníkům krajských úřadů, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, obecních úřadů, úřadů městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a úřadů městských částí hlavního města Prahy, dále zaměstnancům újezdních úřadů, držitele poštovní licence a Hospodářské komory České republiky a také starostům a místostarostům obcí, provádějících ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a ověřování pravosti podpisu podle zákona č. 21/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů (zákon o ověřování).

Cílem je, aby tato studijní příručka byla užitečnou podporou nejen ke zkoušce podle zákona o ověřování, ale také pomůckou, která má poskytnout ucelený přehled a možnost se zorientovat prostřednictvím výkladu základních právních předpisů, jejich pojmů, postupů a příkladů z praxe na úseku ověřování. Snahou autorky je, aby tato metodika neodrážela pouze pohled ústředního orgánu, tj. Ministerstva vnitra jakožto věcného gestora zákona o ověřování, ale také její osobní zkušenosti z dlouholeté praxe úředníka na úseku matrik a ověřování, a to na různých stupních územních samosprávných celků.

1 PRÁVNÍ PŘEDPISY

Přehled právních předpisů na úseku vidimace a legalizace

1.1 Zákony

- Zákon č. 21/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů (zákon o ověřování), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o ověřování“),
- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“),
- zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.

1.2 Vyhlášky

- Vyhláška Ministerstva vnitra č. 36/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška zákona o ověřování“),
- vyhláška Ministerstva dopravy a spojů č. 272/2000 Sb., o ověřování pravosti podpisu nebo shody opisu nebo kopie s listinou velitelem lodě, ve znění pozdějších předpisů.

1.3 Směrnice

- Směrnice Ministerstva vnitra k jednotnému postupu při ověřování způsobilosti úředníka k provádění ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a ověřování pravosti podpisu.¹

Kontrolní otázka

1. Vyjmenujte základní právní předpisy na úseku vidimace a legalizace.

¹ Směrnice ze dne 21. 6. 2006 č.j.: VS-28/60/2-2006.

2 PŮSOBNOST NA ÚSEKU OVĚŘOVÁNÍ

Působnost na úseku ověřování shody opisu nebo kopie s listinou (dále jen „vidimace“) a ověřování pravosti podpisu (dále jen „legalizace“) podle zákona o ověřování² vykonávají³:

- a) Ministerstvo vnitra,
- b) krajské úřady,
- c) obecní úřady obcí s rozšířenou působností,
- d) obecní úřady, úřady městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a úřady městských částí hlavního města Prahy, jejichž seznam stanoví prováděcí právní předpis (dále jen "obecní úřad"),
- e) újezdni úřady,
- f) držitel poštovní licence,
- g) Hospodářská komora České republiky.

Seznam obecních úřadů, které provádějí vidimaci a legalizaci, je stanoven v příloze č. 1 vyhlášky zákona o ověřování. Tzn., že jeden ze základních předpokladů pro výkon této agendy je, aby obecní úřad byl uveden v této příloze č. 1 vyhlášky zákona o ověřování!

Působnost stanovená krajskému úřadu, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, nebo obecnímu úřadu podle zákona o ověřování je **výkonem přenesené působnosti**.⁴

Co znamená pojem „výkon přenesené působnosti“ na úseku ověřování?

Jde o zákonnou povinnost zajistit výkon státní správy na úseku vidimace a legalizace. Tento výkon státní správy stát „přenesl“ zákonem o ověřování na krajské úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností a obecní úřady – tj. na orgány územních samosprávných celků (dále jen „ÚSC“).⁵

Kromě shora uvedených ÚSC vykonávají přenesenou působnost na úseku vidimace a legalizace i jiné subjekty působící v oblasti veřejných služeb. S odkazem na zákon o ověřování se jedná o držitele poštovní licence a Hospodářskou komoru České republiky.⁶

Zvláštní skupinou výkonu státní správy na úseku vidimace a legalizace jsou tzv. újezdni úřady.⁷ Újezdni úřad jakožto územní správní jednotka vojenského újezdu vykonává státní správu na území vojenského újezdu.⁸ V České republice jsou čtyři újezdni úřady: Boletice, Březina, Hradiště a Libavá.

² Účinnost zákona od 1. 3. 2006.

³ § 1 odst. 1 písm. a) až g) zákona o ověřování.

⁴ § 1 odst. 2 zákona o ověřování.

⁵ Viz § 1 odst. 1 písm. b), c), d) zákona o ověřování.

⁶ Viz § 1 odst. 1 písm. f) a g) zákona o ověřování.

⁷ Viz § 1 odst. 1 písm. e) zákona o ověřování.

⁸ Viz § 30 odst. 1 zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, ve znění pozdějších předpisů: „Vojenský újezd je vymezená část území státu určená k zajišťování obrany státu a k výcviku ozbrojených sil. Vojenský újezd tvoří územní správní jednotku“.

2.1 Působnost Ministerstva vnitra

Ministerstvo vnitra v rámci své působnosti zajišťuje tyto činnosti⁹

- a) vede vzory otisků úředních razítek¹⁰ krajů a podpisové vzory úředníků ÚSC provádějících vidimaci a legalizaci u krajských úřadů včetně jejich změn, jakož i vzory otisků úředních razítek držitele poštovní licence a Hospodářské komory České republiky a podpisové vzory zaměstnanců držitele poštovní licence a Hospodářské komory České republiky provádějících vidimaci a legalizaci včetně jejich změn,
- b) provádí zkoušky úředníků zařazených do krajského úřadu¹¹ a zaměstnanců držitele poštovní licence a Hospodářské komory České republiky provádějících vidimaci a legalizaci¹².

2.2 Působnost krajského úřadu

Krajský úřad¹³

- a) provádí vidimaci a legalizaci,
- b) vede evidenci vidimací a legalizací,
- c) vede vzory otisků úředních razítek obcí s rozšířenou působností a podpisové vzory úředníků provádějících vidimaci a legalizaci u obecních úřadů obcí s rozšířenou působností včetně jejich změn,
- d) provádí zkoušky úředníků zařazených do obecního úřadu obce s rozšířenou působností¹⁴.

Jaký je zásadní rozdíl ve výkonu činností Ministerstva vnitra a krajského úřadu?

Vidimaci nebo legalizaci nelze provést u Ministerstva vnitra, neboť tento výkon nespadá do činností Ministerstva vnitra (neprovádí vidimaci a legalizaci, nevede evidenci vidimací a legalizací), avšak krajský úřad na žádost tento úkon, po splnění zákonem daných podmínek, může provést, neboť tato činnost spadá do působnosti krajských úřadů a dalších subjektů viz níže.

2.3 Působnost obecního úřadu obce s rozšířenou působností

Obecní úřad obce s rozšířenou působností¹⁵

- a) provádí vidimaci a legalizaci,
- b) vede evidenci vidimací a legalizací,
- c) vede vzory otisků úředních razítek obcí a újezdních úřadů a podpisové vzory

⁹ § 2 písm. a) a b) zákona o ověřování.

¹⁰ Odkaz na § 6 zákona č. 352/2001 Sb., o užívání státních symbolů České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹¹ § 14 odst. 2 zákona o ověřování.

¹² § 14a odst. 2 zákona o ověřování.

¹³ § 3 písm. a), b), c), d) zákona o ověřování.

¹⁴ § 14 odst. 2 zákona o ověřování.

¹⁵ § 4 písm. a), b), c), d) zákona o ověřování.

1. úředníků nebo starostů anebo místostarostů provádějících vidimaci a legalizaci u obecních úřadů,
 2. zaměstnanců zařazených do újezdních úřadů provádějících vidimaci a legalizaci u újezdních úřadů včetně jejich změn,
- d) provádí zkoušky úředníků zařazených do obecních úřadů¹⁶.

2.4 Působnost obecního úřadu, újezdního úřadu, držitele poštovní licence a Hospodářské komory České republiky

Obecní úřad, újezdní úřad, držitel poštovní licence a Hospodářská komora České republiky¹⁷

- a) provádí vidimaci a legalizaci a
- b) vede evidenci vidimací a legalizací.

Jak postupovat v případě, že obecní úřad dosud neprováděl agendu vidimace a legalizace, není dosud uveden v příloze č. 1 vyhlášky zákona o ověřování a má zájem tuto agendu vykonávat?

- 1) Obecní úřad zašle svoji odůvodněnou žádost o zařazení do přílohy č. 1 vyhlášky zákona o ověřování obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, do jehož správního obvodu je zařazen. V žádosti uvede, jak jsou zajištěny materiálně technické a personální podmínky k provádění této agendy obecního úřadu (zajištění vhodné úřední místnosti, obstarání ověřovací knihy, ověřovacích doložek, personální obsazení atp.).
- 2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností prověří, zda jsou splněny materiálně technické i personální podmínky a spolu se svým stanoviskem zašle žádost obecního úřadu příslušnému krajskému úřadu.
- 3) Krajský úřad doplní žádost obecního úřadu o své stanovisko a zašle ji oddělení matrik a ověřování odboru všeobecné správy Ministerstva vnitra.

Změnu přílohy č. 1 vyhlášky zákona o ověřování je možno provést pouze její novelou. K účinnosti změny vyhlášky zákona o ověřování dochází k 1. lednu. Zpracování těchto žádostí má „svůj legislativní (schvalovací) proces“, a proto krajské úřady zasílají tyto žádosti na Ministerstvo vnitra nejpozději do 30. 6. roku předcházejícího účinnosti vyhlášky.

Kontrolní otázky

1. Kdo a podle jakého zákona je pověřen výkonem agendy na úseku vidimace a legalizace?
2. Uveďte činnosti jednotlivých subjektů pověřených výkonem agendy vidimace a legalizace, které zajišťují v rámci své působnosti.
3. Kdo vede vzory otisků úředních razítek a podpisové vzory úředníků provádějících agendu vidimace a legalizace u krajských úřadů?

¹⁶ § 14 odst. 2 zákona o ověřování.

¹⁷ § 5 písm. a) a b) zákona o ověřování.

4. Kdo vede vzory otisků úředních razítek a podpisové vzory zaměstnanců zařazených do újezdních úřadů provádějících vidimaci a legalizaci u újezdních úřadů?
5. Jakou činnost na úseku vidimace a legalizace Ministerstvo vnitra nevykonává v rámci své působnosti?
6. Co je základním předpokladem, aby obecní úřad mohl agendu vidimace a legalizace vykonávat?

3 VIDIMACE

3.1 Pojem vidimace, vidimovaná listina, předložená listina, způsob provedení vidimace

- **Vidimace** – tj. ověřování shody opisu nebo kopie s listinou.¹⁸
- **Vidimovaná listina** – tj. opis nebo kopie, která se doslova shoduje s předloženou listinou.¹⁹ Vidimací se ověřuje, že opis nebo kopie (dále jen „vidimovaná listina“) se doslova shoduje s předloženou listinou. Vidimací se nepotvrzuje správnost ani pravdivost údajů uvedených na vidimované listině ani jejich soulad s právními předpisy. Krajský úřad, úřad obce s rozšířenou působností, obecní úřad, újezdní úřad, držitel poštovní licence ani Hospodářská komora České republiky (dále jen „úřad“) za obsah vidimované listiny neodpovídá. Vidimace se provádí na žádost. Vidimovanou listinu pořizuje žadatel na své náklady, není-li dále stanoveno jinak.²⁰
- **Předložená listina** – tj. listina, z níž byla pořízena vidimovaná listina. Předložená listina může být²¹

1. prvopisem,

Např. prvopis (originál) matričního dokladu, kupní smlouvy, rozhodnutí správního orgánu, rozsudku soudu, plné moci atp.

2. již ověřenou vidimovanou listinou,

Tzn., že žadatel žádá o následnou vidimaci listiny.

3. listinou, která je výstupem z autorizované konverze dokumentů²²,

4. opisem nebo kopií pořízenou ze spisu, nebo

Zákon o ověřování v bodě 4. odkazuje na § 38 odst. 4 správního řádu, podle něhož s právem nahlížet do spisu je spojeno právo činit si výpisy a právo na to, aby správní orgán pořídil kopie spisu nebo jeho části. Pozor ale, pokud žadatel předloží k vidimaci kopii listiny ze spisu správního řízení, kterou si úředník ověřil do spisu pro úřední potřebu – vidimace takové listiny se neprovede! Nejedná se v tomto případě o kopii ve smyslu kopie pořízené ze spisu.

¹⁸ § 1 odst. 1 zákona o ověřování.

¹⁹ § 6 odst. 1 zákona o ověřování.

²⁰ § 6 odst. 2 a 3 zákona o ověřování.

²¹ Viz § 8 písm. c) zákona o ověřování.

²² Odkaz na § 22 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů.

Pro názornost zde uvádíme vzory doložek, které lze vyhodnotit jako opis nebo kopii pořízenou ze spisu:

Text doložky okresního soudu

Tato fotokopie doslovně souhlasí s originálem založeným ve spise sp. zn. na č. I

OS dne

Za správnost fotokopie (podpis) ... a otisk razítka se státním znakem

Text doložky katastrálního úřadu

Potvrzuji, že tato kopie souhlasí s knihovní vložkou č. ... pozemkové knihy pro k. ú: ...

Kopie úplná – částečná

Počet listů:

Číslo žádosti o správní úkon:

Vyhotovil:

Podpis, otisk razítka se státním znakem

Datum:

Text doložky finančního úřadu

Ověřovací doložka o shodě dle § 67 odst. 4 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění p. p. opis/kopie/stejnopis souhlasí doslovně s elektronickým originálem/ listinou, z níž je pořízen, která je prvopisem/opisem/kopii/stejnopisem a skládá se z listů/archů.

Ověřená kopie obsahuje listů/archů

Ověřeno dne v ...

Podpis úřední osoby, otisk razítka se státním znakem

Text doložky státního oblastního archivu

Tato kopie – opis – výpis doslovně souhlasí s písemností uloženou ve fondu ... pod inv. č. (sign.) ...

Tato kopie – opis – výpis obsahuje listů.

Vidimace byla zapsána v ověřovací knize pod poř. č....

Místo, dne ...

Podpis úřední osoby, otisk razítka se státním znakem

Samozřejmě nelze vyloučit i jiné formální uspořádání shora uvedených doložek (podrobněji viz Informace Ministerstva vnitra č. 8/2009 doplněná Informací č. 1/2020, volně dostupné na webových stránkách Ministerstva vnitra²³).

- 5.** stejnopisem písemného vyhotovení rozhodnutí nebo výroku rozhodnutí vydaného podle zvláštního právního předpisu.

Zákon o ověřování zde odkazuje na § 69 odst. 4 správního řádu; stejnopis listiny lze také považovat za prvopis (pojem „stejnopis“ užívá např. zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, dále vyhláška č. 3/2015 Sb., o některých dokladech o vzdělání, v platném znění, kde je v § 4 vydání stejnopisu vysvědčení, výučního listu a diplomu o absolutoriu také uvedeno).

²³ Viz [Metodika na úseku ověřování - Ministerstvo vnitra České republiky \(mvcr.cz\)](#).

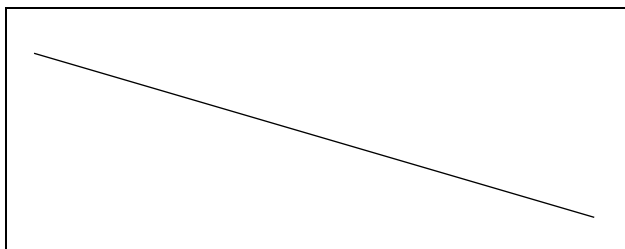
- **Způsob provedení vidimace** – vidimace se na vidimované listině nebo na listu pevně s ní spojeném vyznačí ověřovací doložkou a otiskem úředního razítka. Po provedení vidimace se vidimovaná listina označí tak, aby text na ní nemohl být po provedené vidimaci doplňován. Způsob označení vidimované listiny stanoví prováděcí předpis, tj. vyhláška zákona o ověřování.²⁴

3.2 Vyznačení vidimace

Vidimace se vyznačí na vidimované listině formou ověřovací doložky na každém listu. Neopatří-li ověřující osoba ověřovací doložkou každý list vidimované listiny, spojí tyto pevně do svazku sešitím, které se přelepí. Přelepka se opatří otiskem úředního razítka z obou stran tak, že část otisku úředního razítka je otištěna na vidimované listině.²⁵

Není-li na vidimované listině dostatek místa pro vyznačení ověřovací doložky, vyznačí se ověřovací doložka na samostatném listu papíru pevně spojeném s vidimovanou listinou (spojení pevně do svazku sešitím, které se přelepí), přičemž přelepka se opatří otiskem úředního razítka z obou stran tak, že část otisku úředního razítka je otištěna na vidimované listině.²⁶ Skládá-li se vidimovaná listina z jednoho či více listů a každý jednotlivý list **obsahuje pouze jednu popsanou stranu**, která se vidimuje, **proškrtně se** nepopsaná strana listu vidimované listiny **z levého horního rohu do pravého dolního rohu** a ověřovací doložka se vyznačí na straně listu, která je vidimována.²⁷ Není-li dostatek místa pro vyznačení ověřovací doložky na straně listu, která je vidimována, vyznačí se ověřovací doložka na druhou stranu každého listu shora, pokud tyto nejsou pevně spojeny do svazku způsobem uvedeným ve vyhlášce zákona o ověřování²⁸.

Vzor proškrtnutí druhé (nepopsané) strany listu.

Vznikne-li **v textu vidimované listiny** nebo mezi ověřovací doložkou vyznačenou na vidimované listině a textem uvedeným na této vidimované listině nepopsané místo, ověřující osoba **proškrtně** takto vzniklé nepopsané místo na vidimované listině **z levého horního rohu do pravého dolního rohu**.²⁹

²⁴ § 7 odst. 1, 2 a 3 zákona o ověřování.

²⁵ § 2 odst. 1 vyhlášky zákona o ověřování.

²⁶ § 2 odst. 2 vyhlášky zákona o ověřování.

²⁷ § 2 odst. 3 vyhlášky zákona o ověřování.

²⁸ Viz § 2 odst. 1 vyhlášky zákona o ověřování: „Vidimace se vyznačí na vidimované listině formou ověřovací doložky na každém listu. Neopatří-li ověřující osoba ověřovací doložkou každý list vidimované listiny, spojí tyto pevně do svazku sešitím, které se přelepí. Přelepka se opatří otiskem úředního razítka z obou stran tak, že část otisku úředního razítka je otištěna na vidimované listině“.

²⁹ § 2 odst. 4 vyhlášky zákona o ověřování.

Vzor proškrtnutí nepopsaného místa na vidimované listině (např. v textu podnájemní smlouvy).

IV.
Peněžní prostředky k zajištění nájemného v souvislosti s užíváním bytu (kauce)
Smluvní strany si sjednávají peněžní prostředky k zajištění nájemného a úhrady za služby ve výši 10.000 Kč (dále jen „kauce“), kterou podnájemce uhradí nejpozději do 10. ledna 2021 složením v hotovosti do rukou nebo na účet nájemce.
V.
Práva a povinnosti smluvních stran
Nájemce: Má právo na placení sjednaného nájemného a úhrad za služby ve sjednané době řádně a včas dle této smlouvy, má právo vstupu do bytu za účelem ověření, zda je byt užíván řádným způsobem a za účelem kontroly, zda nedochází ke škodám na bytě. Je však povinen dohodnout datum vstupu předem.

Je-li předloženou listinou výstup z autorizované konverze dokumentů provedené automatizovaně a skládá-li se vidimovaná listina z více listů, spojí ověřující osoba všechny listiny vidimované listiny pevně do svazku způsobem uvedeným v § 2 odst. 1 vyhlášky zákona o ověřování.³⁰

Výstup z automatizované autorizované konverze dokumentů tedy není předepsaným způsobem pevně spojen s konverzní doložkou (sešitím, přelepením a opatřením úředního razítka z obou stran), ale jeho jednotlivé listy včetně konverzní doložky jsou předloženy samostatně. Fyzické spojení listin je v případě automatizované konverze dokumentů nahrazeno tzv. *logickým spojením*, a to na každé straně výstupu. Na základě tohoto logického spojení lze zjistit a ověřit, zda je dokument celistvý a úplný a že žádný list nebyl vyměněn (neboť je použit papír se zajišťovacími prvky – tzv. giloš a mikronásek). Součástí výstupu je pak konverzní doložka.

Vzor kombinace ochranných prvků pro dokument konvertovaný automatizovanou konverzí v listinné podobě:

1. Text

Výstup automatizované konverze, pořadové číslo 373 191 1—19726-170525 09093 8, datum provedení 10. 3. 2019, strana 2/3. Toto logické spojení listin je umístěno v horním okraji tiskové strany v záhlaví dokumentu.

2. Giloš (je umístěn v zápatí papíru, mimo oblast tisku)

³⁰ Ověřující osoba spojí jednotlivé listy vidimované listiny pevně do svazku sešitím, které se přelepí; přelepka se opatří otiskem úředního razítka z obou stran tak, že část otisku úředního razítka je otištěna na vidimované listině.

3. Mikronásek (je umístěn v zápatí papíru, rovněž mimo oblast tisku)

Ověřující osoba může z takové listiny provést na základě požadavku žadatele buď vidimaci úplnou (např. 3 strany ze 3 stran) nebo částečnou (např. 2 strany ze 3 stran), přičemž výstup z takto provedené vidimace bude vždy pevně spojen do svazku předepsaným způsobem. Takový svazek se opatří pouze jednou ověřovací doložkou, ve které bude uvedeno, že předloženou listinou byla listina, která je výstupem z autorizované konverze dokumentů.³¹

3.3 Ověřovací doložka pro vidimaci – způsob jejího vyznačení na listině, forma, obsah

Ověřovací doložka se vyznačí na listině, která je vidimována, formou³²:

- a) otisku razítka a ručním vypsáním údajů uvedených v § 8 zákona o ověřování ověřující osobou,
- b) výtisku opatřeného pomocí výpočetní techniky, který obsahuje údaje uvedené v § 8 zákona o ověřování. Výtisk je vytištěn na samolepicím štítku, nebo na listině, anebo na samostatném listu papíru. Štítek se nalepí na vidimovanou listinu a opatří se otiskem úředního razítka tak, že část otisku úředního razítka je otištěna na vidimované listině a část otisku úředního razítka je otištěna na tomto štítku. Výtisk ověřovací doložky na samostatném listu papíru se pevně spojí s vidimovanou listinou způsobem uvedeným v § 2 odst. 2 vyhlášky zákona o ověřování, nebo
- c) formou výtisku opatřeného pomocí výpočetní techniky s ručním vypsáním údajů uvedených v § 8 zákona o ověřování ověřující osobou.

V některých případech (např. při poruše počítačového vybavení umožňujícího tisk ověřovacích doložek na štítky) je možný způsob vyhotovování ověřovacích doložek ve formě výtisku opatřeného pomocí výpočetní techniky a ručního vyplnění (resp. dovýplnění) doložky. Tzn., že ověřující osoba bude tento výtisk ručně vyplňovat tak, jako se tomu děje v případě doložek ve formě razítka.

Ověřovací doložka – obsah ověřovací doložky je uveden v § 8 zákona o ověřování; vzor ověřovací doložky je stanoven v příloze č. 2 vyhlášky zákona o ověřování.

Názorná ukázka (obsah) vyplněné ověřovací doložky pro vidimaci viz PŘÍLOHA 14.2; vzory zápisů provedených v ověřovací knize viz PŘÍLOHA 14.1 této příručky.

Ověřovací doložka se opatří otiskem jmenovky ověřující osoby, anebo ručním vypsáním jména, případně jmen a příjmení hůlkovým písmem, není-li jméno případně jména, a příjmení součástí výtisku vyhotoveného pomocí výpočetní techniky, jejím podpisem a úředním razítkem^{33, 34}.

³¹ § 8 písm. c) bod 3. zákona o ověřování.

³² § 5 odst. 1 vyhlášky zákona o ověřování.

³³ S odkazem na § 6 zákona č. 352/2001 Sb., o užívání státních symbolů České republiky, ve znění pozdějších předpisů, se musí jednat o úřední razítko, na němž je vyznačen malý státní znak, který je kulatého tvaru o průměru 20 mm, 25 mm nebo 36 mm.

³⁴ § 5 odst. 3 vyhlášky zákona o ověřování.

V případě zjištění chybného údaje v ověřovací doložce před uzavřením vidimace (rovněž i po uzavření vidimace) se použije obdobně § 6c odst. 1 vyhlášky zákona o ověřování³⁵, není-li možné listinu opatřit novou ověřovací doložkou.

Ověřovací doložka se na listině vyznačí tak, aby nezasahovala do jejího obsahu.³⁶

Náhled na nesprávné umístění ověřovací doložky.

Kontrolní otázky

1. Vysvětlíte pojmy vidimace, vidimovaná listina a předložená listina.
2. Jaké jsou způsoby provedení vidimace?
3. Popište způsob vyznačení vidimace na vidimované listině, je-li předloženou listinou výstup z autorizované konverze dokumentů provedené automatizovaně.
4. Jak bude ověřující osoba postupovat v případě, že v textu vidimované listiny vznikne nepopsané místo?
5. Ověřovací doložka pro vidimaci – jaký je její obsah, forma a způsob vyznačení na vidimované listině?

³⁵ Provádění oprav v ověřovací knize viz samostatná kapitola 8.5.

³⁶ § 5 odst. 4 vyhlášky zákona o ověřování.

3.4 Kdy se vidimace neprovede

Vidimace se neprovede³⁷:

a) je-li předložená listina, z níž je vidimovaná listina pořízena, listinou, jejíž jedinečnost nelze vidimovanou listinou nahradit, **zejména** občanský průkaz, cestovní doklad, zbrojný průkaz, řidičský průkaz, vojenská knížka, služební průkaz, průkaz o povolení k pobytu cizince, rybářský lístek, lovecký lístek nebo jiný průkaz, vkladní knížka, šek, směnka nebo jiný cenný papír, los, sázanka, protest směnky, geometrický plán, rys nebo technická kresba,

Jedná se o tzv. demonstrativní výčet listin, kdy se vidimace neprovede. Co znamená pojem „demonstrativní“ výčet? Zákon o ověřování užívá v tomto ustanovení slovo „zejména“, které předpokládá, že výčet následující za tímto slovem bude výčtem demonstrativním (tj. příkladným), nikoliv výčtem taxativním (tedy konečným). Pod pojem *listina, jejíž jedinečnost nelze vidimovanou listinou nahradit* ve smyslu zákona o ověřování, lze tedy podřadit i další listiny, výslovně zde neuvedené (např. vysokoškolský index, rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti [tzv. neschopenka], lékařský recept atp.).

Snahou odboru všeobecné správy Ministerstva vnitra je sjednocování výkonu agendy vidimace a legalizace stran všech ověřujících osob, a to zejména pomocí stanovisek a metodických pokynů, které jsou vydávány. Cílem především je, aby všichni žadatelé o provedení vidimace nebo legalizace měli u všech subjektů provádějících ověřování podle zákona o ověřování stejné podmínky. Metodicky jsou zejména upravovány ty situace, které zákon o ověřování výslovně neřeší, avšak požadavek na stanovení jednotného postupu v těchto situacích vyvstal z aplikační praxe ověřujících osob. Tyto metodické informace jsou volně dostupné na webových stránkách Ministerstva vnitra.³⁸

b) je-li předložená listina, z níž je vidimovaná listina pořízena, psána v jiném než českém nebo slovenském jazyce a neovládá-li ověřující osoba jazyk, v němž je listina psána a není-li současně předložena v úředně ověřeném překladu do jazyka českého nebo slovenského; **to neplatí, byla-li kopie listiny pořízena ověřující osobou na kopírovacím zařízení, a to na náklady žadatele,**

Pokud tedy žadatel předloží např. cizozemský rodný list, který nebude opatřen úředním překladem do českého nebo slovenského jazyka, **lze vidimaci provést po splnění zákonné podmínky** – tzn., že ověřující osoba si sama pořídí kopii této předložené cizozemské veřejné listiny na kopírovacím zařízení, a to na náklady žadatele. Tento postup je běžnou zákonnou praxí – vidimace je v takovém případě přípustná (ověřující osoba rovněž postupuje tak, aby žadateli nevznikaly zbytečné náklady³⁹).

V souvislosti s prováděním agendy vidimace (včetně legalizace) je důležité zmínit i odkaz na § 18e zákona o ověřování: „*Listina vydaná orgány České republiky nebo Slovenské republiky, ke které je připojen **vícejazyčný standardní formulář** vyhotovený podle přímo použitelného předpisu Evropské*

³⁷ § 9 písm. a), b), c), d), e), f), g), h) zákona o ověřování.

³⁸ Viz <https://www.mvcr.cz/clanek/metodika-na-useku-overovani.aspx>.

³⁹ Srov. § 6 odst. 2 správního řádu.

unie⁴⁰, se spolu s tímto formulářem pro účely tohoto zákona **považuje za listinu, která je psána v českém jazyce**“.

Co jsou „standardní formuláře“?

Matriční doklady vydané v České republice pro jejich použití v jiném členském státě Evropské unie mohou být opatřeny standardním formulářem (tj. formulář, který obsahuje vícejazyčný glosář názvů standardních položek i názvů specifických pro danou zemi ve všech úředních jazycích). Matriční doklady jsou osvobozeny od dalšího vyššího ověření a formulář také nahrazuje úřední překlad do úředního jazyka příslušného státu Evropské unie, kde bude doklad použit.

Příklad:

Žadatel předloží k vidimaci např. rodný list vydaný matričním úřadem v České republice, který bude opatřen vícejazyčným standardním formulářem v italském jazyce (neboť tento doklad byl matrikou vydán na žádost pro použití v Itálii). Ověřující osoba v souladu s § 18e zákona o ověřování bude na tento rodný list spolu s formulářem v italském jazyce pohlížet na listinu (jako celek), která je psána v českém jazyce.

- c) je-li předložená listina, z níž je vidimovaná listina pořízena, opatřena viditelným zajišťovacím prvkem; to neplatí, je-li kopie listiny pořízena ověřující osobou na kopírovacím zařízení, a to na náklady žadatele,

Pod pojem „viditelný zajišťovací prvek“, tak jak jej zákon o ověřování užívá, lze podřadit takový prvek, který je na listinu umístěn určitým speciálním způsobem (technologií), přičemž již samotné užití této technologie významně přispívá ke zvýšení ochrany listiny a tím se i snižuje šance proti padělání či zneužití. Podrobněji o vidimaci listin, je-li předložená listina opatřena viditelným zajišťovacím prvkem, viz samostatná kapitola 3.4.2.

- d) je-li předložená listina již ověřenou vidimovanou listinou, v jejíž ověřovací doložce je uveden údaj podle § 8 písm. f) zákona o ověřování⁴¹,

V případě, že žadatel předloží již ověřenou vidimovanou listinu k následné (opakované) vidimaci, je důležité, aby ověřující osoba vždy pečlivě zkontrolovala obsah údajů uvedených v ověřovací doložce, viz PŘÍLOHA 14.2 vzor vyplněné ověřovací doložky. Zákonné pravidlo – listinu, která obsahuje viditelný zajišťovací prvek, **lze vidimovat pouze z předloženého prvopisu**.

- e) je-li předložená listina, z níž je vidimovaná listina pořízena, listinou, která je výstupem z autorizované konverze dokumentů, v jejíž doložce je uveden údaj o tom, že vstup do autorizované konverze dokumentů obsahoval viditelný prvek, který nelze plně přenést na výstup,

Ověřující osoba proto vždy pečlivě zkontroluje obsah údajů konverzní doložky u předložené listiny, která je výstupem z autorizované konverze dokumentů.

⁴⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1191 ze dne 6. července 2016 o podpoře volného pohybu občanů zjednodušením požadavků na předkládání některých veřejných listin v Evropské unii a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012.

⁴¹ Tzn. údaj o tom, zda listina, ze které je vidimovaná listina pořízena, obsahuje viditelný zajišťovací prvek.

f) jsou-li v předložené listině, z níž je vidimovaná listina pořízena, změny, doplňky, vsuvky nebo škrty, které by mohly zeslabit její věrohodnost,

Škrty na úředních listinách nemohou automaticky způsobovat nemožnost provedení vidimace, neboť by takový výklad byl proti smyslu zákona, který v zásadě ukládá osobě provádějící vidimaci povinnost zjišťovat, zda konkrétní zásah do listiny je způsobilý zeslabit její věrohodnost. Vyřešení otázky, zda je v takovém případě možná aplikace důvodu pro neprovedení vidimace, záleží tedy na posouzení ověřující osoby. Doporučujeme postupovat vždy s obezřetností, všimnout si okolností, které případně vzbuzují pochybnosti.

g) jestliže se vidimovaná listina doslovně neshoduje s předloženou listinou, z níž byla pořízena, (např. chybí odstavec [nebo jeho část], chybí věta [slovo] atp.),

V průběhu výkonu praxe na úseku vidimace a legalizace lze zaznamenat případy, kdy byla předložena cizozemská veřejná listina, která byla opatřena antikopírovacím /antiskenovacím rastrem. Jedná se o ochranné prvky integrované do listiny na ochranu před napodobením formou kopírování či skenování – nejsou při přezkoumání pouhým okem za běžných podmínek viditelné, ale po zkopírování či oskenování je vidět nebo přečíst lze, anebo tyto informace způsobí, že se po zkopírování či oskenování objeví nedostatky (chyby).

Okopírování takové listiny tak může například způsobit, že se na kopii objeví pruh (pruhy) černé barvy, případně je kopie barvou znehodnocena celá anebo část textu na kopii zmizí apod. Též se po okopírování mohou na kopii objevit nejrůznější nápisy (nejčastěji zřejmě půjde o nápisy „copy“, „not copy“, „copie“, „specimen“, „void“ apod.), případně značky či symboly, které na původním dokumentu (předložené listině) viditelné nebyly.

Bude-li taková listina předložena k vidimaci a ověřující osoba shledá, že vidimovaná listina se doslova neshoduje s předloženou listinou, z níž byla pořízena, **vidimace se neprovede**, neboť se vidimovaná listina doslovně neshoduje s předloženou listinou.⁴²

V případě listin opatřených antikopírovacím rastrem se nejedná o tzv. viditelné zajišťovací prvky, u kterých by byla vidimace po splnění zákonem stanovených podmínek možná! Podrobněji viz také Informace Ministerstva vnitra č. 5/2018.

h) není-li z předložené listiny, z níž je vidimovaná listina pořízena, patrné, zda se jedná o

1. prvopis,
2. již ověřenou vidimovanou listinu,
3. listinu, která je výstupem z autorizované konverze dokumentů,
4. opis anebo kopii pořízenou ze spisu, nebo
5. stejnopis písemného vyhotovení rozhodnutí anebo výroku rozhodnutí vydaného podle zvláštního předpisu⁴³.

V odborné literatuře⁴⁴ byly zveřejněny výsledky „Experimentální sondy do kvality provádění vidimace v ČR“. Experimentátoři (podrobně vyškolené osoby) navštívili celkem 66 institucí (nahodile vybrané ÚSC, dále Českou poštu, s.p. – pracoviště Czech Point [a i notáře]), které jsou

⁴² Viz § 9 písm. g) zákona o ověřování.

⁴³ § 69 odst. 4 správní řád.

⁴⁴ Časopis Státní zastupitelství 2/2019.

ze zákona o ověřování (notáři dle notářského řádu) pověřeny výkonem agendy vidimace a legalizace. Předmětem experimentu byla otázka, nakolik je osoba provádějící vidimaci schopna, ale též povinna, rozpoznat prvopis (originál) od barevně vytištěné kopie.

Experimentátoři předložili ověřující osobě na běžné inkoustové tiskárně vytištěnou listinu včetně barevně vytištěné (modré) **kopie podpisu** a požadovali vidimaci této předložené listiny. Podpis byl záměrně obtažený nepíšícím perem tak, aby na rubové straně papíru byla vidět vytlačená stopa pera. Obtažení bylo velmi hrubé, takže se nekrylo s vytištěnou linií. Tisk byl nekvalitní, takže při pozornějším pohledu na vytištěný podpis bylo možné pouhým okem vidět i tiskový rastr. Jednalo se záměrně o nekvalitní padělek ve snaze o zajištění zjevné nevěrohodnosti předkládané listiny.

Výsledek tohoto experimentu ukázal, že ověřující osoby nerozpoznaly v 51 případech (77 %) z celkových 66 nekvalitní padělek (nerozpoznaly, že se jednalo o vytištěnou kopii podpisu).

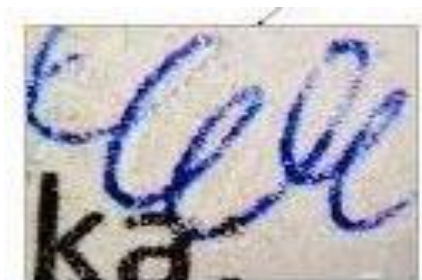
Jak rozpoznat prvopis (originál) listiny od barevně vytištěné kopie?

Analýza ukázala, že většina ověřujících osob provedla vidimaci listiny okamžitě, bez jakéhokoliv zkoumání. Vidimací se nepotvrzuje správnost ani pravdivost údajů uvedených na vidimované listině ani jejich soulad s právními předpisy. Úřad za obsah vidimované listiny neodpovídá.⁴⁵ Ověřující osoba by však měla rozpoznat, o jaký druh předložené listiny se jedná, neboť tento údaj zapisuje do ověřovací doložky pro vidimaci.⁴⁶ Za nesprávný úřední postup je považována pouze vidimace zjevně nevěrohodné listiny⁴⁷ – stačí jen „hrubé rozpoznání“ zjevně nevěrohodné listiny, neboť zákon o ověřování neukládá ověřující osobě povinnost „*kvalifikovaného ověření pravosti předkládaných listin*“⁴⁸.

Zkoumání originálu podpisu (či úředního razítka) na listině prostým okem proti světlu nebo zvolení dokonce naprosto nevhodné techniky – rozmazání podpisu nebo otisku úředního razítka na listině slinami, nepřinese ověřující osobě žádné relevantní závěry. V tomto případě je na místě doporučit pořízení základního technického vybavení – lupy se zvětšením alespoň 10x. Tímto základním prostředkem lze u předložených kopií bezpečně rozpoznat tiskový rastr (porovnejte si např. pohled lupou na originál otisku úředního razítka nebo vlastnoručního podpisu; poté si sami z tohoto originálu zhotovte barevně vytištěnou fotokopii a obě listiny pohledem lupy porovnejte).

Vlastnoruční podpis
pohledem lupy
(jednotná linie podpisu)

Barevně vytištěná kopie podpisu
(lupou lze rozpoznat tiskový rastr)

⁴⁵ Srov. § 6 odst. 2 zákona o ověřování.

⁴⁶ Srov. § 8 písm. c) zákona o ověřování.

⁴⁷ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 1. 2015, sp. zn. 30 Cdo 1966/2013.

⁴⁸ Srov. § 9 písm. f) zákona o ověřování.

Originál otisku razítka

Kopie razítka (inkoustová tiskárna)

Detailní pohled lupou na originál

Detailní pohled lupou na kopii – linie nejsou jednolité (barevné tečky).

Lze vidimovat např. zalaminované matriční doklady (rodné listy, oddací listy atp.)?

Vzhledem k tomu, že se již v minulosti objevily zalaminované listiny, které byly padělkem, nedoporučujeme vidimaci zalaminovaných dokladů provádět, a to s odkazem na ustanovení § 9 písm. h) bod 1. zákona o ověřování.

Upozornění:

Žadatel o vidimaci listiny neprokazuje svou totožnost, tzn., že nepředkládá žádný doklad totožnosti. Tato zákonná povinnost se týká pouze žádosti o legalizaci podpisu!⁴⁹

Kontrolní otázky

1. Vyjmenujte některé druhy listin, které nelze vidimovat (výčet listin).
2. Lze provést vidimaci cizozemské listiny, která není opatřena úředním překladem do českého jazyka nebo slovenského jazyka?
3. Uveďte, kdy se vidimace neprovede.
4. Jaké doklady totožnosti musí žadatel o vidimaci předložit?
5. Vysvětlete postup při provádění vidimace, je-li předložená listina, z níž je vidimovaná listina pořízena, psána v jiném než českém nebo slovenském jazyce.

⁴⁹ Srov. § 13 písm. c) zákona o ověřování.

3.4.1 Vidimace občanského průkazu (cestovního pasu) České republiky formou ověření podpisu jeho držitele⁵⁰

Kdy se vidimace neprovede, je souhrnně popsáno v předchozí kapitole 3.4. Nyní se zaměříme na demonstrativní výčet uvedený v § 9 písm. a) zákona o ověřování – a to konkrétně: „*Vidimace se neprovede, je-li listinou, z níž je vidimovaná listina pořízena, listina, jejíž jedinečnost nelze vidimovanou listinou nahradit, zejména občanský průkaz, cestovní doklad“ atd.*

Z praxe na úseku vidimace a legalizace byly zaznamenány žádosti o „ověření“ fotokopie občanského průkazu České republiky **formou ověření podpisu** držitele občanského průkazu. Některé firmy přímo radí svým zákazníkům, aby pod fotokopii obou stran občanského průkazu nebo cestovního pasu uvedli větu: „Svým podpisem stvrzuji pravost tohoto dokladu“, pod tuto větu se vlastnoručně podepsali a požádali o úřední ověření svého podpisu na této listině.

Jde tedy o ověření pravosti podpisu (legalizaci), nikoli o ověření fotokopie občanského průkazu nebo cestovního pasu (vidimaci). Žadatelé vesměs neuvádějí nebo nechtějí uvést, k jakému účelu požadovaný doklad potřebují.

Podle zákona o ověřování se legalizací ověřuje, že žadatel listinu před ověřující osobou vlastnoručně podepsal nebo podpis na listině uznal za vlastní. Legalizací se nepotvrzuje správnost ani pravdivost údajů uvedených v listině ani jejich soulad s právními předpisy. Úřad za obsah listiny neodpovídá.⁵¹

V tomto případě se však nejedná o vidimaci občanského průkazu (cestovního pasu), kterou zákon o ověřování ani neumožňuje!

Ministerstvo vnitra, jakožto věcný gestor a metodický orgán zákona o ověřování, ve své Informaci č. 6/2011 doporučilo, aby v uvedených případech připravila ověřující osoba **poučení** pro žadatele o tom, že v daném případě jde o ověření pravosti podpisu (legalizaci), nikoli o vidimaci tj. ověření fotokopie občanského průkazu (cestovního pasu), což žadatel stvrdí svým podpisem. Uvedené poučení bude založeno do příslušného svazku ověřovací knihy. V rámci zpracování této praktické pomůcky je v PŘÍLOZE 14.5 uveden návrh vzoru „Poučení žadatele“.

3.4.2 Vidimace listin, je-li předložená listina opatřena viditelným zajišťovacím prvkem

V kapitole 3.4 jsou uvedeny všechny případy, kdy se s odkazem na zákon o ověřování vidimace neprovede. V této podkapitole si více objasníme odkaz na § 9 písm. c) zákona o ověřování s popisem některých příkladů listin. Vidimace se neprovede: „*je-li předložená listina, z níž je vidimovaná listina pořízena, opatřena viditelným zajišťovacím prvkem; to neplatí, je-li kopie listiny pořízena ověřující osobou na kopírovacím zařízení, a to na náklady žadatele*“.

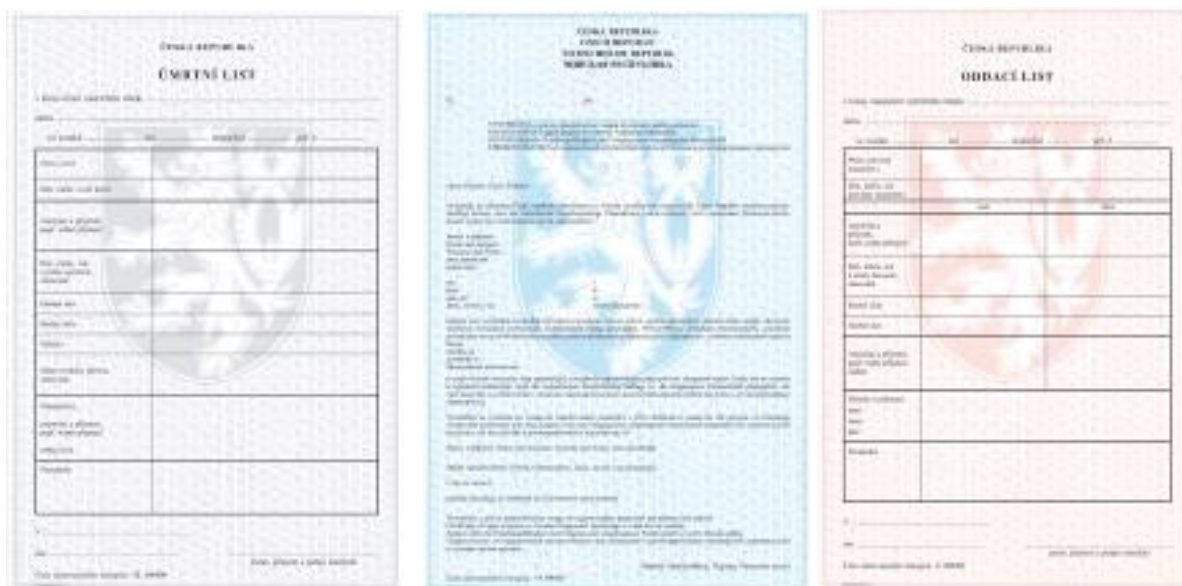
⁵⁰ Viz Informace Ministerstva vnitra č. 6/2011.

⁵¹ § 10 odst. 1 a 2 zákona o ověřování.

Matriční doklady⁵²

Jako příklad lze uvést matriční tiskopisy užívané matričními úřady v České republice při vydávání matričních dokladů (např. rodný list, oddací list, doklad o registrovaném partnerství, úmrtí list, vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství), které jsou od 1. 1. 2015 opatřeny zajišťovacími prvky.⁵³ Vedle chemické ochrany papíru vlastní jedinečný a nezaměnitelný průběžný vodoznak lva ve štítu a lipové listy. Při vidimaci těchto matričních tiskopisů ověřující osoba sama pořídí kopii listiny na kopírovacím zařízení, a to na náklady žadatele. Do ověřovací doložky uvede, že předložená listina obsahuje viditelný zajišťovací prvek (vzor vyplněné ověřovací doložky pro vidimaci viz PŘÍLOHA 14.2, vzory zápisů provedených v ověřovací knize viz PŘÍLOHA 14.1 této příručky). Následnou vidimaci takto vidimované listiny již zákon o ověřování neumožňuje.⁵⁴

Vzory některých matričních tiskopisů s odkazem na vyhlášku zákona o matrikách.⁵⁵ Matriční tiskopisy jsou od 1. 1. 2015 opatřeny viditelným zajišťovacím prvkem – vodoznakem lva ve štítu a lipové listy, který je viditelný v průchozím světle (proti světlu):

⁵² Viz Informace Ministerstva vnitra č. 18/2014 bod I.

⁵³ Viz § 24 odst. 1 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁴ § 9 písm. d) zákona o ověřování.

⁵⁵ Vyhláška č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Vzory některých vysvědčení s odkazem na vyhlášku č. 3/2015 Sb., o některých dokladech o vzdělání, ve znění pozdějších předpisů – tiskopisy vysvědčení, výučních listů a diplomů o absolutoriu jsou opatřeny šedým podtiskem s motivem malého státního znaku a lipových listů na každé straně tiskopisu; tyto tiskopisy jsou současně také opatřeny vodotiskem s motivy lipových ratolestí:

The image shows two sample certificate forms from the Czech Republic. The left form is titled "VYSVĚDČENÍ list A" and is for compulsory education. It includes fields for the student's name, date of birth, and a table for subjects and grades. The right form is titled "VYSVĚDČENÍ O MATURITNÍ ZKOUŠCE" and is for the maturity exam. It includes fields for the student's name, date of birth, and a table for exam results in various subjects.

Vodoznak: Zajišťovací prvek dokumentu sloužící jednak k jeho ochraně proti pozměňování (ochrana integrity dokumentu), jednak k ochraně práv jeho autora. Jedná se o grafickou techniku vkládání dodatečných informací do dokumentu v analogové nebo digitální podobě (obrázek, písmo, animace apod.). Zkontrolujte vodoznak proti světlu – pozorujte jej v průchozím světle.

Ukázka vodoznaku na matričním tiskopisu (rodný list):

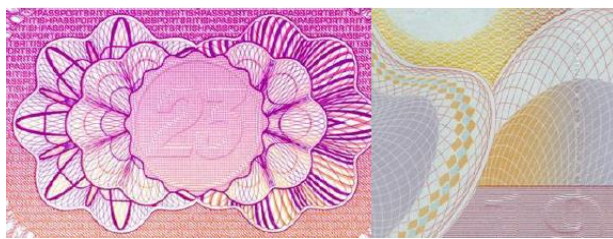
The image shows a sample birth certificate form titled "RODNÝ LIST". It includes fields for the child's name, date of birth, and a table for the parents' names. The form features a watermark of the coat of arms of the Czech Republic.

Podtisk: Podtisk označuje (obvykle) barevný ofsetový tisk pro předtištěný text a osobní údaje v zabezpečených dokladech (např. v cestovních dokladech; v občanských průkazech; na českých matričních dokladech, vysvědčení apod.).

Podtisk je používán jako pozadí pro jiné zajišťovací techniky tisku a zajišťovací prvky, například:

- **giloše**

- **hlubotisk**

Poznámka:

Československé resp. české matriční doklady vydávané do 31. 12. 2014 byly vydávány na tiskopisech, které obsahovaly pouze podtisk (**není to vodoznak**), tato praxe se týkala i tiskopisů vysvědčení. V praxi je třeba tedy rozlišovat, zda se jedná o listinu, která:

- obsahuje pouze podtisk bez dalších zajišťovacích prvků – jedná se o listinu, která neobsahuje viditelný zajišťovací prvek, nebo
- obsahuje podtisk a současně vodoznak (příp. průběžný vodoznak či jiný zajišťovací prvek) – jedná se o listinu, která obsahuje viditelný zajišťovací prvek. Ověřující osoba si sama pořídí kopii listiny na kopírovacím zařízení, a to na náklady žadatele. Do ověřovací doložky uvede, že předložená listina obsahuje viditelný zajišťovací prvek; následnou vidimaci takto vidimované listiny již zákon o ověřování neumožňuje.⁵⁶

⁵⁶ § 9 písm. d) zákona o ověřování.

Otisk plastického razítka

Částí třetí zákona č. 279/2019 Sb., se s účinností od 21. 11. 2019 měnil zákon o ověřování; otisk plastického razítka byl podřazen pod viditelné zajišťovací prvky.⁵⁷ V praxi to znamená, že listinu opatřenou otiskem plastického razítka nebo plastickým textem lze s účinností od 21. 11. 2019 vidimovat za předpokladu, že ověřující osoba si sama pořídí kopii předložené listiny na kopírovacím zařízení, a to na náklady žadatele (listina je opatřena viditelným zajišťovacím prvkem, který zaručuje, že se jedná o prvopis). Následnou vidimaci vidimované listiny již zákon o ověřování neumožňuje.⁵⁸

Vzory:

Vzory listin, které obsahují suchou pečeť, plastické razítko:

Jízdenky (ústřížky, složenky)⁵⁹

Při vidimaci listiny, která obsahuje nalepené jízdenky, mohou nastat níže uvedené situace:

- a) v případě, že žádná z nalepených jízdenek (ústřížků, složenek) neobsahuje zajišťovací prvek, do ověřovací knihy a doložky ověřující osoba uvede, že se jedná o kopii o 1 straně dle prvopisu o 1 straně a v ověřovací doložce vyznačí, že listina, z níž je vidimovaná listina pořízena, **neobsahuje** viditelný zajišťovací prvek. Další vidimace této již jednou vidimované listiny je možná.

⁵⁷ § 9 písm. c) zákona o ověřování.

⁵⁸ § 9 písm. d) zákona o ověřování.

⁵⁹ Viz také aktualizace zápisu z porady krajských úřadů a Ministerstva vnitra ve vzdělávacím zařízení IVS v Benešově ve dnech 1. a 2. října 2015, VI. VIDIMACE A LEGALIZACE, bod 45.

- b) V případě, že alespoň jedna z jízdenek (ústřížků, složenek) obsahuje zajišťovací prvek, ověřující osoba do ověřovací knihy a doložky uvede, že se jedná o kopii o 1 straně dle prvopisu o 1 straně a dále v ověřovací knize a doložce vyznačí, že listina, z níž je vidimovaná listina pořízena, **obsahuje** viditelný zajišťovací prvek. Další vidimace této již jednou vidimované listiny **není možná**.⁶⁰

Vzor nalepených ústřížků a jízdenky na jedné stránce – jedná se o předloženou listinu v podobě PRVOPISU, která obsahuje viditelný zajišťovací prvek; správní poplatek za vidimaci takto předložené listiny bude vybrán ve výši 30 Kč/1 strana.

Dále ve věci zajišťovacích prvků odkazujeme na Glosář PRADO zabezpečených dokladů, zajišťovacích prvků a dalších souvisejících odborných výrazů, vypracovaný Radou Evropské unie, obsahující odborné termíny týkající se zajišťovacích prvků a obecně problematiky zabezpečených dokladů. Tento obsáhlý dokument je dostupný také v českém jazyce na webových stránkách Rady Evropské unie.⁶¹

Příklady dalších listin zde neuvedených lze dohledat v metodice volně dostupné na webových stránkách Ministerstva vnitra.⁶²

Upozornění:

Ověřovací doložka podle § 8 písm. f) zákona o ověřování obsahuje údaj o tom, zda listina, ze které je vidimovaná listina pořízena, **obsahuje viditelný zajišťovací prvek**. Shodně tento údaj bude uveden v ověřovací knize v sloupci č. 8 (viz níže vzor 1). V případě, že předložená listina, ze které je vidimovaná listina pořízena, **neobsahuje viditelný zajišťovací prvek**, tak se i tento údaj v sloupci č. 8 ověřovací knihy rovněž poznamená (viz vzor 2). Jedná se o shodu zápisu v ověřovací knize s údaji poznamenanými v ověřovací doložce.

⁶⁰ Viz § 9 písm. d) zákona o ověřování.

⁶¹ Viz <http://www.consilium.europa.eu/prado/cs/prado-glossary.html>.

⁶² Viz <https://www.mvcr.cz/clanek/metodika-na-useku-overovani.aspx>.

Vzor 1

Vzor 2

8	8
Vidimovaná listina se doslova shoduje s listinou, z níž byla pořízena [údaj podle § 8 písm. c), d), e) a f) zákona o ověřování]	Vidimovaná listina se doslova shoduje s listinou, z níž byla pořízena [údaj podle § 8 písm. c), d), e) a f) zákona o ověřování]
<i>prvopis 2 str.</i> obsahuje viditelný zajišťovací prvek úplná kopie 2 str.	<i>prvopis 2 str.</i> neobsahuje viditelný zajišťovací prvek úplná kopie 2 str.

Kontrolní otázky

1. Lze provést na žádost vidimaci listiny, je-li předložená listina (např. prvopis maturitního vysvědčení) opatřena viditelným zajišťovacím prvkem?
2. Lze provést na žádost vidimaci listiny, je-li předložená listina (prvopis) psána v cizím jazyce, není opatřena úředním překladem do českého/slovenského jazyka a obsahuje otisk plastického razítka?

3.5 Vidimace souboru listin⁶³

V případě vidimace souboru listin může nastat několik různých situací. Obecně může být předložen svazek listin, který obsahuje stejný druh listin (všechny listiny ve svazku jsou prvopisy), dále může být předložen svazek listin, který obsahuje různé druhy listin (součástí svazku jsou prvopisy, úředně ověřené kopie atd.). Zároveň může být předložen soubor listin, kdy vidimaci některé z listin v tomto souboru není možné s odkazem na zákon o ověřování provést⁶⁴ (např. součástí svazku je prostá fotokopie listiny, geometrický plán, mapa aj.).

Příklady:

K vidimaci je předložen soubor listin, které jsou pevně spojeny předepsaným způsobem do svazku.

a) Originál cizozemského rodného listu (2 strany) + originál úředního překladu do českého jazyka (2 strany). Soubor je pevně spojen – svázán provázkem, opatřený přelepky a otisky razítka tlumočnicka

- v souboru je obsažen stejný druh listin (prvopisy), žadatel požaduje vidimaci úplnou.

Ověřující osoba provede vidimaci následujícím způsobem.

⁶³ Viz také aktualizace zápisů z pracovní porady krajských úřadů, magistrátů měst Brna, Ostravy a Plzně a Magistrátu hlavního města Prahy, konané ve dnech 30. a 31. května 2017 ve vzdělávacím zařízení IVS v Benešově, VIII. VIDIMACE A LEGALIZACE, bod 111 a v roce 2018 II. VIDIMACE A LEGALIZACE, bod 1.

⁶⁴ Viz § 9 zákona o ověřování.

Vidimovaný soubor listin bude opatřen **jednou** ověřovací doložkou pro vidimaci. Vidimované listiny se spojí předepsaným způsobem do svazku (tj. sešitím, které se přelepí a z obou stran opatří otiskem úředního razítka tak, aby část razítka byla otištěna na přelepce a část na listině⁶⁵).

Upozornění:

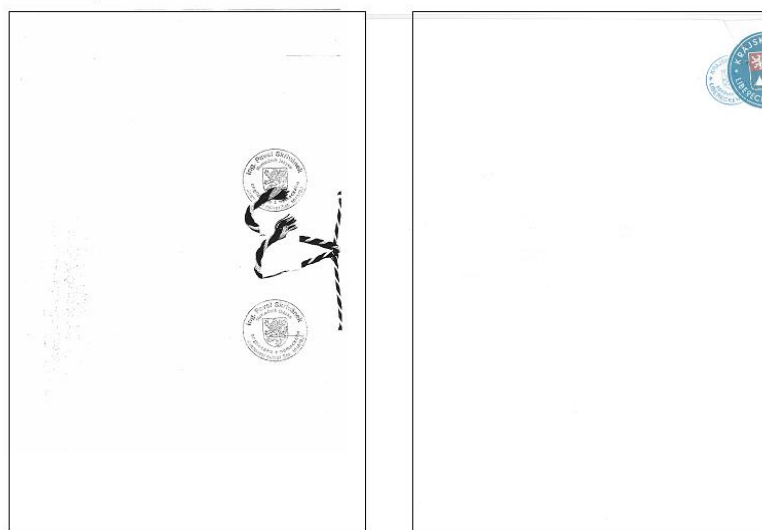
Poslední stranu souboru, na které je vyznačeno provázání a svázání provázkem, opatřené přelepky a otisky razítka (notáře, tlumočníka), případně je zde vyznačeno sešití a přelepení přelepku (notáře, tlumočníka), je třeba považovat za stranu, která obsahuje text a je nedílnou součástí předloženého souboru listin. Pokud žadatel v uvedeném názorném příkladu předložil k vidimaci soubor listin, tj. 4 strany textu a na 5., poslední straně je umístěna přlepka a otisk úředního razítka tlumočníka (i tuto stranu považujeme za stranu, která obsahuje text), uhradí žadatel správní poplatek dle položky 4 písm. a) sazebníku uvedeného v příloze zákona o správních poplatcích, za celkem 5 stran, tj. i za 5. stranu, pokud požaduje úplnou vidimaci souboru listin.

→ *(úplná kopie [5 stran z 5 stran] prvopis)*

Pokud by žadatel nepožadoval vidimaci poslední strany, která je opatřena přelepku a otiskem úředního razítka tlumočníka, uvede se v ověřovací doložce, že se jedná o vidimaci částečnou a zaplatí správní poplatek pouze za 4 strany.

→ *(částečná kopie [4 strany z 5 stran] prvopis)*

Ukázka technického spojení listin, svazku listin:

b) Nájemní smlouva v podobě již ověřené vidimované listiny (2 strany) + originál dodatku k nájemní smlouvě (2 strany)

- v souboru jsou obsaženy různé druhy listin, žadatel požaduje vidimaci úplnou.

Ověřující osoba provede vidimaci následujícím způsobem.

⁶⁵ § 2 odst. 1 vyhlášky zákona o ověřování.

Vidimovaný soubor listin bude opatřen **dvěma** ověřovacími doložkami pro vidimaci. Vidimované listiny se poté spojí předepsaným způsobem do svazku (tj. sešitím, které se přelepí a z obou stran opatří otiskem úředního razítka tak, aby část razítka byla otištěna na přelepce a část na listině⁶⁶).

- **první** ověřovací doložka bude umístěna na kopii nájemní smlouvy a bude v ní uvedeno, že vidimovaná listina se doslova shoduje s listinou, z níž byla pořízena, a že tato listina je již ověřenou vidimovanou listinou

→ *(úplná kopie [2 strany ze 2 stran] již ověřená vidimovaná listina)*

- **druhá** ověřovací doložka bude umístěna na kopii dodatku k nájemní smlouvě a bude v ní uvedeno, že vidimovaná listina se doslova shoduje s listinou, z níž byla pořízena, a že tato listina je prvopisem.

→ *(úplná kopie [2 strany ze 2 stran] prvopis)*

c) Prostá kopie rodného listu (1 strana) + originál úředního překladu do českého jazyka (2 strany)

- v souboru jsou obsaženy listiny, které nelze vidimovat.

Ověřující osoba může provést pouze vidimaci originálu úředního překladu [viz postup dle příkladu uvedeného pod písm. a)]. Prostá kopie rodného listu s odkazem na zákon o ověřování vidimována být **nemůže**.⁶⁷ Pro úplnost dodáváme, že není možné, aby ověřující osoba prostou kopii rodného listu připojila k ověřené kopii úředního překladu předepsaným způsobem do svazku (tj. sešila, sešití přelepila a přelepku opatřila otiskem úředního razítka z obou stran); uvedený postup by byl zavádějící a nesrozumitelný pro úřady, kterým by byla taková listina předkládána. Současně není možné, aby ověřující osoba na tuto listinu cokoli dopisovala (např. poznámku „tato strana se neověřuje“ apod.), neboť takovýto postup, tj. dopisování jakéhokoliv textu na vidimovanou listinu, nemá oporu v zákoně o ověřování ani ve vyhlášce zákona o ověřování.

Pokud tedy žadatel bude požadovat ověření celého svazku, jehož součástí je i prostá kopie listiny, a spojení těchto listin předepsaným způsobem do svazku, ověřující osoba vidimaci neprovede.⁶⁸

Poznámka:

Překladatelé mnohdy spojují originál úředního překladu cizozemské listiny s její prostou kopií, tj. postupují v rozporu s § 23 odst. 2 vyhlášky č. 506/2020 Sb., o výkonu tlumočnické a překladatelské činnosti.⁶⁹ V rámci principu dobré správy je v těchto případech vhodné žadatele na tuto skutečnost upozornit, aby jim nevznikaly zbytečné náklady.

⁶⁶ § 2 odst. 1 vyhlášky zákona o ověřování.

⁶⁷ Srov. § 9 písm. h) zákona o ověřování.

⁶⁸ Viz § 9 písm. h) zákona o ověřování.

⁶⁹ *Přeložená nebo přetlumočená písemnost se spojí s překladem nebo s přetlumočeným textem. Pokud tuto písemnost připojit nelze, připojí se její opis. Pokud přeloženou nebo přetlumočenou písemnost připojit nelze a požaduje to zadavatel, připojí se její ověřený opis.*

4 LEGALIZACE

V rámci své působnosti na úseku ověřování vykonávají oprávněné subjekty⁷⁰ nejen agendu vidimace⁷¹, ale i legalizace.

4.1 Pojem, způsob provedení legalizace

Legalizace – tj. ověřování pravosti podpisu.⁷² Legalizací se ověřuje, že žadatel listinu před ověřující osobou vlastnoručně podepsal nebo podpis na listině uznal za vlastní. Legalizací se nepotvrzuje správnost ani pravdivost údajů uvedených v listině ani jejich soulad s právními předpisy. Úřad za obsah listiny neodpovídá. Legalizace se provádí na žádost.⁷³

Způsob provedení legalizace⁷⁴ – legalizace se na listině nebo na listu pevně s ní spojeném vyznačí ověřovací doložkou a otiskem úředního razítka. Je-li legalizován podpis žadatele na listině, která je nedílnou součástí souboru listin, jednotlivé listy se pevně spojí do svazku. Způsob spojení listin stanoví vyhláška zákona o ověřování.⁷⁵

Upozornění: Předloží-li žadatel pouze poslední stranu, tj. jednotlivý list, který může tvořit součást souboru listin, pak nelze žadatele o legalizaci odmítnout, neboť se nejedná o zákonem taxativně stanovený důvod k odmítnutí⁷⁶, a není tedy zřejmé, na základě jakého zákonného ustanovení by se provedení legalizace mělo odmítnout.

Doporučuje se, aby v případě provedené legalizace podpisu na jednotlivém listu (který tvoří součást souboru listin, ale žadatel předložil pouze jednotlivý list), ověřující osoba písemně poučila žadatele o znění § 11 odst. 2 zákona o ověřování.⁷⁷ Uvedené poučení bude založeno do příslušného svazku ověřovací knihy.

4.2 Ověřovací doložka pro legalizaci – způsob jejího vyznačení na listině, forma, obsah

Vyznačení legalizace⁷⁸ – legalizace se vyznačí na listině, na které je legalizován podpis, formou ověřovací doložky. Vzory ověřovací doložky jsou stanoveny v příloze č. 3 a 4 vyhlášky zákona o ověřování.

Jestliže se soubor listin při legalizaci pevně spojuje do svazku, spojí se sešitím, které se přelepí. Přelepka se opatří otiskem úředního razítka z obou stran tak, že část otisku úředního razítka je otištěna na listině. Není-li na listině, na které je legalizován podpis, dostatek místa pro vyznačení ověřovací doložky,

⁷⁰ Přehledně o působnosti na úseku vidimace a legalizace viz kapitola 2.

⁷¹ Tj. ověřování shody opisu nebo kopie s listinou.

⁷² § 1 odst. 1 zákona o ověřování.

⁷³ § 10 odst. 1, 2 a 3 zákona o ověřování.

⁷⁴ § 11 odst. 1, 2 a 3 zákona o ověřování.

⁷⁵ Viz § 3 odst. 2 vyhlášky zákona o ověřování.

⁷⁶ Viz § 13 zákona o ověřování.

⁷⁷ *Je-li legalizován podpis žadatele na listině, která je nedílnou součástí souboru listin, jednotlivé listy se pevně spojí do svazku.*

⁷⁸ § 3 odst. 1, 2 a 3 vyhlášky zákona o ověřování.

vyznačí se ověřovací doložka na samostatném listu papíru pevně spojeném s listinou způsobem uvedeným v § 3 odst. 2 vyhlášky zákona o ověřování⁷⁹.

Forma ověřovací doložky⁸⁰ – ověřovací doložka se vyznačí na listině, na které je legalizován podpis, formou

- a) otisku razítka a ručním vypsáním údajů uvedených v § 12 zákona o ověřování ověřující osobou, nebo
- b) formou výtisku opatřeného pomocí výpočetní techniky, který obsahuje údaje uvedené v § 12 zákona o ověřování. Výtisk je vytištěn na samolepícím štítku, nebo na listině, anebo na samostatném listu papíru. Štítek se nalepí na listinu, na které je podpis legalizován, a opatří se otiskem úředního razítka tak, že část otisku úředního razítka je otištěna na tomto štítku. Výtisk ověřovací doložky na samostatném listu papíru se pevně spojí s listinou, na které je podpis legalizován uvedeným způsobem uvedeným v ustanovení § 3 odst. 2 vyhlášky zákona o ověřování⁸¹, nebo
- c) výtisku opatřeného pomocí výpočetní techniky s ručním vypsáním údajů uvedených v § 12 zákona o ověřování ověřující osobou.

Obsah ověřovací doložky – obsah ověřovací doložky viz § 12 zákona o ověřování; vzor ověřovací doložky je stanoven v příloze č. 3 vyhlášky zákona o ověřování.

Názorná ukázka (obsah) vyplněné ověřovací doložky pro legalizaci viz PŘÍLOHA 14.3; vzory zápisů v ověřovací knize viz PŘÍLOHA 14.1 této příručky.

Ověřovací doložka se opatří otiskem jmenovky ověřující osoby, anebo ručním vypsáním jména, případně jmen a příjmení hůlkovým písmem, není-li jméno případně jména, a příjmení součástí výtisku vyhotoveného pomocí výpočetní techniky, jejím podpisem a úředním razítkem.⁸² Ověřovací doložka se na listině vyznačí tak, aby nezasahovala do jejího obsahu⁸³ (podmínka umístění doložky platí shodně jak pro vidimaci, tak i pro legalizaci). Názorná ukázka nesprávně umístěné ověřovací doložky viz str. 15.

V případě zjištění chybného údaje v ověřovací doložce před uzavřením legalizace (rovněž i po uzavření legalizace) se použije obdobně § 6c odst. 1 vyhlášky zákona o ověřování⁸⁴, není-li možné listinu opatřit novou ověřovací doložkou.

Vzor ověřovací doložky legalizace za účasti dvou svědků je uveden v příloze č. 4 vyhlášky zákona o ověřování. Provedení legalizace za účasti dvou svědků je popsáno v samostatné kapitole 4.4 viz dále.

⁷⁹ Jestliže se soubor listin při legalizaci pevně spojuje do svazku, spojí se sešitím, které se přelepí. Přelepka se opatří otiskem úředního razítka z obou stran tak, že část otisku úředního razítka je otištěna na listině.

⁸⁰ § 5 odst. 2 písm. a), b), c) vyhlášky zákona o ověřování.

⁸¹ Jestliže se soubor listin při legalizaci pevně spojuje do svazku, spojí se sešitím, které se přelepí. Přelepka se opatří otiskem úředního razítka z obou stran tak, že část otisku úředního razítka je otištěna na listině.

⁸² S odkazem na § 6 zákona č. 352/2001 Sb., o užívání státních symbolů České republiky, ve znění pozdějších předpisů, se musí jednat o úřední razítko, na němž je vyznačen malý státní znak, který je kulatého tvaru o průměru 20 mm, 25 mm nebo 36 mm.

⁸³ § 5 odst. 3 a 4 vyhlášky zákona o ověřování.

⁸⁴ Provádění oprav v ověřovací knize viz samostatná kapitola 8.5.

4.3 Kdy se legalizace neprovede

Legalizace se neprovede⁸⁵

a) jde-li o legalizaci ověřující osoby, která legalizaci provádí,

Tzn. ověřující osoba sama sobě legalizaci podpisu nemůže provést.

b) jde-li o legalizaci podpisu na listině, která neobsahuje žádný text,

Tzn. prázdný (nepopsaný) list/strana.

c) nepředloží-li žadatel o legalizaci, popřípadě svědci, jde-li o legalizaci za účasti dvou svědků⁸⁶, k prokázání své totožnosti platný doklad⁸⁷,

Doklady předkládané k prokázání totožnosti viz samostatná kapitola 4.8.

d) nemůže-li žadatel psát a listina současně neobsahuje jeho podpis,

Legalizace za účasti dvou svědků podrobněji viz samostatná kapitola 4.4.

e) jde-li o legalizaci podpisu na listině, která je psána v jiném než českém nebo slovenském jazyce, a neovládá-li ověřující osoba jazyk, v němž je listina psána, a není-li současně předložena v úředně ověřeném překladu do jazyka českého nebo slovenského,

Podrobněji viz samostatná kapitola 4.5.

f) jde-li o legalizaci podpisu nahrazeného mechanickými prostředky využívajícími zejména grafické znázornění vlastnoručního podpisu,

V případě podpisu nahrazeného mechanickými prostředky byla grafická podoba podpisu žadatele na listinu přenesena pomocí výpočetní techniky, případně podpisového razítka (nebo tzv. faksimile podpisu). Přestože zákon o ověřování nedefinuje pojem „podpis“, rozumí se pod tímto pojmem vždy podpis vlastnoruční, a to i v případě uznání podpisu za vlastní.

g) jde-li o legalizaci elektronického podpisu⁸⁸, nebo

Jedná se o nemožnost provedení legalizace, a to z obdobného důvodu, jako v případě podpisu nahrazeného mechanickými prostředky. Jedná se zejména o případy, kdy žadatel předloží k legalizaci podpisu listinu, na které je namísto vlastnoručního podpisu natištěno grafické vyjádření elektronického podpisu (listina obsahuje informaci o tom, že byla opatřena elektronickým podpisem).

h) jde-li o legalizaci podpisu na zcela nevyplněném formuláři.

Legalizace podpisu na formuláři podrobněji viz samostatná kapitola 4.6.

⁸⁵ § 13 písm. a), b), c), d), e), f), g), h) zákona o ověřování.

⁸⁶ Viz § 10 odst. 4 zákona o ověřování.

⁸⁷ Viz § 18 zákona o ověřování.

⁸⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES.

Poznámka:

Vymezení, kdy se legalizace neprovede, je taxativním výčtem (tedy konečným). Dále je třeba si připomenout, že podmínka legalizace podpisu provedeného pouze písmeny latinské abecedy byla ze zákona vypuštěna (po novele zákona o ověřování s účinností od 21. 11. 2019). Požadavek vyhotovení podpisu jinými písmeny než písmeny latinské abecedy, by totiž mohlo způsobovat nepřímou diskriminaci občanů těch čl. států Evropské unie, které nepoužívají latinskou abecedu k zápisu svých úředních jazyků (např. Bulharsko, Řecko). Zákonem o ověřování nejsou stanoveny ani formální znaky podpisu, a proto může být tento podpis proveden jakkoliv (např. malá nebo velká písmena, tiskací anebo psací písmena).

Kontrolní otázky

1. Pojem legalizace, způsob provedení legalizace.
2. Ověřovací doložka pro legalizaci - způsob vyznačení na listině, forma a její obsah.
3. Lze provést legalizaci podpisu, jestliže je podpis provedený velkými tiskacími písmeny?
4. Lze provést legalizaci podpisu, který je proveden azbukou?
5. Uveďte případy, kdy se legalizace neprovede.
6. Lze legalizovat podpis osoby blízké?

4.4 Legalizace za účasti dvou svědků, zápis do ověřovací knihy

Nemůže-li žadatel číst nebo psát, provede se legalizace za účasti dvou svědků.⁸⁹ Účast dvou svědků se k legalizaci nevyžaduje, má-li ten, kdo nemůže číst nebo psát, schopnost seznámit se s obsahem listiny s pomocí přístrojů nebo speciálních pomůcek nebo prostřednictvím jiné osoby, kterou si zvolí, a je schopen vlastnoručně listinu podepsat.⁹⁰

Obsah ověřovací doložky – obsah ověřovací doložky viz § 12 zákona o ověřování; vzor ověřovací doložky je stanoven v příloze č. 4 vyhlášky zákona o ověřování.

Názorná ukázka (obsah) vyplněné ověřovací doložky legalizace za účasti dvou svědků viz PŘÍLOHA 14.4, vzory zápisů provedených v ověřovací knize viz PŘÍLOHA 14.1 této příručky.

Ověřovací doložka se opatří otiskem jmenovky ověřující osoby, anebo ručním vypsáním jména, případně jmen a příjmení hůlkovým písmem, není-li jméno případně jména, a příjmení součástí výtisku vyhotoveného pomocí výpočetní techniky, jejím podpisem a úředním razítkem. Ověřovací doložka se na listině vyznačí tak, aby nezasahovala do jejího obsahu⁹¹ (podmínka umístění doložky platí shodně jak pro vidimaci, tak i pro legalizaci). Názorná ukázka nesprávně umístěné ověřovací doložky viz str. 15.

Výroba razítek s ověřovacími doložkami, případně naprogramování těchto doložek do počítačových systémů umožňujících jejich tisk, je v případě doložek pro legalizaci za účasti dvou svědků poměrně nákladná a v určité rovině též neefektivní, neboť se v případě legalizace za účasti svědků jedná o méně využívaný institut. Z těchto důvodů doporučujeme vyhotovení těchto speciálních ověřovacích doložek na listině, a to formou výtisku opatřeného pomocí výpočetní techniky, který bude splňovat obsahové náležitosti⁹², a který poté ověřující osoba ručně dovýplní.

⁸⁹ § 10 odst. 4 zákona o ověřování.

⁹⁰ § 10 odst. 5 zákona o ověřování.

⁹¹ § 5 odst. 3 a 4 vyhlášky zákona o ověřování.

⁹² Viz § 12 zákona o ověřování.

Kdy se institut „legalizace za účasti dvou svědků“ použije?

- 1) V případech, kdy žadatel o legalizaci dotčenou listinu podepsal (podpis je na listině uveden) a až později ztratil schopnost psát nebo číst (např. po mozkové mrtvici), lze v souladu s § 10 odst. 4 zákona o ověřování takové žádosti vyhovět a legalizaci za přítomnosti dvou svědků provést. V ověřovací knize v příslušném oddílu (sloupec 7) se pak vyznačí, že žadatel uznal podpis na listině za vlastní. Varianta „vlastnoručně podepsal“ se škrtně (v ověřovací doložce i v ověřovací knize). Správní poplatek podle položky 5 písm. a) sazebníku uvedeného v příloze zákona o správních poplatcích se vybere ve výši odpovídající částce za **1 podpis žadatele (tj. 30 Kč)**.
- 2) Ověřující osoba legalizaci podpisu neprovede v případech, kdy osoby, které jsou trvale neschopny psát nebo číst v důsledku choroby nebo tělesné vady, nebo které jsou dočasně neschopny psát nebo číst v důsledku např. zranění, tak i osoby, které psaní nebo čtení neovládají, a jejich podpis není na listině uveden, na které má být provedena legalizace. Zde je na místě doporučit žadateli, aby se obrátil na notáře s žádostí o sepsání notářského zápisu.⁹³ Obdobně je třeba postupovat v případě, kdy žadatel o legalizaci dotčenou listinu sice podepsal a až poté ztratil schopnost psát nebo číst, tj. přišel o zrak a neviděl by tak svůj podpis (tj. nemohl by ho uznat za vlastní, a to ani za přítomnosti dvou svědků).

V dané souvislosti je důležité zmínit § 563 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), který stanoví, že pokud v písemné formě právně jedná ten, kdo nemůže číst a psát, a není-li s to se podepsat, učiní namísto podpisu před alespoň dvěma svědky na listině rukou nebo jinak vlastní znamení, ke kterému jeden ze svědků připíše jméno jednajícího. Zmiňované ustanovení občanského zákoníku se vztahuje na právní jednání a je třeba podotknout, že **vlastní znamení není podpis, tudíž vlastním znamením nelze nahradit vlastnoruční podpis ve smyslu zákona o ověřování**.

Nelze-li postupovat podle § 563 odst. 1 občanského zákoníku, což v konkrétním případě neexistence vlastnoručního podpisu a současné nemožnosti fyzické osoby z důvodu těžkého tělesného postižení vlastnoručně se podepsat nelze, vyžaduje se k jednání osoby, která nemůže číst a psát, *forma veřejné listiny*.⁹⁴

Podle § 567 občanského zákoníku mj. platí, že veřejná listina je listina vydaná orgánem veřejné moci v mezích jeho pravomoci nebo listina, kterou za veřejnou prohlásí zákon. Podle § 6 notářského řádu, platí, že notářský zápis je veřejná listina, pokud splňuje zákonné náležitosti.

S odkazem na výše uvedené doporučujeme, aby v těchto případech ověřující osoba žadatele odkázala na notáře (provádění vidimace a legalizace podle notářského řádu podrobněji viz kapitola 8).

Kontrolní otázky

1. Popište způsob provedení legalizace, nemůže-li žadatel číst nebo psát a podpis na listině je uveden.
2. Způsob provedení zápisu do ověřovací knihy v případě legalizace za účasti dvou svědků.

⁹³ Srov. § 62 a násl. notářského řádu.

⁹⁴ Viz § 563 odst. 3 občanského zákoníku.

3. Vysvětlíte postup v případě, že podpis na listině není uveden a žadatel v důsledku svého onemocnění se nemůže na listinu podepsat.
4. Kdy se účast dvou svědků k legalizaci nevyžaduje?

4.5 Legalizace na listině, která je psána v jiném než českém nebo slovenském jazyce

Jde-li o legalizaci podpisu na listině, která je psána v jiném než českém nebo slovenském jazyce, a neovládá-li ověřující osoba jazyk, v němž je listina psána, a není-li současně předložena v úředně ověřeném překladu do jazyka českého nebo slovenského, legalizace se neprovede.⁹⁵

Po novele zákona o ověřování s účinností od 21. 11. 2019 bylo rozšířeno zákonné zmocnění ověřujících osob o možnost provést legalizaci na cizojazyčné listině v případě, že ověřující osoba ovládá jazyk, v němž je listina psána.⁹⁶ Posouzení, zda ověřující osoba ovládá jazyk, v němž je cizojazyčná listina psána, zůstává ponecháno na konkrétní ověřující osobě. Pokud tato úřední osoba však shledá, že neovládá jazyk, v němž je listina psána, a nebyl předložen úřední překlad listiny do českého nebo slovenského jazyka, legalizace se neprovede.⁹⁷

4.6 Provedení legalizace na formuláři

Pod pojmem „formulář“, jak je uvedeno v § 13 písm. h) zákona o ověřování, je třeba zařadit veškeré listiny jevící znaky formuláře (je zde tedy předpoklad jejich dalšího vyplnění). Lze konstatovat, že pod pojmem „formulář“ se rozumí veškeré formuláře soukromoprávní i veřejnoprávní povahy, u kterých se předpokládá jejich úplné vyplnění. V případě formulářů veřejnoprávní povahy se jedná o formuláře, jejichž podoba, způsob vyplnění a použití jsou upraveny zvláštními právními předpisy (např. Vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství, obsahuje vícejazyčné rubriky pro jejich vyplnění a jehož vzor je uveden v příloze vyhlášky zákona o matrikách).⁹⁸

Zopakujme si v tomto průvodci již uvedené – legalizací se ověřuje, že žadatel listinu před ověřující osobou vlastnoručně podepsal nebo podpis na listině uznal za vlastní. Legalizací se nepotvrzuje správnost ani pravdivost údajů uvedených v listině ani jejich soulad s právními předpisy.⁹⁹

Příklady:

Pro lepší názornost uvádíme 2 záměrně stejné druhy dokumentu **„Souhlas zákonného zástupce s krátkodobým vycestováním dítěte do zahraničí“**, které jsou sice po obsahové stránce stejné, ale liší se svou formou.

⁹⁵ § 13 písm. e) zákona o ověřování.

⁹⁶ Analogie s § 74 odst. 4 notářského řádu a s § 4 písm. c) a d) vyhlášky č. 187/2017 Sb., o provádění ověřovací činnosti zastupitelským úřadem a o podrobnějších podmínkách pro složení zkoušky k provádění ověřovací činnosti.

⁹⁷ Viz § 13 písm. e) zákona o ověřování.

⁹⁸ Příloha č. 2, bod 13. vyhlášky č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁹ § 10 odst. 1 a 2 zákona o ověřování.

1. Legalizace podpisu na vícejazyčném formuláři.

Příklad níže uvedené listiny je vícejazyčným formulářem, který obsahuje předtištěné dvojjazyčné (česko-anglické) rubriky pro vyplnění osobních údajů. Pokud jsou pořízeny a současně i **vyplněny v českém nebo slovenském jazyce, lze legalizaci** podpisu na takové listině **provést**.

Pokud tento vícejazyčný formulář bude **vyplněn v cizím jazyce**, považovali bychom listinu pro účely zákona o ověřování **za listinu jako celek psanou v cizím jazyce**. V případě, že ověřující osoba ovládá jazyk, v němž je listina psána, **je možné legalizaci provést** i bez úředního překladu do českého/slovenského jazyka. V opačném případě se legalizace neprovede s odkazem na § 13 písm. e) zákona o ověřování.

Z důvodu ochrany právních zájmů žadatelů o provedení legalizace je v § 13 písm. h) zákona o ověřování uvedeno, že *se legalizace neprovede, jde-li o legalizaci na zcela nevyplněném formuláři*. Důležité je slůvko „**zcela**“, tzn., že pokud budou vyplněny alespoň některé údaje, pak legalizaci podpisu lze na této listině provést (samozřejmě po splnění daných podmínek viz výše). Avšak v případě, že tato listina nebude vyplněná (žádná kolonka), tak se legalizace neprovede.¹⁰⁰

Souhlas zákonného zástupce s krátkodobým vycestováním dítěte do zahraničí	
Consent of a Legal Representative with a Short Stay of a Child Abroad	
Já, matka / otec (zaškrtněte)	
I, mother / father (tick)	
Jméno a příjmení	
Name and Surname	
Datum narození	
Date of birth	
Adresa	
Address	
Souhlasím, aby mé dítě	
give a consent, that my child	
Jméno a příjmení	
Name and Surname	
Datum narození	
Date of birth	
Číslo OP/pasu	
ID/Passport number	
vycestovalo do zahraničí.	
travels abroad.	
Doba pobytu v zahraničí a místo pobytu v zahraničí	
Period of stay abroad and place of stay abroad	
V	Dne
Signed in	Date.....
.....	
ověřený podpis osoby, která uděluje souhlas	
verified signature of the person giving consent	

¹⁰⁰ Viz § 13 písm. h) zákona o ověřování.

2. Legalizace podpisu na listině psané v cizím jazyce.

Příklad listiny níže uvedené není vícejazyčným formulářem a takovou listinu bychom pro účely zákona o ověřování považovali **za listinu jako celek psanou v cizím jazyce**. V případě, že ověřující osoba ovládá jazyk, v němž je tato listina psána, **je možné legalizaci podpisu provést** i bez úředního překladu.¹⁰¹ Zákon o ověřování dává možnost provést legalizaci podpisu na cizojazyčné listině s podmínkou, že ověřující osoba ovládá jazyk, v němž je cizojazyčná listina psána (posouzení, zda ověřující osoba ovládá příslušný cizí jazyk, zůstává ponecháno na konkrétní ověřující osobě). Pokud však shledá, že neovládá jazyk, v němž je předložená cizojazyčná listina psána, a tudíž není schopna obsahu listiny porozumět, vyzve žadatele k předložení úředního překladu listiny do českého/slovenského jazyka. V případě nedoložení úředního překladu se legalizace neprovede.¹⁰²

Souhlas zákonného zástupce s krátkodobým vycestováním dítěte do zahraničí	
Já, matka / otec (zaškrtněte)	
Jméno a příjmení.....	
Datum narození	
Adresa	
souhlasím, aby mé dítě.....	
Jméno a příjmení.....	
Datum narození	
Číslo OP/pasu.....	
vycestovalo do zahraničí.	
Doba pobytu v zahraničí a místo pobytu v zahraničí.....	
V.....	Dne
ověřený podpis osoby, která uděluje souhlas	
Consent of a Legal Representative with a Short Stay of a Child Abroad	
I, mother / father (tick)	
Name and Surname.....	
Date of birth	
Address	
give a consent, that my child	
Name and Surname.....	
Date of birth.....	
ID/Passport number.....	
travels abroad.	
Period of stay abroad and place of stay abroad.....	
Signed in	Date.....
verified signature of the person giving consent	

¹⁰¹ Listina vykazuje znaky formuláře (předpokládá se, že bude vyplněná). V případě, že tato listina nebude vyplněná (žádná kolonka), tak se legalizace s odkazem na § 13 písm. h) zákona o ověřování neprovede.

¹⁰² Viz § 13 písm. e) zákona o ověřování.

Upozornění:

Výše uvedené příklady formuláře nedoporučujeme použít jako vzory pro případnou potřebu rodičů v souvislosti s vycestováním jejich nezletilého dítěte do zahraničí (tyto vzory jsou určeny pouze pro potřeby této příručky). V případě potřeby lze formulář „Souhlas zákonného zástupce s vycestováním nezletilé osoby“ nalézt na webových stránkách Ministerstva zahraničních věcí České republiky.¹⁰³

4.7 Provedení legalizace na směnkách

V kapitole 3.4 jsou popisovány případy, kdy se vidimace neprovede. Konkrétně s odkazem na § 9 písm. a) zákona o ověřování je v demonstrativním výčtu listin uvedena mimo jiné **směnka, jejíž vidimaci nelze provést!**

Ve věci postupu při provedení **legalizace podpisu na směnkách** uvádíme následující.

Jsou-li dány předpoklady pro legalizaci, měl by příslušný správní orgán legalizaci provést.¹⁰⁴ Obecně lze konstatovat, že posouzení otázky, zda je ověřující osoba povinna provést legalizaci, záleží na tom, zda jsou splněny předpoklady k provedení požadovaného úkonu. V případě provedení legalizace podpisu na směnce jsou předpoklady splněny tehdy, pokud zákon o ověřování legalizaci podpisu na směnce nevylučuje¹⁰⁵ a pokud další související zákony tuto možnost nevylučují.¹⁰⁶

Legalizací se ověřuje, že žadatel listinu před ověřující osobou vlastnoručně podepsal nebo podpis na listině uznal za vlastní. Legalizací se nepotvrzuje správnost ani pravdivost údajů uvedených v listině ani jejich soulad s právními předpisy.¹⁰⁷

Ministerstvo vnitra svým metodickým pokynem (Informací¹⁰⁸) doporučilo v případě legalizace podpisu na směnkách následující postup.

Ověřovací doložka pro legalizaci se váže výlučně k legalizaci podpisu na směnce, nikoli k závazkům vyplývajícím ze směnky, kterých se netýká, a které nejsou provedenou legalizací podpisu dotčeny. Při provádění legalizace se jedná o přenesenou působnost, nezáleží tedy na vůli ověřující osoby, zda chce či nechce svůj podpis v této ověřovací doložce uvést.

Podpis ověřující osoby je nedílnou součástí ověřovací doložky pro legalizaci a nemůže být z formálních důvodů považován za jiný právní úkon podle zákona č. 191/1950 Sb.¹⁰⁹ Nepřichází ani v úvahu zákonná domněnka ve smyslu § 31 odst. 3 zákona č. 191/1950 Sb., a proto podpis ověřující osoby na ověřovací doložce pro legalizaci nelze považovat za podpis rukojmího.

Ministerstvo vnitra doporučuje¹¹⁰ **vyznačit ověřovací doložku pro legalizaci na samostatném listu papíru**, který se pevně spojí s listinou (směnkou), na které je legalizován podpis, sešitím se přelepí.

¹⁰³ Viz [Písemný souhlas rodičů | Ministerstvo zahraničních věcí České republiky \(mzv.cz\)](https://mzv.cz).

¹⁰⁴ Podle § 155 odst. 2 správního řádu, je-li správní orgán požádán o vydání osvědčení nebo ověření a jsou-li splněny předpoklady k provedení požadovaného úkonu, správní orgán tento úkon bez dalšího provede.

¹⁰⁵ Viz § 13 zákona o ověřování.

¹⁰⁶ Zákon č. 191/1950 Sb., zákon směnečný a šekový, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁷ § 10 odst. 1 a 2 zákona o ověřování.

¹⁰⁸ Informace č. 2/2007.

¹⁰⁹ Zákon č. 191/1950 Sb., zákon směnečný a šekový, ve znění pozdějších předpisů.

¹¹⁰ Viz Informace č. 2/2007.

Přelepka se opatří otiskem úředního razítka z obou stran tak, aby část otisku úředního razítka byla otištěna na listině.¹¹¹

Upozornění:

Legalizaci podpisu na směnce (za daných okolností) lze provést, avšak vidimaci směnky nelze provést!¹¹²

4.8 Doklady k prokázání totožnosti žadatele o legalizaci, popřípadě svědků

Žadatel o legalizaci, popřípadě svědci, jde-li o legalizaci za účasti dvou svědků¹¹³, předloží k prokázání své totožnosti platný¹¹⁴:

- a) občanský průkaz, řidičský průkaz nebo cestovní doklad, jde-li o státního občana České republiky,

Je nutné si uvědomit, že v tomto bodě se uvedenými doklady může prokazovat totožnost pouze tehdy, jde-li o občany České republiky!

V souvislosti s předkládáním řidičských průkazů jakožto průkazu totožnosti žadatele o legalizaci vyskytly 2 okruhy situací:

1. **Prokázání totožnosti žadatele (popřípadě svědků) o legalizaci řidičským průkazem před orgánem ÚSC a újezdního úřadu.**¹¹⁵

Ze zákona o ověřování¹¹⁶ vyplývá, že ověřující osoba provádějící legalizaci v zásadě musí ověřit, zda je žadatel státním občanem České republiky. Neprovádí však šetření státního občanství žadatele ve smyslu zákona o státním občanství České republiky¹¹⁷, neboť k tomu není věcně příslušná. Státní občanství České republiky (dále jen „ČR“) se mimo jiné prokazuje občanským průkazem ČR nebo cestovním dokladem ČR.¹¹⁸

Zákon o ověřování upravuje, že pro výkon státní správy na úseku vidimace a legalizace využívají ÚSC a újezdní úřady referenční údaje z informačních systémů.¹¹⁹ Údaj o státním občanství České republiky žadatele o legalizaci může ověřující osoba ověřit způsobem umožňujícím dálkový přístup z informačního systému evidence občanských průkazů (OP)¹²⁰ anebo z evidence cestovních dokladů.¹²¹

¹¹¹ § 3 vyhlášky zákona o ověřování.

¹¹² Viz § 9 písm. a) zákona o ověřování.

¹¹³ Viz § 10 odst. 4 zákona o ověřování.

¹¹⁴ § 18 písm. a), b), c) zákona o ověřování.

¹¹⁵ Podrobněji viz Informace Ministerstva vnitra č. 5/2020.

¹¹⁶ Viz § 18 odst. 1 písm. a) zákona o ověřování.

¹¹⁷ Viz § 46 a 47 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky), ve znění pozdějších předpisů.

¹¹⁸ Viz § 41 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky), ve znění pozdějších předpisů.

¹¹⁹ Viz § 18a, § 18b, § 18c a § 18d zákona o ověřování.

¹²⁰ Viz § 18b zákona o ověřování.

¹²¹ Viz § 18 c zákona o ověřování.

Tuto skutečnost doporučujeme vyznačit ve sloupci 5 ověřovací knihy (níže viz názorná ukázka zápisu v ověřovací knize, kde je ověřeno nejenom státní občanství ČR, ale i bydliště žadatele¹²² ve sloupci 4). Od ověřování státního občanství z informačních systémů lze upustit v případě, že ověřující osoba nemá s ohledem na okolnosti případu pochybnosti o státním občanství žadatele o legalizaci (převážně na malých obcích, příp. z jiné úřední činnosti).

4	5
Adresa trvalého pobytu nebo adresa místa pobytu na území České republiky anebo adresa bydliště mimo území České republiky žadatele, popřípadě svědků (jde-li o legalizaci)	Druh a číslo dokladu, na základě kterého byly zjištěny údaje uvedené ve sloupci 3 až 4
<i>Dle ROB Teplice, Konopná 584</i>	<i>ŘP AB A1 60 B (státní občanství ČR ověřeno z informačního systému OP)</i>

2. **Prokázání totožnosti žadatele (popřípadě svědků) o legalizaci řidičským průkazem u držitele poštovní licence a Hospodářské komory České republiky.**

Jak již bylo uvedeno výše, ze zákona o ověřování¹²³ vyplývá, že ověřující osoba provádějící legalizaci v zásadě musí ověřit, zda je žadatel státním občanem ČR v případě, že k prokázání své totožnosti předkládá řidičský průkaz. Neprovádí však šetření státního občanství žadatele ve smyslu zákona o státním občanství České republiky¹²⁴, neboť k tomu není věcně příslušná. Řidičský průkaz kromě údaje o státním občanství jeho držitele neobsahuje ani údaj o místě trvalého pobytu/adrese místa pobytu na území ČR zapisovaný do ověřovací knihy a legalizační doložky.

Zaměstnanci Hospodářské komory České republiky a držitele poštovní licence (dále jen „zaměstnanci“) nemají možnost nahlédnout do informačních systémů, a tudíž pověřený zaměstnanec nemůže ověřit údaj o státním občanství a trvalém pobytu žadatele. Ministerstvo vnitra doporučilo tyto údaje zapsat pouze na základě prohlášení žadatele.¹²⁵ Tato skutečnost se vyznačí v příslušném sloupci ověřovací knihy (např. "adresa žadatele zapsána na základě jeho prohlášení¹²⁶") a v ověřovací doložce pro legalizaci. V případě učinění prohlášení o státním občanství ČR žadatele je v PŘÍLOZE 14.6 uveden doporučený vzor „Prohlášení o státním občanství“. Vzorový zápis v ověřovací knize viz dále.

¹²² Řidičský průkaz tímto údajem nedisponuje.

¹²³ Viz § 18 odst. 1 písm. a) zákona o ověřování.

¹²⁴ Viz § 46 a 47 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky), ve znění pozdějších předpisů.

¹²⁵ Viz Informace Ministerstva vnitra č. 14/2019 a 5/2020.

¹²⁶ Obdobně bude zaměstnanec Hospodářské komory České republiky a České pošty, s.p. postupovat i v případě prokázání totožnosti žadatele o legalizaci cestovním dokladem.

4	5
Adresa trvalého pobytu nebo adresa místa pobytu na území České republiky anebo adresa bydliště mimo území České republiky žadatele, popřípadě svědků (jde-li o legalizaci)	Druh a číslo dokladu, na základě kterého byly zjištěny údaje uvedené ve sloupci 3 až 4
<i>Na základě prohlášení žadatele Teplíce, Konopná 584</i>	<i>ŘP AB A1 60 B</i>

Pro úplnost dodáváme, že prohlášení je možné zakládat nejen do ověřovací knihy, ale je možné k ní vést odděleně i složku (ev. spis), v níž budou prohlášení uložena. V ověřovací knize by pak byla pouze na konci zápisu tj. za sloupcem 11 (na okraji ověřovací knihy u příslušného řádku) uvedena poznámka o učiněném prohlášení spolu s jeho identifikací viz názorná ukázka zápisu:

11	
Podpis ověřující osoby	
<i>Veselá</i>	<i>Žadatel učinil dne 18. 3. 2021 prohlášení o státním občanství České republiky.</i>

Od prohlášení lze upustit v případě, že zaměstnanec jako ověřující osoba nemá s ohledem na okolnosti případu pochybnosti o státním občanství ČR žadatele. Upuštění od prohlášení by mělo být spíše výjimečné a mělo by k němu být přistoupeno např. za situace, kdy je ověřující osobě z jeho činnosti známo, že je žadatel o legalizaci státním občanem ČR (převážně na malých obcích, příp. z jiné činnosti). Upuštění od prohlášení doporučujeme zaznamenat formou poznámky na okraj ověřovací knihy u příslušného řádku.

- b)** cestovní doklad, průkaz totožnosti občana členského státu Evropské unie nebo doklad opravňující k pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu¹²⁷, jde-li o cizince, nebo
- c)** identifikační průkaz vydaný Ministerstvem zahraničních věcí České republiky podle zvláštního předpisu¹²⁸, jde-li o osobu požívající výsad a imunit podle mezinárodního práva.

Vzory identifikačních průkazů vydávaných Ministerstvem zahraničních věcí jsou uvedeny v Informaci Ministerstva vnitra.¹²⁹

Cizinci a osoby požívající výsad a imunit podle mezinárodního práva mohou prokazovat svoji totožnost shora uvedenými doklady pouze za předpokladu, že takový doklad obsahuje fotografii držitele.¹³⁰

¹²⁷ Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 325/199 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů.

¹²⁸ Viz § 180b zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

¹²⁹ Viz Informace č. 13/2019.

¹³⁰ § 18 odst. 2 zákona o ověřování.

Je ověřující osoba povinna kontrolovat vždy platnost předloženého průkazu totožnosti?

Ověřující osoba je vždy povinna provést kontrolu platnosti předloženého dokladu totožnosti v souvislosti s legalizací podpisu¹³¹, resp. zkontroluje platnost dokladu uvedenou na dokladu samotném, a zároveň pověřený úředník ÚSC nebo zaměstnanec újezdního úřadu může, nikoliv musí, provést kontrolu tohoto dokladu v příslušném agendovém informačním systému prostřednictvím formuláře Czech POINT (viz samostatná kapitola 11 „Využití referenčních údajů z informačních systémů veřejné správy na úseku vidimace a legalizace“).

Kontrolní otázky

1. Lze provést vidimaci směnky; legalizaci podpisu na směnce?
2. Vysvětlíte pojem „formulář“.
3. Lze provést legalizaci podpisu na částečně vyplněném formuláři?
4. Občan Spolkové republiky Německo žádá o legalizaci svého podpisu v ČR; k prokázání své totožnosti předložil řidičský průkaz. Lze legalizaci provést?
5. Vysvětlíte postup při provádění legalizace na listině, která je psána v jiném než českém jazyce.
6. Lze provést legalizaci podpisu na vícejazyčném formuláři?
7. Jakým dokladem může žadatel o legalizaci prokázat svoji totožnost?

5 PROVÁDĚNÍ VIDIMACE A LEGALIZACE NA JINÉM VHODNÉM MÍSTĚ

Vidimace a legalizace se provádí v úředních místnostech úřadu. Žadatel se s žádostí o provedení vidimace nebo legalizace může obrátit na kterýkoliv ÚSC a újezdní úřad, který je oprávněn ověřovací agendu vykonávat¹³², tj. nemusí se obracet pouze na úřad podle místa svého trvalého pobytu, totéž platí pro výkon této agendy prováděné zaměstnancem České pošty, s.p. nebo zaměstnancem Hospodářské komory České republiky¹³³.

Zákon o ověřování přímo nevymezuje správní obvod ÚSC, v rámci kterého může pověřený ÚSC agendu ověřování vykonávat. Vycházíme proto z obecných ustanovení obecního zřízení¹³⁴, krajského zřízení¹³⁵ a zákona č. 314/2002 Sb.¹³⁶, ve znění zákona č. 387/2004 Sb., že **v případě přenesené působnosti území daného ÚSC je při výkonu státní správy správním obvodem.**¹³⁷

Na jiném vhodném místě ve správním obvodu ÚSC a újezdního úřadu lze provést vidimaci a legalizaci jen ze závažných důvodů¹³⁸ s tím, že **toto jiné vhodné místo bude ležet ve správním obvodu příslušného ÚSC.** V případě, že žadatel na základě žádosti (ze závažných důvodů) bude chtít vidimaci

¹³¹ § 18 zákona o ověřování.

¹³² § 1 odst. 1 písm. b) až e) zákona o ověřování.

¹³³ § 1 odst. 1 písm. f) a g) zákona o ověřování.

¹³⁴ § 61 odst. 1 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

¹³⁵ § 2 odst. 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

¹³⁶ Zákon o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem

¹³⁷ Tzn., že obecní úřad vykonává agendu vidimace a legalizace ve správním obvodu obce, obecní úřad obce s rozšířenou působností ve správním obvodu obce s rozšířenou působností a krajský úřad ve správním obvodu kraje.

¹³⁸ § 15 odst. 1 zákona o ověřování.

a legalizaci provést na jiném vhodném místě, požadovaný úkon musí být příslušným ÚSC (nebo újezdním úřadem) na místě ukončen, tzn. včetně provedení zápisu v ověřovací knize s vyplněním všech dotčených oddílů, včetně vyznačení ověřovací doložky na listině a vyměření správního poplatku. Zápis do ověřovací knihy musí vždy předcházet vydání ověřovací doložky.

Ze zákona o ověřování vyplývá¹³⁹, že žadatel se s žádostí o provedení vidimace a legalizace na jiném vhodném místě (ze závažných důvodů) může obrátit pouze na taxativně vymezený okruh subjektů tj. na kterýkoliv ÚSC, nebo újezdní úřad, který je oprávněn agendu vidimace a legalizace vykonávat.¹⁴⁰ Přenesená působnost ve věci provádění vidimace a legalizace na jiném vhodném místě je svěřena pouze těmto shora uvedeným subjektům; **na zaměstnance České pošty, s. p. a zaměstnance Hospodářské komory České republiky se toto zákonné zmocnění nevztahuje!**

Upozornění:

Česká pošta, s.p. a Hospodářská komora České republiky vykonávají působnost na úseku ověřování¹⁴¹ – pověření zaměstnanci však nemohou s ohledem na dikci § 15 odst. 1 zákona o ověřování tuto agendu vykonávat na jiném vhodném místě!

Jak postupovat v případě žádostí o legalizaci podpisu osob umístěných ve zdravotnických zařízeních (např. hospic, Léčebny dlouhodobě nemocných apod.)?

Legalizace se provádí v úředních místnostech úřadu. Na jiném vhodném místě (tzn. i v LDN, v domově důchodců atp.) lze provést vidimaci a legalizaci jen ze závažných důvodů.¹⁴² Legalizací se ověřuje, že žadatel listinu před ověřující osobou vlastnoručně podepsal nebo podpis na listině uznal za vlastní. Legalizací se nepotvrzuje správnost ani pravdivost údajů uvedených v listině ani jejich soulad s právními předpisy. Úřad za obsah listiny neodpovídá.¹⁴³

Zákon o ověřování stanoví taxativním výčtem, kdy se legalizace neprovede¹⁴⁴ – a zároveň nestanoví, že se legalizace neprovede, jestliže není žadatel způsobilý k právnímu úkonu, který stvrzuje svým podpisem. Ověřující osoba ověřuje totožnost žadatele, odpovídá za to, že listinu podepsala osoba, kterou uvede do ověřovací doložky. Ověřující orgán není tím, kdo může konstatovat, že právní úkon je neplatný. O neplatnosti právního úkonu rozhoduje obvykle soud. V této souvislosti je na místě upozornit na § 29 správního řádu (procesní způsobilost). Správní řád v tomto ustanovení odkazuje na občanský zákoník. Ověřující osoba je tedy oprávněna zabývat se procesní způsobilostí žadatele, i když pouze velmi obecně, nikoliv přímo ve vztahu ke konkrétnímu úkonu.

Ověřující osoba by měla mít možnost jednat sama s žadatelem a ujistit se o jeho schopnosti projevit zřetelně a srozumitelně svoji vůli (o provedení legalizace musí požádat osoba, jejíž podpis je legalizován; otázky ověřující osoby musí směřovat k tomu, aby neměla pochybnosti o tom, že osoba, jejíž podpis je legalizován, projevila svoji vůli). Pokud chybí projev vůle dané osoby (např. osoba jen stále pokyvuje hlavou, ale není schopna se nijak slovně ani písemně vyjádřit) – doporučujeme legalizaci neprovést. Pokud tedy žádosti nelze vyhovět a požadovaný úkon není možné (ze zákonných důvodů)

¹³⁹ Viz § 15 odst. 1 zákona o ověřování.

¹⁴⁰ § 1 odst. 1 písm. b) až e) zákona o ověřování

¹⁴¹ § 1 odst. 1 písm. f) a g) zákona o ověřování.

¹⁴² § 15 odst. 1 zákona o ověřování.

¹⁴³ § 10 odst. 1 a 2 zákona o ověřování.

¹⁴⁴ Viz § 13 zákona o ověřování.

provést, správní orgán o tom dotčenou osobu na požádání písemně uvědomí a sdělí důvody, které jej k tomu vedly.¹⁴⁵ V této věci odkazujeme na metodiku Ministerstva vnitra.¹⁴⁶

6 POSTUP V PŘÍPADĚ NEPROVEDENÍ VIDIMACE A LEGALIZACE

Zatímco speciální právní úprava na úseku vidimace a legalizace je obsažena v zákoně o ověřování, obecnou právní úpravou je správní řád, a to konkrétně jeho část čtvrtá – vyjádření, osvědčení a sdělení (tzv. jiné úkony podle správního řádu).

V případě, kdy správní orgán (ověřující osoba) shledá, že dle příslušných ustanovení zákona o ověřování není možno daný úkon (vidimaci nebo legalizaci) provést, je povinen o tom na požádání písemně uvědomit dotčenou osobu a sdělit důvody, které k tomuto závěru vedly.¹⁴⁷

Ověřující osoba tak žadateli vydá písemné sdělení. V PŘÍLOZE 14.7 uvádíme vzor písemného „Sdělení“ (příklad, kdy žadatel požadoval provedení vidimace geometrického plánu).

Samozřejmě nelze vyloučit jiné formální uspořádání písemného sdělení, ale po obsahové stránce by vždy mělo být uvedeno: komu je adresně určeno, datum vydání, konkrétní zákonné ustanovení, na jehož základě nemohlo být žadateli vyhověno, dále razítko, jmenovka a podpis ověřující osoby (příp. jiné oprávněné osoby).

Poznámka:

Všechny údaje obsažené ve vzoru přílohy 14.7 jsou fiktivní.

7 OVĚŘENÍ ZPŮSOBILOSTI K PROVÁDĚNÍ VIDIMACE A LEGALIZACE

7.1 Provádění zkoušek úředníků

Vidimaci a legalizaci u ÚSC provádí úředník, který¹⁴⁸

- a) prokázal zvláštní odbornou způsobilost pro výkon správních činností při správě matrik a státního občanství¹⁴⁹, nebo
- b) prokázal odbornou způsobilost matrikáře podle zvláštního právního předpisu¹⁵⁰, nebo
- c) složil zkoušku podle tohoto zákona¹⁵¹.

¹⁴⁵ § 155 odst. 3 správní řád.

¹⁴⁶ Informace č. 4/2013; zápis z pracovní porady krajských úřadů, magistrátů měst Brna, Ostravy a Plzně a Magistrátu hlavního města Prahy, konané ve dnech 1. a 2. října 2015 ve vzdělávacím zařízení IVS v Benešově, VI. VIDIMACE A LEGALIZACE, bod 64.

¹⁴⁷ § 155 odst. 3 správní řád.

¹⁴⁸ § 14 odst. 1 písm. a), b), c) zákona o ověřování.

¹⁴⁹ Viz § 1 odst. 1 písm. s) vyhlášky č. 512/2002 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků.

¹⁵⁰ § 9 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵¹ Zákon o ověřování.

Obsahem zkoušky, v případě, že úředník skládá zkoušku podle zákona o ověřování, je **ústní a praktické** ověření znalostí právních předpisů týkajících se oblasti vidimace a legalizace, vybraných ustanovení právních předpisů týkající se správních poplatků a správního řádu a schopnosti jejich aplikace.¹⁵²

K jednotnému postupu při ověřování způsobilosti úředníka k provádění ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a ověřování pravosti podpisu byla vydána Směrnice Ministerstva vnitra ze dne 21. 6. 2006 č.j.: VS-28/60/2-2006. Podrobněji o této Směrnici viz samostatná kapitola 7.2.

Složení zkoušky úředníka podle zákona o ověřování se prokazuje osvědčením o vykonání zkoušky vydaným Ministerstvem vnitra, krajským úřadem nebo obecním úřadem obce s rozšířenou působností. Vzor osvědčení stanoví vyhláška zákona o ověřování.¹⁵³

Povinnost vykonat zkoušku podle § 14 odst. 1 zákona o ověřování nemá úředník, který splňuje požadavky zvláštním právním předpisem¹⁵⁴ – v těchto případech se jedná uznání rovnocennosti vzdělání nebo jeho části formou posouzení žádosti ve správním řízení vedeném odborem veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra.

Zákon o ověřování nepřipouští rovnocennost vzdělání uznat pouze z úseku vidimace a legalizace. Rovnocennost vzdělání se uznává v rozsahu **celé části zkoušky odborné způsobilosti** (v tomto případě zkoušky odborné způsobilosti **při správě matrik a státního občanství**). Jestliže je úředníkovi vydáno osvědčení o uznání rovnocennosti vzdělání při správě matrik a státního občanství může provádět nejen agendu vidimace a legalizace, ale i komplexní výkon matriční a státoobčanské agendy.

Kdo může provádět zkoušky úředníků?

Zkoušky úředníků může provádět pouze úředník, který prokázal zvláštní odbornou způsobilost pro výkon správních činností při správě matrik a státního občanství¹⁵⁵; na zaměstnance Ministerstva vnitra pověřené prováděním zkoušky se tato podmínka nepoužije.¹⁵⁶

Neuspěl-li úředník při zkoušce, může zkoušku dvakrát opakovat. Opakovanou zkoušku je možno vykonat nejdříve za 60 dnů a nejpozději do 90 dnů ode dne konání zkoušky, při níž úředník neuspěl.¹⁵⁷

7.2 Směrnice Ministerstva vnitra

Ministerstvo vnitra, jakožto gestor zákona o ověřování, vydalo směrnici ze dne 21. 6. 2006 č.j.: VS- 28/60/2-2006 k jednotnému postupu při ověřování způsobilosti úředníka k provádění ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a ověřování pravosti podpisu (dále jen „Směrnice“). Tato Směrnice je publikována ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí (částka 4/2006) a je volně dostupná na webových stránkách Ministerstva vnitra.¹⁵⁸

¹⁵² Viz § 14 odst. 2 zákona o ověřování.

¹⁵³ Příloha č. 5 vyhlášky zákona o ověřování.

¹⁵⁴ § 33 a 34 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávních celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵⁵ Viz § 1 odst. 1 písm. s) vyhlášky č. 512/2002 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávních celků.

¹⁵⁶ § 14 odst. 4 zákona o ověřování.

¹⁵⁷ § 14 odst. 5 zákona o ověřování.

¹⁵⁸ Viz [Věstník vlády pro orgány krajů a orgány obcí - rok 2006 - Ministerstvo vnitra České republiky \(mvcr.cz\)](#)

Směrnice stanoví:

- Způsob a postup při ověřování způsobilosti úředníka k provádění vidimace a legalizace podle § 14 odst. 1 písm. c) zákona o ověřování,
- obsah zkoušky, jíž se ověřuje způsobilost úředníka k provádění vidimace a legalizace, (dále jen „zkouška“),
- kdo přihlašuje úředníka ke zkoušce (včetně náležitostí přihlášky ke zkoušce),
- formu přípravy ke zkoušce (kombinací organizovaného a individuálního studia),
- lhůtu pro zaslání souboru zkušebních otázek uchazeči, přehledu právních předpisů a seznamu odborné literatury, které budou předmětem zkoušky (do 15 dnů od obdržení přihlášky ke zkoušce),
- projednání termínu a způsobu zajištění odborné přípravy ke zkoušce s uchazečem,
- poskytnutí přípravy ke zkoušce (v délce nejméně 30 dnů),
- termín a místo zkoušky určené příslušným úřadem po ukončení odborné přípravy (o konání zkoušky vyrozumí příslušný úřad uchazeče nejméně 15 dnů přede dnem konání zkoušky),

▪ ověření příslušným úřadem, zda uchazeč zná a je schopen aplikovat ustanovení:

- a) zákona o ověřování v plném rozsahu,
- b) vyhlášky zákona o ověřování v plném rozsahu,
- c) zákona o správních poplatcích, týkající se vyměření a vybírání správního poplatku, placení správního poplatku, vrácení správního poplatku a osvobození od správního poplatku a obsah položky 4 a položky 5 sazebníku uvedeného v příloze zákona o správních poplatcích,
- d) části čtvrté a souvisejících ustanovení správního řádu, ve znění zákona č. 413/2005 Sb.,

▪ dále, zda je uchazeč orientován v ustanoveních:

- e) zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů, týkajících se ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a ověřování pravosti podpisu,
- f) vyhlášky č. 272/2000 Sb., o ověřování pravosti podpisu nebo shody opisu nebo kopie s listinou velitelem lodě.

Zkoušku provádí úředník příslušného úřadu, který prokázal zvláštní odbornou způsobilost pro výkon správních činností při správě matrik a státního občanství.¹⁵⁹ Doba na přípravu odpovědi na tři vylosované otázky činí nejvíce 20 minut. Uchazeč nemá k dispozici žádné pomůcky včetně právních předpisů. Zkouška (bez času na přípravu) netrvá zpravidla déle než 30 minut, a to včetně případných doplňujících dotazů.

Zkouška se hodnotí stupni „vyhověl“ či „nevyhověl“. Stupněm „vyhověl“ se hodnotí uchazeč, který správně zodpověděl alespoň dvě ze tří vytažených otázek. O provedené zkoušce sepíše příslušný úřad zápis, v němž uvede

- jméno, popř. jména, příjmení uchazeče,
- datum a místo jeho narození,

¹⁵⁹ § 1 odst. 1 písm. s) vyhlášky č. 512/2002 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků.

- jméno, popř. jména, příjmení a pracovní zařazení úředníka, nebo zaměstnance Ministerstva vnitra, který provedl zkoušku,
- otázky, které byly předmětem ústní zkoušky,
- vyhodnocení odpovědi ke každé otázce,
- celkové vyhodnocení provedené zkoušky.

Čl. 4 Směrnice uvádí, že zkouška se provádí **ústní formou**. S účinností od 21. 11. 2019¹⁶⁰ je **v zákoně o ověřování** výslovně uvedeno, že obsahem zkoušky **je ústní a praktické ověření znalostí**.¹⁶¹ Vzhledem k tomu, že aplikační přednost má zákon (vyšší právní sílu), bude k zápisu o provedené zkoušce přiložena také dokumentace o provedené praktické zkoušce (např. zápis do ověřovací knihy a příslušné ověřovací doložky, který provedl uchazeč v průběhu provádění praktické zkoušky atp.).

Výsledek zkoušky oznámí uchazeči úředník, nebo zaměstnanec Ministerstva vnitra, který zkoušku provedl, v den jejího konání.

Uchazeč, který se ke zkoušce bez náležité omluvy nedostavil anebo od zkoušky odstoupil, při zkoušce nevyhověl. Uchazeči, který se ze závažného důvodu ke zkoušce nemohl dostavit a jehož neúčast byla náležitě omluvena, příslušný úřad určí náhradní termín.

Úředník, nebo zaměstnanec Ministerstva vnitra, který zkoušku provedl, neprodleně vystaví osvědčení ve trojím vyhotovení. Dvě vyhotovení předá uchazeči, který úspěšně vykonal zkoušku – první vyhotovení si ponechá uchazeč, druhé předá svému zaměstnavateli. Třetí vyhotovení zůstává založeno v dokumentaci příslušného úřadu.

Osvědčení o úspěšném složení zkoušky je předpokladem k provádění vidimace a legalizace. Vzor osvědčení, kterým se prokazuje složení zkoušky je stanoven v příloze č. 5 vyhlášky zákona o ověřování (názorná ukázka uvedená v této příručce viz PŘÍLOHA 14.8 „Vzor osvědčení“).

7.3 Provádění zkoušek zaměstnanců

V úvodu této příručky (v kapitole 2) jsou uvedeny všechny subjekty, které jsou s odkazem na zákon o ověřování¹⁶² pověřeny výkonem agendy vidimace a legalizace. V této kapitole se budeme zabývat prováděním zkoušek pouze u dvou z těchto pověřených subjektů a to:

- zaměstnanců České pošty, s.p. a
- zaměstnanců Hospodářské komory České republiky (dále jen „Hospodářská komora“).

Částí osmou zákona č. 301/2008 Sb., se s účinností od 1. 7. 2009 změnil zákon o ověřování s tím, že výkonem agendy vidimace a legalizace byli pověřeni také zaměstnanci České pošty, s.p. a Hospodářské komory.

¹⁶⁰ Částí třetí zákona č. 279/2019 Sb., se s účinností od 21. 11. 2019 změnil zákona o ověřování.

¹⁶¹ Viz §14 odst. 2 zákona o ověřování.

¹⁶² § 1 odst. 1 zákona o ověřování.

Poznámka:

Újezdni úřady Hradiště, Libavá, Boletice a Březina jsou současně i matričními úřady a tudíž pověřené osoby prokázaly odbornou způsobilost matrikáře podle zvláštního zákona¹⁶³ a tím současně splňují odbornou způsobilost k provádění agendy vidimace a legalizace.¹⁶⁴

V zákoně o ověřování je způsob provádění zkoušek zaměstnanců upraven samostatně v § 14a zákona o ověřování, neboť oprávněné osoby, které jsou pověřeny výkonem této agendy u České pošty, s.p. a Hospodářské komory jsou **zaměstnanci** (nejsou tedy úředníky ve smyslu § 2 odst. 4 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů¹⁶⁵).

Vidimaci a legalizaci provádí u České pošty, s.p. a Hospodářské komory zaměstnanec, který složil zkoušku. Obsahem zkoušky je ústní ověření znalostí právních předpisů týkajících se oblasti vidimace a legalizace, vybraných ustanovení právních předpisů týkajících se správních poplatků a správního řádu a schopnosti jejich aplikace.¹⁶⁶ Složení zkoušky se prokazuje osvědčením o vykonání zkoušky vydaným Ministerstvem vnitra.¹⁶⁷

Neuspěl-li zaměstnanec při zkoušce, může zkoušku dvakrát opakovat. Opakovanou zkoušku je možno vykonat nejdříve za 60 dnů a nejpozději do 90 dnů ode dne konání zkoušky, při níž zaměstnanec neuspěl.¹⁶⁸

Upozornění:

Pokud zaměstnanec České pošty, s.p./Hospodářské komory změní svého zaměstnavatele například se stane úředníkem ÚSC, kde bude pověřen výkonem agendy vidimace a legalizace, tak v tomto případě osvědčení o vykonané zkoušce¹⁶⁹ (vydané v minulosti jakožto zaměstnanci České pošty, s.p./Hospodářské komory) je předpokladem i pro výkon této agendy u příslušného ÚSC, který je agendou ověřování pověřen. Zaměstnanec (nyní úředník) vykonal zkoušku podle stejného zákona tj. zákona o ověřování. Samozřejmě totéž platí i opačně (když se úředník stane zaměstnancem).

¹⁶³ § 9 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁶⁴ § 14 odst. 1 písm. b) zákona o ověřování.

¹⁶⁵ Úředníkem se pro účely tohoto zákona rozumí zaměstnanec ÚSC podílející se na výkonu správních činností zařazený do obecního úřadu, do městského úřadu, do magistrátu statutárního města nebo do magistrátu územně členěného statutárního města, do úřadu městského obvodu nebo úřadu městské části územně členěného statutárního města, do krajského úřadu, do Magistrátu hlavního města Prahy nebo do úřadu městské části hlavního města Prahy.

¹⁶⁶ § 14a odst. 1 a 2 zákona o ověřování.

¹⁶⁷ Podle § 14a odst. 3 zákona o ověřování.

¹⁶⁸ § 14a odst. 4 zákona o ověřování.

¹⁶⁹ § 14a odst. 3 zákona o ověřování.

7.4 Vidimace a legalizace prováděná starostou a místostarostou obce¹⁷⁰

Vidimaci a legalizaci u krajského úřadu, obecního úřadu obce s rozšířenou působností a obecního úřadu provádí úředník, který¹⁷¹

- a) prokázal zvláštní odbornou způsobilost pro výkon správních činností při správě matrik a státního občanství¹⁷², nebo
- b) prokázal odbornou způsobilost matrikáře podle zvláštního právního předpisu¹⁷³, nebo
- c) složil zkoušku podle zákona o ověřování.

U obecních úřadů, do kterých není zařazen žádný úředník, bude vidimaci a legalizaci provádět starosta nebo místostarosta (pokud je samozřejmě obec pověřena výkonem této agendy – tzn., že **je zařazena do přílohy č. 1 vyhlášky zákona o ověřování**).

Toto umožňují příslušná ustanovení zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, podle kterých starosta a místostarosta tvoří obecní úřad, přičemž starosta stojí v jeho čele.

Zákon o ověřování tedy nejenže nezakazuje provádění vidimace a legalizace starostou a místostarostou, ale s ohledem na jejich postavení v rámci obecního zřízení, výkon ověřovací agendy starostou a místostarostou předpokládá.¹⁷⁴

Při přípravě zákona o ověřování¹⁷⁵ bylo konstatováno, že požadavky na odbornou způsobilost jsou omezeny pouze na úředníky¹⁷⁶, neboť výkon volené funkce starosty nebo místostarosty, odvozené od mandátu člena zastupitelstva, nelze podmiňovat složením profesních zkoušek.

Vzhledem k tomu, že starosta nebo místostarosta nejsou úředníky územního samosprávného celku, ale členy zastupitelstva, nebudou proto prokazovat způsobilost k provádění ověřování zkouškou.

Z dikce § 14 zákona o ověřování lze dovodit, že úředníci, kteří nesložili stanovené typy zkoušek, nemohou vidimaci a legalizaci provádět, nikoli že by vidimaci a legalizaci nemohli provádět starostové nebo místostarostové.

V případech, kdy jsou vedle sebe v obecním úřadu "starosta, místostarosta" a „úředník“, který prokázal požadovanou odbornou způsobilost, je pro řešení, kdo je v takovém případě oprávněn provést vidimaci nebo legalizaci, rozhodující kdo je oprávněnou úřední osobou.¹⁷⁷

¹⁷⁰ Viz Informace Ministerstva vnitra č. 4/2006.

¹⁷¹ § 14 odst. 1 písm. a), b), c) zákona o ověřování.

¹⁷² Viz § 1 odst. 1 písm. s) vyhlášky č. 512/2002 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků.

¹⁷³ § 9 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁷⁴ Srov. § 4 písm. c) bod 1., § 8 písm. h) a § 19 odst. 1 zákona o ověřování.

¹⁷⁵ Datum účinnosti zákona od 1. 3. 2006.

¹⁷⁶ S účinností od 1. 7. 2009 rovněž na zaměstnance České pošty, s.p. a Hospodářské komory České republiky.

¹⁷⁷ Srov. § 15 odst. 2 správní řád.

To znamená, že to, která konkrétní osoba je v rámci obecního úřadu oprávněna k provádění vidimace a legalizace, určují zpravidla vnitřní předpisy úřadu v dikci zákona o obcích.¹⁷⁸

K vydání těchto předpisů je příslušná rada obce, popřípadě tajemník obecního úřadu; není-li v obci zřízena funkce tajemníka obecního úřadu, pak je k vydání vnitřních předpisů rovněž příslušný starosta.¹⁷⁹

1. V případě, že v obecním úřadu není žádný úředník – ověřování provádí starosta, nebo místostarosta; je-li zvoleno více místostarostů, bude záležet na pověření rady obce.¹⁸⁰
2. V obecním úřadu je starosta, místostarosta a úředník/úředníci, který/kteří **neprokázal/li** způsobilost k provádění ověřování zkouškou¹⁸¹ – ověřování provádí opět starosta nebo místostarosta, protože úředník/ci ověřování provádět nemůže/nemohou bez složením zkoušky podle zákona o ověřování.¹⁸²
3. V obecním úřadu je starosta, místostarosta a úředník/úředníci, který/kteří **prokázal/i** způsobilost k provádění ověřování zkouškou¹⁸³ – zde pak bude záležet na rozdělení práce v obecním úřadě, které určují vnitřní předpisy, popřípadě pokyny vedoucího úřadu. Pro rozdělení práce v obecním úřadě, a tedy rovněž pro otázku, kdo konkrétně má v obecním úřadě ověřovat, bude rozhodující organizační řád obecního úřadu, schvalovaný radou obce (pokud není v obci rada obce, pak tato pravomoc přísluší starostovi).¹⁸⁴

V případě, že obec nemá formálně organizační řád, popřípadě jiné formální předpisy určující rozdělení práce, pak rozhodnutí o tom, kdo je oprávněn ověřovat, náleží vedoucímu úřadu – např. schválením tzv. pracovní náplně, popřípadě výslovným individuálním pověřením.¹⁸⁵

Kontrolní otázky

1. Lze provést legalizaci podpisu na jiném vhodném místě zaměstnancem Hospodářské komory České republiky?
2. Popište postup ověřující osoby v případě, že nebylo možné provést vidimaci např. rybářského lístku.
3. Vysvětlete postup krajského úřadu při ověřování způsobilosti úředníka k provádění vidimace a legalizace.
4. Jakou zkouškou k prokázání způsobilosti k provádění agendy vidimace a legalizace se musí prokazovat starosta/místostarosta obce?
5. Jakou formou se prokazuje zkouška způsobilosti úředníků k provádění agendy vidimace a legalizace?
6. Neuspěl-li zaměstnanec při zkoušce, může zkoušku opakovat?
7. Kdo může provádět zkoušky úředníků?

¹⁷⁸ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

¹⁷⁹ Srov. § 110 odst. 4 písm. e) a § 110 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

¹⁸⁰ § 104 zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

¹⁸¹ § 14 odst. 1 zákona o ověřování.

¹⁸² § 14 odst. 1 zákona o ověřování.

¹⁸³ § 14 odst. 1 zákona o ověřování.

¹⁸⁴ § 99 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

¹⁸⁵ Viz § 15 odst. 2 správní řád.

8 VEDENÍ EVIDENCE VIDIMACÍ A LEGALIZACÍ

Evidence vidimací a legalizací se vede ve svázané ověřovací knize s tiskopisy očíslovanými v souvislé řadě (dále jen "ověřovací kniha"). Součástí ověřovací knihy je úvodní list a list podpisových vzorů ověřujících osob provádějících vidimaci a legalizaci.¹⁸⁶

Kde lze objednat ověřovací knihu?

Tiskárna Ministerstva vnitra, p.o., Bartůňkova 1159/4, 149 01 Praha 4.¹⁸⁷

8.1 Ověřovací kniha – označení, úvodní list, list podpisových vzorů

Vzor úvodního listu¹⁸⁸, listu podpisových vzorů¹⁸⁹ a tiskopisu ověřovací knihy¹⁹⁰ stanoví vyhláška zákona o ověřování.¹⁹¹

Pro lepší názornost uvádíme příklady vyplněných vzorů i v této příručce viz PŘÍLOHA 14. 9 „Úvodní list ověřovací knihy“, PŘÍLOHA 14. 10 „List podpisových vzorů“; vzor tiskopisu ověřovací knihy lze nalézt v PŘÍLOZE 14.1 „Vzory zápisů provedených v ověřovací knize“.

Upozornění k Listu podpisových vzorů:

Na Listu podpisových vzorů musí být uvedeno datum, k němuž vzniklo oprávnění k provádění vidimace a legalizace (rovněž i datum zániku oprávnění). Tímto datem vzniku nemusí být datum složení zkoušek stanovených v § 14 zákona o ověřování, neboť složení těchto zkoušek samo o sobě k provádění vidimace a legalizace neopravňuje. Tím je okamžik, od něhož je daná ověřující osoba na základě svého pracovněprávního vztahu i svého zařazení v rámci organizační struktury ÚSC, újezdního úřadu, České pošty, s.p. a Hospodářské komory oprávněna vidimaci a legalizaci provádět.¹⁹² Obdobně je tomu i v případě starosty a místostarosty obce (je třeba vycházet z jejich postavení v rámci organizační struktury obecního úřadu). K provádění ověřování starostou a místostarostou viz samostatná kapitola 7.4.

8.2 Tiskopis ověřovací knihy a její obsah

Evidence vidimací a legalizací se vede ve svázané ověřovací knize s tiskopisy očíslovanými v souvislé řadě.¹⁹³

Tiskopis ověřovací knihy obsahuje:

- a) pořadové číslo, pod kterým je vidimace nebo legalizace zapsána,
- b) datum provedení vidimace nebo legalizace,
- c) údaj uvedený v § 8 písm. c) až f) zákona o ověřování, jde-li o vidimaci,
- d) údaj uvedený v § 12 písm. c), d), e) a f) zákona o ověřování, jde-li o legalizaci,
- e) označení druhu listiny, která je vidimována nebo na které je legalizován podpis,

¹⁸⁶ § 16 odst. 1 zákona o ověřování.

¹⁸⁷ [Tiskárna Ministerstva vnitra \(tmv.cz\)](http://tmv.cz)

¹⁸⁸ Příloha č. 6 vyhlášky zákona o ověřování.

¹⁸⁹ Příloha č. 7 vyhlášky zákona o ověřování.

¹⁹⁰ Příloha č. 8 vyhlášky zákona o ověřování.

¹⁹¹ Viz § 16 odst. 3 zákona o ověřování.

¹⁹² Srov. § 15 odst. 2 správní řád.

¹⁹³ Viz § 16 odst. 1 zákona o ověřování.

- f) podpis žadatele, jehož podpis je legalizován, popřípadě svědků¹⁹⁴,
- g) údaj o uhrazení správního poplatku (uvedení výše poplatku a čísla dokladu, kterým byl uhrazen) nebo údaj o osvobození od správního poplatku s odkazem na právní předpis a
- h) podpis ověřující osoby.

Vzor tiskopisu ověřovací knihy¹⁹⁵ stanoví vyhláška zákona o ověřování.¹⁹⁶ Tiskopis ověřovací knihy v této příručce lze nalézt v PŘÍLOZE 14.1 „Vzory zápisů provedených v ověřovací knize“.

8.3 Vedení ověřovací knihy – doba uložení, vedení rejstříku

Ověřovací kniha se vede po dobu kalendářního roku. Po jejím uzavření je uložena u úřadu **po dobu 10 let.**¹⁹⁷

Upozornění:

V případě, že ověřující osoba v daném roce nepopíše celou ověřovací knihu a ukončí poslední zápis v ověřovací knize dne 31. 12., tak po Novém roce bude provádět zápisy do stejné ověřovací knihy s tím, že pořadové číslo bude začínat 1!

Vede-li úřad více než jednu knihu, oznámí počet paralelně vedených knih do 31. ledna běžného roku, a to: krajský úřad, Česká pošta, s.p. a Hospodářská komora Ministerstvu vnitra, obecní úřad obce s rozšířenou působností krajskému úřadu, obecní úřad obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.¹⁹⁸

Úřad zabezpečí ochranu ověřovacích knih před zneužitím údajů v nich obsažených, před odcizením nebo poškozením.¹⁹⁹

Připomínáme lhůtu uložení ověřovacích knih – 10 let! Nelze je skartovat před uplynutím zákonné lhůty!

Zanikne-li působnost úřadu vykonávat vidimaci a legalizaci, rozhodne Ministerstvo vnitra, který úřad převezme ověřovací knihy. Technický způsob vedení ověřovací knihy stanoví prováděcí právní předpis – vyhláška zákona o ověřování.²⁰⁰

Úřad **může** vést rejstřík ověřovací knihy, který obsahuje tyto údaje:

- a) jméno, případně jména, příjmení a datum narození žadatele, jde-li o fyzickou osobu, a
- b) pořadové číslo zápisu v ověřovací knize.²⁰¹

¹⁹⁴ Jde-li o legalizaci za účasti dvou svědků podle § 10 odst. 4 zákona o ověřování.

¹⁹⁵ Příloha č. 8 vyhlášky zákona o ověřování.

¹⁹⁶ Viz § 16 odst. 3 zákona o ověřování.

¹⁹⁷ § 16 odst. 4 zákona o ověřování.

¹⁹⁸ § 16 odst. 5 zákona o ověřování.

¹⁹⁹ § 16 odst. 6 zákona o ověřování.

²⁰⁰ § 16 odst. 7 a 8 zákona o ověřování.

²⁰¹ § 17 zákona o ověřování.

8.4 Provádění zápisů do ověřovací knihy, použití zkratk

Zápis do ověřovací knihy provádí ověřující osoba formou

- a) ručního vypsání předepsaných oddílů tiskopisu ověřovací knihy, nebo
- b) nalepení samolepícího štítku opatřeného pomocí výpočetní techniky do tiskopisu ověřovací knihy; žadatel o legalizaci, svědek a ověřující osoby se na štítek nepodepisují.²⁰²

Vzor zápisu formou nalepení samolepícího štítku opatřeného pomocí výpočetní techniky do tiskopisu ověřovací knihy viz PŘÍLOHA 14.1 „Vzory zápisů provedených v ověřovací knize“.

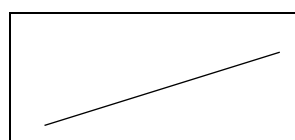
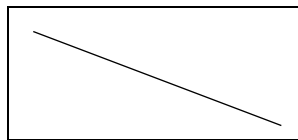
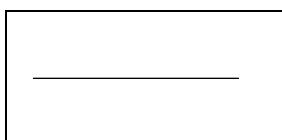
Není-li z listiny, která je vidimována nebo na které je legalizován podpis, zřejmé, o jaký druh listiny se jedná, zapíše ověřující osoba tento údaj do příslušného oddílu ověřovací knihy na základě prohlášení žadatele a do tohoto oddílu zároveň připojí poznámku o tom, že údaj byl vyplněn na základě prohlášení žadatele.²⁰³

Zápis v ověřovací knize se považuje za uzavřený okamžikem vyhotovení podpisu ověřující osoby do příslušného oddílu.²⁰⁴

Oddíly tiskopisu ověřovací knihy, které po provedeném zápisu zůstanou nevyplněny, ověřující osoba proškrtne.²⁰⁵

Poznámka:

Není rozhodné, jakým způsobem dojde k proškrtnutí nevyplněného místa v ověřovací knize (podmínka proškrtnutí z levého horního rohu do pravého dolního rohu se týká nepopsané strany listu vidimované listiny a nepopsaného místa na vidimované listině²⁰⁶). V ověřovací knize ověřující osoba tedy může nevyplněná místa proškrtávat shodně jako u nepopsané strany listu vidimované listiny, anebo i jiným způsobem, který si sama zvolí, např.:

Použití zkratk

Zkratk lze v zápisech užívat jen tehdy, jestliže jsou běžné a není-li to na závadu úplnosti a jasnosti provedeného zápisu. Nelze však zkracovat jména, příjmení, názvy ulic a názvy obcí.²⁰⁷

²⁰² § 6b odst. 1 písm. a) a b) vyhlášky zákona o ověřování.

²⁰³ § 6b odst. 2 vyhlášky zákona o ověřování.

²⁰⁴ § 6b odst. 3 vyhlášky zákona o ověřování.

²⁰⁵ § 6b odst. 4 vyhlášky zákona o ověřování.

²⁰⁶ Srov. § 2 odst. 3 a 4 vyhlášky zákona o ověřování.

²⁰⁷ § 6d vyhlášky zákona o ověřování.

8.5 Provádění oprav v ověřovací knize²⁰⁸

V případě zjištění chybného údaje v ověřovací knize při provádění zápisu ověřující osoba tento údaj přeškrtně tak, aby zůstal čitelný, vyznačí správný údaj a k provedené opravě připojí doložku „opr.“, případně „opravil/a“, dále k opravě připojí svůj podpis, datum a otisk úředního razítka.

Dosud neuzavřený zápis v ověřovací knize lze zrušit přeškrtnutím tak, aby původní zápis zůstal čitelný. O zrušení zápisu se do ověřovací knihy uvede poznámka s udáním důvodu zrušení zápisu, k níž ověřující osoba připojí svůj podpis, datum a otisk úředního razítka.

Pořadové číslo zrušeného zápisu se použije pro následující zápis v ověřovací knize.

Zápis provedené opravy v ověřovací knize viz PŘÍLOHA 14.1 „Vzory zápisů provedených v ověřovací knize“.

Kontrolní otázky

1. Po jakou dobu se vede ověřovací kniha; na jak dlouho dobu je uložena u úřadu po jejím uzavření?
2. Jakou formou se provádějí zápisy v ověřovací knize?
3. Lze zkracovat názvy ulic v zápisech v ověřovací knize?
4. Vysvětlíte postup v případě provedení opravy zápisu v ověřovací knize.

9 PROVÁDĚNÍ VIDIMACE A LEGALIZACE PODLE NOTÁŘSKÉHO ŘÁDU

V této příručce jsme se již v kapitole 7.2 seznámili s obsahem Směrnice.²⁰⁹ V čl. 3, odst. 2, písm. a) této Směrnice je uvedeno, že při zkouškách ověřování způsobilosti úředníka k provádění vidimace a legalizace podle zákona o ověřování, příslušný úřad ověří, zda je uchazeč orientován v ustanoveních zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „notářský řád“), týkajících se ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a ověřování pravosti podpisu. Z tohoto důvodu se v této kapitole seznámíme v krátkosti i s obsahem notářského řádu.

9.1 Vidimace

Notář osvědčuje na žádost skutečnosti a prohlášení, které by mohly být podkladem pro uplatňování nebo prokazování práv nebo kterými by mohly být způsobeny právní následky. Notář provádí zejména²¹⁰ tato osvědčení:

- a) vidimaci,
- b) legalizaci.²¹¹

²⁰⁸ § 6c odst. 1 až 3 vyhlášky zákona o ověřování.

²⁰⁹ Směrnice ze dne 21. 6. 2006, č.j.: VS- 28/60/2-2006 k jednotnému postupu při ověřování způsobilosti úředníka k provádění ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a ověřování pravosti podpisu.

²¹⁰ „Zejména“ – to znamená, že výčet činností notáře není konečný.

²¹¹ § 72 odst. 1 písm. a) a b) notářského řádu.

Vidimace se provede ověřovací doložkou neodkladně poté, kdy notář posoudil shodu opisu s listinou. Ověřovací doložka obsahuje:

- a) údaj o ověření toho, že opis doslovně souhlasí s listinou, z níž byl pořízen,
- b) údaj o tom, z kolika listů nebo archů se skládá listina, z níž byl opis pořízen, a z kolika listů nebo archů se skládá její opis,
- c) údaj o tom, že opis je částečný, není-li opis úplný,
- d) místo a datum vyhotovení doložky o ověření; ustanovení § 59 odst. 2 věty první se nepoužije,
- e) otisk úředního razítka notáře a podpis ověřujícího.²¹²

Notář odmítne vidimaci provést:

- a) je-li listinou, z níž je opis pořízen, listina, jejíž jedinečnost nelze ověřeným opisem nahradit, zejména občanský průkaz, vojenský průkaz, pas, nebo jiný průkaz, směnka, šek, nebo jiný cenný papír, vkladní knížka, geometrický plán, rysy a technické kresby,
- b) jestliže ověřující nezná jazyk, ve kterém je listina, z níž je opis pořízen, vyhotovena, a není předložen její překlad do českého jazyka tlumočnickem; to neplatí, jestliže je před ověřujícím opis této listiny pořízen prostřednictvím kopírovacího zařízení,
- c) jsou-li v listině, jejíž shoda s opisem má být ověřena, změny, doplňky, vsuvky nebo škrty, které by mohly zeslabit její věrohodnost,
- d) jestliže se opis doslovně neshoduje s listinou, z níž byl pořízen.²¹³

Ustanovení § 53 notářského řádu není tímto ustanovením dotčeno.

Vidimací se nepotvrzuje správnost a pravdivost údajů uvedených v listině a jejich soulad s právními předpisy a notář za obsah listiny neodpovídá.²¹⁴

9.2 Legalizace

Legalizací notář ověřuje, že fyzická osoba před ním v jeho přítomnosti listinu vlastnoručně podepsala nebo podpis na listině se již nacházející před ním uznala za vlastní.²¹⁵ Pro zjištění totožnosti této osoby platí § 64 notářského řádu.

Legalizace se provede ověřovací doložkou neodkladně poté, kdy před notářem v jeho přítomnosti byla listina podepsána nebo byl podpis na listině se již nacházející uznán za vlastní, a to neodkladně po podepsání nebo uznání; ověřovací doložka obsahuje:

- a) běžné číslo ověřovací knihy,
- b) jméno, příjmení, bydliště, popřípadě místo pobytu, rodné číslo, není-li, nebo nelze-li je zjistit, datum narození žadatele,
- c) údaj, jak byla zjištěna totožnost žadatele,
- d) konstatování, že uvedená osoba listinu vlastnoručně před notářem podepsala nebo že uznala podpis na listině za vlastní,
- e) místo a datum vyhotovení doložky o ověření; ustanovení § 59 odst. 2 věty první notářského řádu se nepoužije,

²¹² Viz § 73 odst. 1 notářského řádu.

²¹³ § 73 odst. 2 notářského řádu.

²¹⁴ § 73 odst. 3 notářského řádu.

²¹⁵ § 74 odst. 1 notářského řádu.

- f) podpis ověřujícího a otisk úředního razítka notáře.²¹⁶

Notář provedením legalizace neodpovídá za obsah listiny. Neovládá-li notář jazyk, v němž je listina pořízena, vyzve žadatele, aby předložil překlad listiny tlumočnickem. Nestane-li se tak, notář úkon odmítne.²¹⁷

10 PROVÁDĚNÍ VIDIMACE A LEGALIZACE VELITELEM LODĚ

Velitel lodě je oprávněn, vyžaduje-li to naléhavý zájem vlastníka lodě, provozovatele lodě, není-li vlastníkem lodě, člena posádky lodě nebo jiné osoby na lodi, provést úřední ověření pravosti podpisu nebo shody opisu nebo kopie s listinou.²¹⁸ Zákon o námořní plavbě se nevztahuje na námořní plavbu válečných lodí, vodních skútrů, nafukovacích člunů a dále na námořní plavbu malých plavidel, pokud jsou provozována podle právních předpisů o vnitrozemské plavbě. Velitel lodě je oprávněn a povinen vykonávat velitelskou pravomoc na námořním plavidle. Velitele námořního plavidla do funkce jmenuje a z ní odvolává provozovatel námořního plavidla. Podmínky a způsob ověřování velitelem lodě stanoví prováděcí předpis.²¹⁹

Ověřování pravosti podpisu (legalizace).

Velitel lodě ověřuje, že fyzická osoba na lodi v jeho přítomnosti listinu vlastnoručně podepsala nebo podpis na listině se již nacházející před ním uznala za vlastní.²²⁰

Fyzická osoba předloží k prokázání své totožnosti platný úřední průkaz vydaný státním orgánem, který obsahuje jméno, příjmení, rodné číslo nebo datum narození žadatele.²²¹

Legalizace se vyznačí na listině formou ověřovací doložky, která obsahuje:

- a) jméno, příjmení, rodné číslo nebo datum narození žadatele,
- b) údaj o způsobu zjištění totožnosti žadatele,
- c) pořadové číslo, pod kterým je legalizace zapsána v ověřovací knize,
- d) konstatování, že fyzická osoba listinu vlastnoručně před velitelem lodě podepsala nebo že uznala podpis na listině za vlastní,
- e) místo a datum legalizace,
- f) vlastnoruční podpis velitele lodě a otisk kulatého lodního razítka.²²²

Velitel lodě provedením legalizace neodpovídá za obsah listiny. Neovládá-li velitel lodě jazyk, v němž je listina pořízena, může legalizaci odmítnout. Velitel lodě neprovede legalizaci, jde-li o legalizaci podpisu na listině, která neobsahuje žádný text.²²³

²¹⁶ § 74 odst. 2 notářského řádu.

²¹⁷ § 74 odst. 4 notářského řádu.

²¹⁸ § 35 zákona č. 61/2000 Sb., zákon o námořní plavbě, ve znění pozdějších předpisů.

²¹⁹ Vyhláška Ministerstva dopravy a spojů č. 272/2000 Sb., o ověřování pravosti podpisu nebo shody opisu nebo kopie s listinou velitelem lodě (dále jen „vyhláška č. 272/2000 Sb.“).

²²⁰ § 1 odst. 1 vyhlášky č. 272/2000 Sb.

²²¹ § 1 odst. 2 vyhlášky č. 272/2000 Sb.

²²² § 1 odst. 3 vyhlášky č. 272/2000 Sb.

²²³ § 1 odst. 4, 5, 6 vyhlášky č. 272/2000 Sb.

Ověření shody opisu nebo kopie s listinou nebo její částí (vidimace).

Vidimace se vyznačí na ověřeném opisu nebo kopii ve formě ověřovací doložky na každém listě, pokud tyto nejsou svázané do svazku.

V doložce je uvedeno:

- a) zda opis nebo kopie souhlasí s listinou, z níž byl pořízen, a zda tato listina je prvopisem nebo ověřeným opisem nebo kopií a z kolika listů se skládá,
- b) počet listů, které opis nebo kopie obsahuje,
- c) zda jde o opis nebo kopii, a to úplné nebo částečné,
- d) pořadové číslo, pod kterým je vidimace zapsána v ověřovací knize,
- e) místo a datum vidimace,
- f) vlastnoruční podpis velitele lodě a otisk kulatého lodního razítka²²⁴.

Velitel lodě provádí vidimaci pouze na lodi, na které vykonává funkci velitele lodě.²²⁵

Velitel lodě neprovede vidimaci:

- a) opisu nebo kopie občanského průkazu, vojenského průkazu, pasu a jiného průkazu, vkladní knížky, šeku, losu, sázanky, geometrického plánu, rysu a technické kresby,
- b) jestliže se předložený opis nebo kopie neshoduje s originálem,
- c) jestliže neovládá jazyk, v němž je listina pořízena, nebo
- d) jsou-li v listině, která se vidimuje, změny, doplňky, vsuvky nebo škrty, které by mohly zeslabit její věrohodnost.

Velitel lodě vidimací neověřuje pravdivost skutečností uváděných v listině.²²⁶

Velitel lodě vede evidenci legalizací a vidimací ve svázané ověřovací knize.²²⁷

Kontrolní otázky

1. Podle kterého právního předpisu provádí notář agendu vidimace a legalizace?
2. Může velitel lodě provést vidimaci listin na lodi, na které nevykonává funkci jejího velitele?
3. Lze provést vidimaci geometrického plánu s odkazem na notářský řád?
4. Může velitel lodě provést legalizaci podpisu na jiném vhodném místě?

²²⁴ § 2 odst. 1 vyhlášky č. 272/2000 Sb.

²²⁵ § 2 odst. 2 vyhlášky č. 272/2000 Sb.

²²⁶ § 2 odst. 4 vyhlášky č. 272/2000 Sb.

²²⁷ Tiskopis ověřovací knihy je uveden v příloze vyhlášky č. 272/2000 Sb.

11 VYUŽITÍ REFERENČNÍCH ÚDAJŮ Z INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ VEŘEJNÉ SPRÁVY NA ÚSEKU VIDIMACE A LEGALIZACE

V rámci prostředí Czech POINT@office byly pro výkon státní správy na úseku vidimace a legalizace vytvořeny pro Ministerstvo vnitra, krajské úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností, obecní úřady a újezdni úřady formuláře:

- Využití údajů ze základního registru obyvatel,
- Využití údajů z agendového informačního systému evidence obyvatel,
- Využití údajů z agendového cizineckého informačního systému,
- Využití údajů z agendového informačního systému evidence občanských průkazů,
- Využití údajů z agendového informačního systému evidence cestovních dokladů.

Ze základního registru obyvatel lze využívat tyto referenční údaje:

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména,
- c) adresa místa pobytu,
- d) datum, místo a okres narození, u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil.²²⁸

Z informačního systému evidence obyvatel lze využívat tyto údaje:

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, včetně předchozích příjmení, rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) pohlaví,
- d) místo a okres narození, v případě narození v cizině místo a stát,
- e) adresa místa trvalého pobytu.²²⁹

Z informačního systému cizinců lze využívat tyto údaje:

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) pohlaví,
- d) místo a stát, kde se cizinec narodil; v případě, že se cizinec narodil na území České republiky, místo a okres narození,
- e) státní občanství, popřípadě více státních občanství,
- f) druh a adresa místa pobytu na území České republiky.²³⁰

Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z informačního systému evidence obyvatel nebo informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.²³¹

²²⁸ § 18a odst. 1 zákona o ověřování.

²²⁹ § 18a odst. 2 zákona o ověřování.

²³⁰ § 18a odst. 3 zákona o ověřování.

²³¹ § 18a odst. 4 zákona o ověřování.

Z informačního systému evidence občanských průkazů o občanských průkazech a jejich držitelích způsobem umožňujícím dálkový přístup lze využívat tyto údaje:

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení,
- b) rodné číslo,
- c) místo a okres narození, v případě narození v cizině místo a stát,
- d) číslo, popřípadě série občanského průkazu,
- e) datum vydání občanského průkazu,
- f) označení úřadu, který občanský průkaz vydal,
- g) datum skončení platnosti občanského průkazu,
- h) čísla, popřípadě série ztracených, odcizených, zničených nebo neplatných občanských průkazů a datum ohlášení ztráty, odcizení, nebo zničení občanského průkazu.²³²

Z informačního systému evidence cestovních dokladů o cestovních dokladech a jejich držitelích způsobem umožňujícím dálkový přístup lze využívat tyto údaje:

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení a rodné číslo,
- b) místo a okres narození, v případě narození v cizině stát narození,
- c) číslo a druh vydaného cestovního dokladu,
- d) datum vydání cestovního dokladu,
- e) datum převzetí cestovního dokladu,
- f) datum skončení platnosti cestovního dokladu,
- g) označení orgánu, který cestovní doklad vydal,
- h) o ztracených, odcizených nebo neplatných cestovních dokladech číslo, druh, datum vydání a datum skončení platnosti ztraceného, odcizeného nebo neplatného cestovního dokladu a datum a místo ohlášení jeho ztráty nebo odcizení.²³³

Z využívaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.²³⁴

Důležité upozornění: Každý výdej osobních údajů je zaznamenán v tzv. provozních údajích subjektu údajů (jednotlivé fyzické osoby), který má ze zákona nárok na zdůvodnění lustrace své osoby. Z tohoto důvodu je nutné při žádostech o výdej údajů postupovat v intencích Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) a zákona o zpracování osobních údajů²³⁵, a důsledně vyplňovat ve formuláři položku: „**Důvod a účel (příp. číslo jednací)**“. Jakékoliv neoprávněné zpracovávání osobních dat může být vyhodnoceno jako porušení GDPR a zákona o zpracování osobních údajů a následně může být řešeno jako přestupek či dokonce jako trestný čin podle § 180 trestního zákoníku.

²³² § 18b zákona o ověřování.

²³³ § 18c zákona o ověřování.

²³⁴ § 18d zákona o ověřování.

²³⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (GDPR) a zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů.

Zaměstnanci Hospodářské komory a České pošty, s.p. nemají přístup do informačních systémů způsobem umožňujícím dálkový přístup²³⁶, a tudíž pověřený zaměstnanec nemůže ověřit z příslušných informačních systémů údaj o:

- státním občanství v případě, že žadatel (státní občan České republiky) o legalizaci předložil k prokázání své totožnosti řidičský průkaz (podrobněji postup zaměstnance viz kapitola 4.8 bod 2.),
- adrese trvalého pobytu v případě, že žadatel (státní občan České republiky) o legalizaci předložil k prokázání své totožnosti řidičský průkaz (zaměstnanec údaje v ověřovací knize v sloupci 4 a v ověřovací doložce pro legalizaci uvede na základě prohlášení žadatele),
- adrese trvalého pobytu v případě, že žadatel (státní občan České republiky) o legalizaci předložil k prokázání své totožnosti cestovní doklad (zaměstnanec údaje v ověřovací knize v sloupci 4 a v ověřovací doložce pro legalizaci uvede na základě prohlášení žadatele).

V případě, že žadatel o legalizaci je cizincem, který nemá pobyt na území České republiky podle zvláštního předpisu²³⁷ a k prokázání své totožnosti předloží platný cestovní doklad nebo průkaz totožnosti občana členského státu Evropské unie a v těchto dokladech (s největší pravděpodobností) nebude uveden údaj o adrese trvalého pobytu – úředníci krajských úřadů, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, obecních úřadů a zaměstnanci újezdních úřadů, Hospodářské komory a České pošty, s.p., tento údaj v ověřovací knize v sloupci 4 (rovněž v ověřovací doložce pro legalizaci) uvedou na základě prohlášení žadatele.

Je ověřující osoba povinna kontrolovat vždy platnost předloženého průkazu totožnosti?

Ověřující osoba je vždy povinna provést kontrolu platnosti předloženého dokladu totožnosti v souvislosti s legalizací podpisu²³⁸, resp. zkontroluje platnost dokladu uvedenou na dokladu samotném, a zároveň může, nikoliv musí, provést kontrolu tohoto dokladu v příslušném agendovém informačním systému prostřednictvím formuláře Czech POINT.

Ověřující osoby mohou *v případě pochybnosti*²³⁹ při provádění legalizace využívat údaje v souladu s § 18a až § 18c zákona o ověřování prostřednictvím formulářů Czech POINT. Tuto skutečnost je možno vyznačit v ověřovací knize.

K využívání údajů agendových informačních systémů a registru obyvatel podrobněji viz Informace Ministerstva vnitra č. 15/2019 jejíž součástí je odborem správních činností zpracovaná Informace ke změnám ve formulářích Czech POINT určených pro využívání údajů z agendových informačních systémů a registru obyvatel.²⁴⁰

²³⁶ Srov. § 18a, § 18b, § 18c a 18d zákona o ověřování.

²³⁷ Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

²³⁸ § 18 zákona o ověřování.

²³⁹ V souladu s § 3 správního řádu ověřující osoba postupuje tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

²⁴⁰ Volně dostupné na webových stránkách Ministerstva vnitra [Metodika na úseku matrik - Ministerstvo vnitra České republiky \(mvcr.cz\)](https://www.mvcr.cz).

12 OZNAMOVACÍ POVINNOST

- 1) Obecní úřad měl zaslat ve 2 vyhotoveních do 30 dnů ode dne nabytí účinnosti²⁴¹ vyhlášky zákona o ověřování, kterým se stanovil seznam²⁴² obecních úřadů vykonávajících vidimaci a legalizaci, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností vzor otisku úředního razítka a podpisové vzory úředníků nebo starosty anebo místostarosty provádějících u obecního úřadu vidimaci a legalizaci podle zákona o ověřování. Újezdni úřad měl učinit do 30 dnů ode dne²⁴³ nabytí účinnosti zákona o ověřování. Kopie otisků úředních razítek a podpisových vzorů podle věty první a druhé zasílá obecní úřad obce s rozšířenou působností Ministerstvu zahraničních věcí.
- 2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností měl zaslat ve 2 vyhotoveních do 30 dnů ode dne nabytí účinnosti zákona o ověřování krajskému úřadu vzor otisku úředního razítka a podpisové vzory úředníků provádějících u obecního úřadu obce s rozšířenou působností vidimaci a legalizaci podle zákona o ověřování. Kopie otisků úředních razítek a podpisových vzorů podle věty první zasílá krajský úřad Ministerstvu zahraničních věcí.
- 3) Krajský úřad měl zaslat do 30 dnů ode dne nabytí účinnosti zákona o ověřování Ministerstvu vnitra vzor otisku úředního razítka a podpisové vzory úředníků provádějících u krajského úřadu vidimaci a legalizaci podle tohoto zákona. Kopie otisků úředních razítek a podpisových vzorů podle věty první zasílá Ministerstvo vnitra Ministerstvu zahraničních věcí.²⁴⁴

Změny ve vzorech podle odstavců 1 až 3 § 19 zákona o ověřování oznámí krajský úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností, obecní úřad nebo újezdni úřad do 5 pracovních dnů ode dne, kdy nastaly; pro jejich postup platí obdobně § 19 odstavce 1 až 3 zákona o ověřování (změnou ve vzorech se rozumí i ukončení oprávnění ověřující osoby provádět agendu vidimace a legalizace).

Držitel poštovní licence a Hospodářská komora zasílá ve dvou vyhotoveních Ministerstvu vnitra změny vzorů otisků úředních razítek a podpisových vzorů svých zaměstnanců provádějících vidimaci a legalizaci do 5 pracovních dnů ode dne, kdy tyto změny nastaly. Kopie otisků úředních razítek a podpisových vzorů podle věty první zasílá Ministerstvo vnitra Ministerstvu zahraničních věcí.²⁴⁵

Jaký význam má zasílání vzorů otisků úředních razítek a podpisových vzorů ověřujících osob na Ministerstvo zahraničních věcí?

Postupy při ověřování listin vydaných nebo ověřených orgánem ČR pro jejich použití v cizině se liší s ohledem na uzavřené (či neuzavřené) mezinárodní smlouvy. Cílem této příručky není odborně popisovat otázky mezinárodního práva s odkazy na různé druhy mezinárodních dvoustranných či vícestranných úmluv, kterými je ČR republika vázána.

Z těchto důvodů uvádíme pouze jeden z nejčastějších požadavků, kdy je listina ověřena (vidimace nebo legalizace) v České republice a následně je určena pro použití v cizině žadatel požaduje tzv. doložku Apostille (česky uváděno jako apostilní doložka).

²⁴¹ Dne 1. 3. 2006.

²⁴² Viz příloha č. 1 vyhlášky zákona o ověřování.

²⁴³ Dne 1. 3. 2006.

²⁴⁴ Viz § 19 odst. 1 – 3 zákona o ověřování.

²⁴⁵ § 19a zákona o ověřování.

V případě, že úřední ověření (vidimace nebo legalizace) na listině bude žadatelem použito v cizím státě, který, tak jako Česká republika, je signatářem tzv. Haagské úmluvy²⁴⁶, musí být toto úřední ověření na listině opatřeno doložkou APOSTILLE (dále jen „doložka“). Tuto doložku **vydává Ministerstvo zahraničních věcí** (dále jen „MZV“); žadatel si opatření doložky zajišťuje na MZV sám.

Pokud MZV nedisponuje **vzorem otisku úředního razítka a podpisovým vzorem ověřující osoby**, tak logicky nemůže tuto listinu opatřit doložkou (neboť touto doložkou MZV ověřuje vzor otisku úředního razítka a podpisový vzor ověřující osoby). Plnění oznamovací povinnosti vyplývá ze zákona o ověřování²⁴⁷, a proto bychom na tuto zákonnou povinnost neměli i z těchto důvodů zapomínat.

Příklady ve věci postupu zasílání vzorů otisků úředních razítek a podpisových vzorů na MZV:

- Po komunálních volbách je v obci zvolen nový pan starosta/místostarosta. Tato obec je uvedena v seznamu obecních úřadů, které provádějí vidimaci a legalizaci.²⁴⁸ V obci není zařazen žádný úředník²⁴⁹, a tudíž pan starosta/anebo místostarosta bude aktivně tuto agendu sám vykonávat. V souladu s § 19 odst. 4 zákona o ověřování musí být na příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností (ve dvou vyhotoveních) odeslán²⁵⁰ vzor otisku úředního razítka a podpisový vzor pana starosty/místostarosty. Kopie otisku úředního razítka a podpisového vzoru zašle obecní úřad obce s rozšířenou působností na MZV²⁵¹.
- Úředník obecního úřadu obce s rozšířenou působností úspěšně složil zkoušku podle zákona o ověřování a je pověřen prováděním vidimace a legalizace u tohoto úřadu. Tento obecní úřad obce s rozšířenou působností v souladu s § 19 odst. 4 zákona o ověřování zašle ve dvou vyhotoveních do 5 pracovních dnů [ode dne složení zkoušky úředníka nebo ode dne pověření (uvedení v pracovní smlouvě) k výkonu této agendy] vzor otisku úředního razítka a podpisový vzor úředníka příslušnému krajskému úřadu. Kopie otisku úředního razítka a podpisový vzor zašle krajský úřad Ministerstvu zahraničních věcí.

Kontrolní otázky

1. V jaké lhůtě a na jaký úřad zašle obecní úřad obce s rozšířenou působností vzor otisku úředního razítka a podpisový vzor úředníka, který právě složil zkoušku podle zákona o ověřování a je pověřen výkonem agendy vidimace a legalizace u tohoto úřadu?
2. Jaký údaj o adrese trvalého pobytu uvede ověřující osoba v ověřovací knize a doložce, když žadatel – cizinec předložil k žádosti o legalizaci platný cestovní doklad a nemá na území ČR žádný pobyt?
3. Komu se zasílají změny vzorů otisků úředních razítek a podpisových vzorů zaměstnanců Hospodářské komory České republiky?

²⁴⁶ Haagská úmluva o zrušení požadavku ověřování cizích veřejných listin ze dne 5. října 1961, publikována sdělením MZV č. 45/1999 Sb.

²⁴⁷ Viz § 19 odst. 4 zákona o ověřování.

²⁴⁸ V příloze č. 1 vyhlášky zákona o ověřování.

²⁴⁹ Tzn. úředník, který prokázal zvláštní odbornou způsobilost pro výkon správních činností při správě matrik a státního občanství, nebo prokázal odbornou způsobilost matrikáře podle zvláštního právního předpisu, nebo složil zkoušku podle tohoto zákona (srov. § 14 odst. 1 zákona o ověřování).

²⁵⁰ Do 5 pracovních dnů ode dne, kdy změny nastaly.

²⁵¹ Postup viz § 19 odst. 1 zákona o ověřování.

13 SPRÁVNÍ POPLATKY

13.1 Správní poplatek, sazebník, vrácení správního poplatku

Správní poplatky za provedení úkonu vidimace a legalizace vyměřuje a vybírá podle zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších (dále jen „zákon o správních poplatcích“), správní úřad příslušný k provedení úkonu²⁵², nestanoví-li sazebník jinak. Správní poplatek je povinná nenávratná platba plynoucí do veřejných rozpočtů. V praxi to znamená, že okamžikem zaplacení poplatku správní orgán provede určitý úkon. Poplatky se platí v české měně, nestanoví-li zákon o správních poplatcích jinak.²⁵³

Správní poplatky za provedení úkonu vidimace a legalizace podle zákona o správních poplatcích vyměřují správní úřady příslušné k provedení úkonu – tzn. krajské úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností, obecní úřady a újezdní úřady.²⁵⁴ Poplatky vyměřené Českou poštou, s.p. a Hospodářskou komorou viz samostatná kapitola 13.5.

Co je sazebník cen podle zákona o správních poplatcích?

Jednotlivé položky sazebníku poplatků, který tvoří přílohu k zákonu o správních poplatcích, obsahují:

- úkony, které podléhají zpoplatnění,
- osvobození od poplatku,
- úkony, které nejsou předmětem poplatku,
- zmocnění správního úřadu při stanovení výše poplatku
- poznámky, které upravují podrobnosti k jednotlivým úkonům.

Poplatky stanovené v sazebníku pevnou částkou jsou splatné buď při přijetí podání, nebo později, vždy však před provedením úkonu, a to podle jeho vymezení v jednotlivých položkách sazebníku, nestanoví-li sazebník jinak.²⁵⁵ Na úseku vidimace a legalizace se jedná o položky 4 a 5 sazebníku (viz samostatné kapitoly 13.2 a 13.3 dále).

Vrácení správního poplatku

Správní úřad vrátí poplatek v plné výši **na žádost osoby**, která poplatek zaplatila:

- a) Nebyl-li proveden požadovaný úkon, vymezený v jednotlivých položkách sazebníku, a nejde-li o poplatek, jehož předmětem je správním úřadem přijatá žádost, návrh, přihláška, podnět, námitka, ohlášení nebo oznámení,
- b) byl-li zaplacen poplatek, který není stanoven v sazebníku,
- c) byl-li zaplacen poplatek osobou, která není podle tohoto zákona poplatníkem.

²⁵² Viz § 1 odst. 1 písm. b), c), d), e) zákona o ověřování.

²⁵³ Např. dle § 6 odst. 3 písm. a) zákona o správních poplatcích poplatky stanovené pevnou částkou mohou české zastupitelské úřady vybírat rovněž v měně státu, v němž mají své sídlo.

²⁵⁴ Viz § 1 odst. 1 písm. b), c), d), e) zákona o ověřování.

²⁵⁵ § 5 odst. 2 zákona o správních poplatcích.

Správní úřad vrátí na žádost poplatníka²⁵⁶ částku, o kterou zaplatil poplatník na poplatku více, než činí sazba stanovená v sazebníku (přeplatek na poplatku). O vrácení poplatku, jeho části nebo přeplatku na poplatku rozhoduje a poplatek, jeho část nebo přeplatek na poplatku vrací správní úřad, kterému byl poplatek zaplacen.

13.2 Položka 4

V kapitole 13.1 jsou uvedeny základní informace k sazebníku, který je přílohou zákona o správních poplatcích. Za provedení úkonu vidimace se vyměřuje a vybírá správní poplatek podle položky 4 sazebníku, který je přílohou zákona o správních poplatcích.

Položka 4 písm. a):

Ověření stejnopisu, opisu, kopie, fotokopie nebo výpisu z úředních spisů, ze soukromých spisů v úřední úschově, z rejstříků, z registrů, z knih, ze záznamů, z evidencí, z listin nebo z dalšího písemného a obrazového materiálu

30 Kč za každou i započatou stránku.

Upozornění:

Každou započatou stránkou se pro účely tohoto zákona rozumí vydaná stránka formátu A4 a menší.²⁵⁷ Pro stanovení výše správního poplatku je rozhodující počet stran **předložené listiny**.

Příklady:

- Pokud má vidimovaná listina jednu stránku formátu větší než A4, vybírá se správní poplatek násobkem podle počtu A4 obsažených ve formátu vidimované listiny (u formátu A3 se vybere správní poplatek ve výši 60 Kč, tj. 2 x formát A4). Např. za vidimaci vysokoškolského diplomu, který je předložen v prvopisu ve formátu A3, se vybere správní poplatek ve výši 60 Kč, a to i v případě, že jeho opis nebo kopie je zmenšena na stránku formátu A4.
- Je-li vidimovaná listina formátu menší než A4, vybírá se správní poplatek ve výši 30 Kč (menší formát než A4 se ve smyslu výše uvedených ustanovení zpoplatňuje jako formát A4). Např. za vidimaci rodného listu, který je předložen v prvopisu a tento prvopis tvoří dvě strany formátu A5, se vybírá správní poplatek ve výši 60 Kč (2 x formát A5), a to i v případě, že jeho opis nebo kopie je zkopírována na jednu stránku formátu A4.
- Pokud bude na listině nalepeno více jízdenek (ústřížků, složenek atp.) – jedná se o předloženou listinu o 1 straně a vybere se správní poplatek ve výši 30 Kč za 1 stranu (výše správního poplatku v těchto případech byla již v minulosti řešena s Ministerstvem financí). Podrobněji ve věci provedení vidimace listiny, která obsahuje nalepené jízdenky, viz kapitola 3.4.2. V případě, že by žadatel požadoval vidimaci jízdenek samostatně, vybere se správní poplatek podle počtu vydaných stran formátu A4 nebo menších.

²⁵⁶ Poplatníkem je fyzická nebo právnická osoba, která podala žádost nebo jiný návrh k provedení úkonu správnímu úřadu, nebo osoba, v jejímž zájmu nebo věci byl úkon proveden (viz § 3 odst. 1 zákona o správních poplatcích).

²⁵⁷ Viz položka 3 část „Poznámky“ bod 2. sazebníku uvedeného v příloze zákona o správních poplatcích.

Osvobození

1. Od poplatku této položky je osvobozeno ověření listiny potřebné k provedení zákona č. 255/1946 Sb., o příslušnících československé armády v zahraničí a o některých jiných účastnících národního boje za osvobození, ve znění zákona č. 101/1964 Sb., k provedení zákona č. 170/2002 Sb., o válečných veteránech a k provedení zákona č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu.
2. Od poplatku podle této položky jsou osvobozeny nadace a nadační fondy, spolky a pobočné spolky, odborové organizace, účelová zařízení registrovaných církví a náboženských společností, obecně prospěšné společnosti a ústavy, pokud jsou tyto subjekty založené k poskytování obecně prospěšných činností v oblastech ochrany životního prostředí, ochrany mládeže, ochrany zvířat, sociálních služeb, sociální péče a pomoci v hmotné nouzi, zdravotnictví, ochrany života a zdraví osob, kultury, tělovýchovy a sportu, vědy a výzkumu, vzdělávání a výchovy, požární ochrany a ochrany kulturního dědictví a souvisí-li prováděný úkon s činností, pro níž byly tyto subjekty založeny.

Lze přiznat osvobození od správního poplatku za provedení vidimace příspěvkovým organizacím?

Osvobození se netýká institucí, které jsou zřizované ministerstvy a ÚSC zřizovací listinou. Výčet subjektů uvedených v tomto bodě je výčtem taxativním (tj. konečným), příspěvkové organizace mezi nimi nejsou, a proto jim podle tohoto ustanovení osvobození nelze přiznat.

3. Od poplatku podle této položky jsou osvobozeny registrované církve a náboženské společnosti a právnické osoby zřízené nebo založené jako součásti registrovaných církví a náboženské společnosti, právnické osoby zřízené nebo založené za účelem podpory činnosti registrované církve a náboženské společnosti k duchovním, pastoračním, charitativním, zdravotnickým, vzdělávacím nebo administrativním účelům a Náboženská matice, souvisí-li úkon s prováděním zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi).

V případě, že žadatel požaduje osvobození od správního poplatku, tak důkazní břemeno dopadá na žadatele – povinnost prokázat právní nárok na osvobození od správního poplatku náleží tedy osobě, která toto osvobození požaduje (např. doloží zřizovací listinu, statuty atp.).

Předmětem poplatku není

Ověření shody pořízené listiny (stejnopisu, opisu, kopie, fotokopie nebo výpisu) z daňového spisu vedeného podle zvláštního právního předpisu upravujícího správu daní a poplatků, nejde-li o listinu, kterou poplatník – daňový subjekt předložil nebo již jednou obdržel od správního úřadu.

Příklad:

Základní organizace Českého zahrádkářského svazu v Nové Vsi předložila prvopis – zápis z jednání členské schůze této organizace se žádostí o provedení vidimace. Současně žádá o osvobození od správního poplatku (žadatel – člen organizace předložil Stanovy této organizace). Ověřující osoba může s odkazem na položku 4 část Osvobození bod 2. sazebníku uvedeného v příloze zákona o správních poplatcích tento úkon osvobodit od úhrady správního poplatku, neboť z předložených Stanov vyplynulo, že se jedná o pobočný spolek.

Vzor zápisu v ověřovací knize (sloupec 10), např.:

- Osvobozeno podle bodu 2. část „Osvobození“ k položce 4 sazebníku zákona č. 634/2004 Sb.; nebo
- Osvobozeno s odkazem na sazebník zákona č. 634/2004 Sb. – položka 4 ustanovení Osvobození bod 2.

Samozřejmě s odkazem na vyhlášku zákona o ověřování lze tento zápis přiměřeně zkrátit (s použitím zkratk).²⁵⁸

Ukázka, jak by údaj v ověřovací knize (sloupec 10) neměl být v tomto případě zapsán:

4/2 zákona č. 634/2004 Sb.

13.3 Položka 5

Za provedení úkonu legalizace se vyměřuje a vybírá správní poplatek podle položky 5 sazebníku, který je přílohou zákona o správních poplatcích.

Položka 5 písm. a):

Ověření podpisu nebo otisku razítka na listině nebo na jejím stejnopisu

30 Kč za každý podpis nebo otisk razítka.

Osvobození

1. Od poplatku podle písmene a) této položky je osvobozeno ověření podpisu na listině potřebné k provedení zákona č. 255/1946 Sb., o příslušnících československé armády v zahraničí a o některých jiných účastnících národního boje za osvobození, ve znění zákona č. 101/1964 Sb., k provedení zákona č. 170/2002 Sb., o válečných veteránech a k provedení zákona č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu.
2. Od poplatku podle písmene a) této položky jsou osvobozeny nadace a nadační fondy, spolky a pobočné spolky, odborové organizace, účelová zařízení registrovaných církví a náboženských společností, obecně prospěšné společnosti a ústavy, pokud jsou tyto subjekty založené k poskytování obecně prospěšných činností v oblastech ochrany životního prostředí, ochrany mládeže, ochrany zvířat, sociálních služeb, sociální péče a pomoci v hmotné nouzi, zdravotnictví, ochrany života a zdraví osob, kultury, tělovýchovy a sportu, vědy a výzkumu,

²⁵⁸ § 6d vyhlášky zákona o ověřování.

vzdělávání a výchovy, požární ochrany a ochrany kulturního dědictví a souvisí-li prováděný úkon s činností, pro niž byly tyto subjekty založeny.

3. Od poplatku podle písmene a) této položky jsou osvobozeni občané se zvlášť těžkým zdravotním postižením, kteří jsou držiteli průkazu ZTP nebo ZTP/P.

Vzhledem k tomu, že uvedené osvobození přiznává zákonodárce „občanům“, tak toto osvobození nelze přiznat v případě, kdy držitel průkazu nevystupuje jako občan, tedy jako fyzická osoba, ale jako osoba právnická (např. požaduje legalizaci jako jednatel společnosti).

Podle tohoto bodu (bodu 3.) lze přiznat osvobození od poplatku i zákonným zástupcům či opatrovníkům těchto osob²⁵⁹. Dále je třeba si uvědomit, že od poplatku jsou tito občané – držitelé průkazu ZTP nebo ZTP/P osvobozeni pouze v případě legalizace podpisu, avšak v případě vidimace (tj. dle položky 4) jim osvobození od poplatku není přiznáno.

13.4 Osvobození od správního poplatku podle § 8 zákona o správních poplatcích

Kromě zákonného osvobození v položkách 4 a 5 sazebníku zákona o správních poplatcích, je osvobození od správních poplatků rovněž zakotveno v § 8 zákona o správních poplatcích. V prvním odstavci tohoto paragrafu je obsaženo tzv. osobní osvobození, v druhém odstavci osvobození věcné (úkonové).

Od poplatků jsou osvobozeny (**osobní osvobození**)²⁶⁰

- a) státní orgány a státní fondy,
- b) diplomatická zastupitelství cizích států a delegovaní diplomatičtí zástupci, konzulové z povolání a další osoby, jsou-li státními příslušníky cizích států a požívají-li výsady a imunity podle mezinárodního práva, je-li zaručena vzájemnost a nejde-li o úkony prováděné v osobním zájmu nebo k osobnímu prospěchu těchto osob,
- c) územní samosprávné celky a jejich orgány, požadují-li provedení úkonů souvisejících s výkonem státní správy, kterým jsou pověřeny,
- d) právnické osoby, požadují-li provedení úkonů souvisejících s výkonem státní správy, kterým jsou pověřeny,
- e) fyzické nebo právnické osoby, stanoví-li tak mezinárodní smlouvy a ujednání, kterými je Česká republika vázána.

Od poplatků jsou osvobozeny (**úkonové osvobození**)²⁶¹

- a) související s prováděním zvláštních právních předpisů o sociálním zabezpečení, o důchodovém pojištění, o příplatku k důchodu a o zvláštním příspěvku k důchodu, o veřejném zdravotním pojištění, o zaměstnanosti, o státní sociální podpoře, o nemocenském pojištění, o pojistném

²⁵⁹ Poplatníkem je fyzická nebo právnická osoba, která podala žádost nebo jiný návrh k provedení úkonu správnímu úřadu, **nebo osoba, v jejímž zájmu nebo věci byl úkon proveden** (viz § 3 odst. 1 zákona o správních poplatcích).

²⁶⁰ § 8 odst. 1 zákona o správních poplatcích.

²⁶¹ § 8 odst. 2 zákona o správních poplatcích.

na všeobecné zdravotní pojištění, o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, o sociálně-právní ochraně dětí, o sociálních službách, o dávkách pro osoby se zdravotním postižením, pomoci v hmotné nouzi, ve věcech branné povinnosti občanů a ve věcech civilní služby, s výjimkou poplatku za vydání nebo výměnu průkazu osoby se zdravotním postižením a s výjimkou poplatku za přijetí žádosti o akreditaci vzdělávacího programu podle právních předpisů o sociálních službách a podle zákona o zaměstnanosti,

Rozhodující pro přiznání osvobození není to, zda o úkon žádá občan České republiky nebo cizí státní příslušník, ale skutečnost, zda žádá o úkon v souvislosti s použitím zákona, který je součástí právního řádu České republiky a je obsažen ve výčtu citovaného ustanovení. Např. tedy legalizace podpisu žadatele na „Potvrzení o žití“ ČSSZ pro účely výplaty důchodu, přiznaného podle českých právních předpisů, ale vypláceného v cizině, tak bude osvobozeno podle § 8 odst. 2 písm. a) zákona o správních poplatcích. Naopak stejný požadovaný úkon, ale pro účely výplaty důchodu přiznaného podle zákona jiného státu a vypláceného v České republice, nebude osvobozeno, neboť se nejedná o důchod přiznaný podle právních předpisů České republiky.

- b) prováděné v důsledku změny nebo opravy názvu obce, města, kraje, ulice, jiného veřejného prostranství, rodného čísla a úkony, prováděné v důsledku rozhodnutí z moci úřední,
- c) pro orgány územního samosprávného celku, prováděné úřadem téhož územního samosprávného celku,
- d) pro účely dědického řízení, prováděného notářem jako soudním komisařem,
- e) pro účely exekučního řízení, prováděného soudním exekutorem, s výjimkou položky 1 bod 1 písmeno m),
- f) pro účely využití volebního práva,
- g) související s poskytováním dočasné ochrany cizincům,
- h) stanoví-li tak mezinárodní smlouvy a ujednání, kterými je Česká republika vázána,
- i) prováděné v důsledku živelní pohromy na území České republiky; za živelní pohromu se pro účely tohoto zákona považují nezaviněný požár a výbuch, blesk, vichřice a rychlost větru nad 75 km/h, povodeň, záplava, krupobití, sesouvání půdy, sesuny půdy a skalní zřícení, pokud k nim nedošlo v souvislosti s průmyslovým nebo stavebním provozem, sesouvání nebo zřícení lavin a zemětřesení dosahující alespoň 4. stupně Richterovy mezinárodní stupnice udávající makroseismické účinky zemětřesení.

Příklady:

1.

Podle § 8 odst. 1 zákona o správních poplatcích nelze farní charitě (která byla zřízena v souvislosti s poskytováním sociálních služeb) přiznat osobní osvobození – v § 8 odst. 1 zákona o správních poplatcích se jedná o taxativní (konečný) výčet a farní charita zde není uvedena.

Avšak farní charitě lze přiznat tzv. úkonové osvobození s odkazem na § 8 odst. 2 písm. a) zákona o správních poplatcích (neboť požadovaný úkon se týkal provádění zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů).

2.

Žena žádá o vidimaci rodných listů svých dětí pro účely přiznání starobního důchodu (tuto skutečnost žena doložila např. výzvou ČSSZ k doplnění její žádosti) – tento požadovaný úkon lze s odkazem na § 8 odst. 2 písm. a) zákona o správních poplatcích osvobodit od úhrady správního poplatku (jedná se o úkon provedený v souvislosti se zákonem o důchodovém pojištění).

3.

Občan České republiky hodlá požádat o vydání voličského průkazu (svou žádost na obecní úřad bude zasílat poštou, a tudíž požaduje úřední ověření – legalizaci svého podpisu). Tento úkon lze osvobodit od správního poplatku s odkazem na § 8 odst. 2 písm. f) zákona o správních poplatcích (úkon učiněný pro účely využití volebního práva).

4.

- a) Obec Nová Ves pro své účely chce provést vidimaci zápisu z jednání zastupitelstva Obce Nová Ves. S odkazem na § 8 odst. 2 písm. c) zákona o správních poplatcích **lze přiznat** úkonové osvobození. Jedná se o úkon pro orgán územního samosprávného celku (v tomto případě je tímto orgánem Městský úřad Nová Ves) **provedený úřadem téhož** územního samosprávného celku.
- b) Obec Lhota pro své účely požaduje provést vidimaci zápisu z jednání rady Obce Lhota. Tento úkon požaduje provést na Městském úřadě Nová Ves. V tomto případě Obec Lhota **není osvobozena** od úhrady správního poplatku dle § 8 odst. 2 písm. c) zákona o správních poplatcích, neboť se nejedná o provedení úkonu pro orgány územního samosprávného celku (tj. pro Obecní úřad Lhota), **provedený úřadem téhož** územního samosprávného celku (tj. Obecním úřadem Lhota).

Na výsledku úkonu osvobozeného podle § 8 odstavce 2 písm. a) až i) vyznačí správní úřad účel, k němuž byl proveden.²⁶²

Výsledkem úkonu se rozumí vyznačení ověřovací doložky na listině. Osvobození od správního poplatku se vyznačí v sloupci 10 v ověřovací knize a po provedení úkonu se vyznačí u ověřovací doložky na listině. Tato zákonná povinnost je stanovena pouze v případě, že je přiznáno osvobození podle § 8 odst. 2 písm. a) až i) zákona o správních poplatcích.

Vzor zápisu v ověřovací knize (provedení úkonu legalizace pro účely využití volebního práva):

„osvobozeno podle § 8 odst. 2 písm. f) zákona č. 634/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů“.

Vzor uvedené poznámky u ověřovací doložky:

„osvobozeno od správního poplatku podle § 8 odst. 2 písm. f) zákona č. 634/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů; legalizace provedena pro účely využití volebního práva“.

Poznámka:

V uvedených vzorech zápisů se jedná o formulace doporučené a nelze tudíž vyloučit, že při aplikaci § 8 odst. 3 zákona o správních poplatcích bude použita i jiná formulace poznámky.

²⁶² § 8 odst. 3 zákona o správních poplatcích.

Od poplatků jsou osvobozeny i další osoby nebo úkony, a to v rozsahu stanoveném v sazebníku.²⁶³ V případě agendy vidimace se jedná o položku 4 (viz kapitola 13.2), pro agendu legalizace se jedná o položku 5 (viz kapitola 13.3) sazebníku, který je přílohou zákona o správních poplatcích.

V rozsahu stanoveném v sazebníku se správní úřad zmocňuje snížit nebo zvýšit poplatek anebo upustit od jeho vybrání.²⁶⁴

Z pohledu správních poplatků platí, že správní poplatek je možné vybírat pouze v případech, kdy tak výslovně stanoví zákon – tedy zákon o správních poplatcích. Shora citované ustanovení zákona o správních poplatcích²⁶⁵ (srov. § 8 odst. 5) však není obecným ustanovením, které lze využít libovolně, ale lze je aplikovat pouze, je-li tak stanoveno v ustanovení „Zmocnění“ u dané položky sazebníku uvedeného v příloze zákona o správních poplatcích.

Položky 4 a 5 sazebníku, které stanoví správní poplatky za provedení vidimace a legalizace, ustanovení „Zmocnění“ neobsahují, proto správní poplatek musí být vybrán ve výši stanovené v těchto položkách.

Příklad:

Rozhodnutí zastupitelstva obce, že od fyzických osob s trvalým pobytem v obci nebude správní poplatek za vidimaci a legalizaci vybírán, **by bylo v rozporu se zákonem o správních poplatcích**; nebo že zaměstnanci obecního úřadu budou moci čerpat benefit ve formě osvobození od správního poplatku za provedení úkonu legalizace k soukromým účelům. Obce nejsou oprávněny tyto správní poplatky snižovat nebo promíjet (tzn. upravovat zákonem stanovené výše poplatků).

13.5 Poplatky vyměřené držitelem poštovní licence a Hospodářskou komorou České republiky

Česká pošta, s.p., jakožto držitel poštovní licence a Hospodářská komora, jsou oprávněné subjekty, které za provedení úkonu vidimace a legalizace svěřeného jim zákonem o ověřování²⁶⁶, mohou požadovat poplatek.

Česká pošta, s.p. a Hospodářská komora nevyměřují poplatky podle zákona o správních poplatcích, ale postupují podle zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Výše poplatku nesmí přesáhnout sazbu správního poplatku stanovenou pro úkon vidimace a legalizace v zákoně o správních poplatcích.²⁶⁷ Česká pošta, s.p. a Hospodářská komora tak účtují poplatky za provedení vidimace a legalizace ve stejné výši, jako je uvedena v položce 4 a 5 sazebníku zákona o správních poplatcích (viz samostatné kapitoly 13.2. a 13.3).

Osvobození od poplatku za provedení úkonu vidimace a legalizace Česká pošta, s.p. ani Hospodářská komora nepřiznávají (nejsou správními orgány), neboť se nejedná o správní poplatky vyměřené dle

²⁶³ § 8 odst. 4 zákona o správních poplatcích.

²⁶⁴ § 8 odst. 5 zákona o správních poplatcích.

²⁶⁵ Srov. § 8 odst. 5 zákona o správních poplatcích.

²⁶⁶ § 1 odst. 1 písm. f) a g) zákona o ověřování.

²⁶⁷ §8a odst. 3 zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

zákona o správních poplatcích, ale jedná se o poplatky s odkazem na zákon č. 365/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů²⁶⁸.

Kontrolní otázky

1. Lze žadateli (držiteli průkazu ZTP) přiznat osvobození od správního poplatku za provedení úkon vidimace listiny?
2. Odborová organizace žádá o provedení částečné vidimace zápisu ze své výroční schůze, lze této organizaci přiznat osvobození od správního poplatku za úkon vidimace?
3. V jaké výši vybere ověřující osoba správní poplatek za vidimaci rodného listu (byl předložen prvopis ve formátu A5, která se skládá z 2 stran)?
4. Lze žadateli (držiteli průkazu ZTP) přiznat osvobození od poplatku s odkazem na zákon o správních poplatcích za úkon legalizace provedený u Hospodářské komory?

14 PŘÍLOHY

14.1 Vzory zápisů provedených v ověřovací knize

V této příloze jsou uvedeny názorné ukázky zápisů (myšleno vlastnoručních zápisů vyjma poř. č. 148, kde se jedná o zápis formou nalepení samolepícího štítku) v ověřovací knize.

Pořadová čísla zápisů v ověřovací knize vedené Městským úřadem Nová Ves v roce 2021 (*Poznámka – veškeré osobní údaje v zápisech jsou pouze ilustrační a nevztahují se ke konkrétním osobám*):

Poř. č. 139 – vidimace rodného listu (předložen prvopis – 1 str., který obsahuje viditelný zajišťovací prvek), žadatelka požaduje vidimaci této listiny s tím, že současně žádá o prominutí správního poplatku. Ověřenou kopii rodného listu své dcery potřebuje k vyřízení žádosti o starobní důchod (na důkaz svého tvrzení předložila výzvu k doplnění své žádosti zaslanou z ČSSZ).

Poř. č. 140 – vidimace předložené kupní smlouvy (předložen prvopis o celkovém počtu 5 stran). Žadatel požaduje vidimaci částečnou (3 strany). Kupní smlouva neobsahuje viditelný zajišťovací prvek.

Poř. č. 141 – vidimace usnesení zastupitelstva obce Nová Ves (předložen prvopis o celkovém počtu 30 stran, neobsahuje viditelný zajišťovací prvek). Tato obec pro svoji potřebu vyhotoví vidimaci částečnou (10 stran).

Poř. č. 142 – vidimace cizozemského oddacího listu, který je opatřen úředním překladem do českého jazyka (byl předložen již jednou vidimovaný soubor listin o celkovém počtu 4 stran, v ověřovací doložce je údaj o tom, že listina, ze které byla vidimovaná listina pořízena, neobsahovala viditelný zajišťovací prvek). Žadatel žádá o vidimaci částečnou (3 strany).

²⁶⁸ Viz §8a odst. 3 zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Pořadové číslo	Datum provedení vidimace nebo legalizace	Jméno/a příjmení, datum a místo narození žadatele, popřípadě svědků (jde-li o legalizaci)	Adresa trvalého pobytu nebo adresa místa pobytu na území České republiky anebo adresa bydliště mimo území České republiky žadatele, popřípadě svědků (jde-li o legalizaci)	Druh a číslo dokladu, na základě kterého byly zjištěny údaje uvedené ve sloupci 3 až 4	Podpis osoby, jejíž podpis je legalizován, popřípadě podpis svědků
1	2	3	4	5	6
139	22.03.2021	_____	_____	_____	_____
140	22.03.2021	_____	_____	_____	_____
141	22.03.2021	_____	_____	_____	_____
142	22.03.2021	_____	_____	_____	_____
143 144	22.03.2021	Eliska Janoušová, 12. 12. 1977 Liberec	Dle AISEO: Nová Ves, Nádražní náměstí Nádražní 158 opravila 22.3.2021 Vaselá otisk úř. razítka	CD 725105985	Janoušová
145	24.03.2021	Zbigniew Polanski, 1. 3. 1990 Varšava, Polsko	Na základě prohlášení žadatele Varšava, Kozłowska 25/B1, Polsko.	CD Polska YB 12518825	Polanski
146	24.03.2021	Simona Karásková 5. 10. 1991 Ústí nad Labem	Dle ROB: Zlín, Třída T. Bati 2585	ŘP AB A1 62 B SO ČR ověřeno z informačního systému OP	Karásková
147	25.03.2021	Sabina Suchá, nar. 24. 8. 1966 Praha 4	Nová Ves, Lipová 54	OP č. 225258127	legalizace za účasti 2 dvou svědků
_____	25.03.2021	Lukáš Diviš, 15.1. 1970 Hodonín (svědek)	Nová Ves, Lipová 54	OP č. 102145911	Diviš
_____	25.03.2021	Jiřina Ducháčková, 17.8. 1980 Písek (svědek)	Nová Ves, Tovární ul. 287	OP č. 312576999	Ducháčková
_____	_____	1. 148 2. 26. 3. 2021 3. Jan Kolomazník, 1. 1. 1981 Brno 4. Nová Ves, Školní ul. 12 5. OP č. AB 2 5 106 92 7. Vlastnoručně podepsal, uznal podpis za vlastní 9. Souhlas s užíváním služebního vozidla 10. 30 Kč, č. 7133/2021		_____	Kolomazník

Listina byla u úřadu vlastnoručně podepsána	Podpis na listině byl uznán za vlastní	Vidimovaná listina se doslova shoduje s listinou, z níž byla pořízena [údaj podle § 8 písm. c), d), e) a f) zákona o ověřování]	Označení druhu listiny, která je vidimována, nebo na které je legalizován podpis	Údaj o uhrazení správního poplatku (uvedení výše poplatku a č. dokladu, kterým byl uhrazen) nebo údaj o osvobození od správního poplatku s odkazem na právní předpis	Podpis ověřující osoby
7		8	9	10	11
_____	_____	prvopis 1 str., obsahuje viditelný zajišťovací prvek, úplná kopie 1 str.	rodný list ze dne 10. 3. 2021	osvobozeno od správního poplatku dle § 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 634/2004 Sb.	Veselá
_____	_____	prvopis 5 str., neobsahuje viditelný zajišťovací prvek, částečná kopie 3 str.	kupní smlouva ze dne 10. 1. 2021 (prodej nemovitosti k.ú. Nová Ves)	90 Kč, doklad č. 7128/2021	Veselá
_____	_____	prvopis 30 str., neobsahuje viditelný zajišťovací prvek, částečná kopie 10 str.	usnesení zastupitelstva Obce Nová Ves ze dne 12. 2. 2021	osvobozeno od správního poplatku dle § 8 odst. 2 písm. c) zákona č. 634/2004 Sb.	Veselá
_____	_____	jž ověřená vidimovaná listina 4 str., neobsahuje viditelný zajišťovací prvek, částečná kopie 3 str.	cizozemský oddací list s úředním překladem do ČJ	90 Kč, č. 7129/2021	Veselá
ano	_____	_____	2x plná moc udělená dne 20. 3. 2021	60 Kč, č. 7130/2021	Veselá
_____	ano	_____	souhlas zákonného zástupce s vycestováním dítěte do zahraničí	30 Kč, č. 7131/2021	Veselá
_____	ano	_____	nájemní smlouva - pronájem bytu v k.ú. Nová Ves	položka 5, osvobození bod 3., dle zákona č. 634/2004 Sb.	Veselá
_____	ano	_____	darovací smlouva ze dne 25.3.2021	30 Kč, č. 7132/2021	Veselá
_____	_____	_____	- " -	_____	Veselá
_____	_____	_____	- " -	_____	Veselá
_____	_____	_____	_____	_____	Veselá

Poř. č. 143, 144 – legalizace. Žadatelka předložila 2 plné moci, na kterých požaduje legalizaci podpisu. K prokázání své totožnosti předložila cestovní doklad (ČR). Podpisy na listinách nebyly uvedeny. Ověřující osoba (paní Veselá) udělala chybu při zápisu údaje o trvalém pobytu; chyba byla opravena v souladu s vyhláškou zákona o ověřování.

Poř. č. 145 – legalizace. Žadatel (státní občan Polska) k prokázání své totožnosti předložil cestovní doklad (údaj o bydlišti zde není uveden). Podpis na listině byl již proveden.

Poř. č. 146 – legalizace. Žadatelka předložila k prokázání své totožnosti řidičský průkaz. Podpis na listině je již proveden. Žadatelka je držitelkou průkazu ZTP.

Poř. č. 147 – legalizace za účasti dvou svědků (žadatelka Sabina Suchá, svědek Lukáš Diviš, svědek Jiřina Ducháčková) Žadatelka předložila darovací smlouvu – její podpis je na listině proveden, avšak v současné době se nemůže do ověřovací knihy podepsat (vzhledem k jejímu úrazu ruky).

Poř. č. 148 – legalizace. Zápis formou nalepení samolepícího štítku pomocí výpočetní techniky do tiskopisu ověřovací knihy.

14.2 Vzor vyplněné ověřovací doložky pro vidimaci

Vzor zápisu v ověřovací doložce pro vidimaci – úplná vidimace předložené listiny; prvopis 1 strana, která obsahuje viditelný zajišťovací prvek; úřad vede paralelně 3 ověřovací knihy označené písmeny A, B, C.

OVĚŘOVACÍ DOLOŽKA PRO VIDIMACI	
Městský úřad Nová Ves	
Podle ověřovací knihy	
(název úřadu)	
poř. č. vidimace 139/2021/C	
tento/tato úplný/á* - částečný/á* opis*/kopie*,	
obsahující 1 stranu	
souhlasí doslovně s předloženou listinou, z níž byl/a pořízena/a tato listina je	
prvopisem*	
ověřenou vidimovanou listinou*	
listinou, která je výstupem z autorizované konverze dokumentů*	
opisem nebo kopií pořízenou ze spisu*	
stejnopisem písemného vyhotovení rozhodnutí nebo výroku rozhodnutí*,	
obsahujícím 1 stranu.	
Listina, z níž je vidimovaná listina pořízena, obsahuje/ neobsahuje* viditelný zajišťovací prvek.	
V Nové Vsi dne 22. 3. 2021	
Jana Veselá	
.....	
Jméno/a a příjmení ověřující osoby, která vidimaci provedla	
(nebo otisk jmenovky) Veselá	
Otisk úředního razítka a podpis ověřující osoby	
Otisk úředního razítka	
*Nehodící se škrtněte	

14.3 Vzor vyplněné ověřovací doložky pro legalizaci

Vzor vyplněné ověřovací doložky – legalizace podpisu žadatele, který uznal svůj podpis za vlastní (tzn., že podpis byl již na listině proveden); městský úřad vede paralelně 3 ověřovací knihy označené písmeny A, B, C.

OVĚŘOVACÍ DOLOŽKA PRO LEGALIZACI	
Městský úřad Nová Ves	
Podle ověřovací knihy	
(název úřadu)	
poř. č. legalizace 146/2021/C	
vlastnoručně podepsal * - uznal podpis na listině za vlastní*	
Simona Karásková, nar. 5. 10. 1991 Ústí nad Labem	
.....	
jméno/a, příjmení, datum a místo narození žadatele	
Zlín, Třída Tomáše Bati 2585	
.....	
adresa místa trvalého pobytu* - adresa místa pobytu na území České republiky* - adresa bydliště mimo území České republiky*	
ŘP AB A1 62 B	
.....	
druh a číslo dokladu, na základě kterého byly zjištěny osobní údaje, uvedené v této ověřovací doložce	
V Nové Vsi dne 24. 3. 2021	
Jana Veselá	
.....	
Jméno/a a příjmení ověřující osoby, která legalizaci provedla	
(nebo otisk jmenovky)	
Veselá	
Otisk úředního razítka a podpis ověřující osoby	
*Nehodící se škrtněte	

14.4 Vzor vyplněné ověřovací doložky pro legalizaci za účasti dvou svědků

OVĚŘOVACÍ DOLOŽKA PRO LEGALIZACI ZA ÚČASTI SVĚDKŮ	
Městský úřad Nová Ves	
Podle ověřovací knihy _____	
pořadové číslo legalizace 147/2021/C	
vlastnoručně podepsal * – uznal podpis na listině za vlastní*	
Sabina Suchá, nar. 24. 8. 1966 Praha 4	
.....	
jméno/a, příjmení, datum a místo narození žadatele	
Nová Ves, Lipová 54	
.....	
adresa místa trvalého pobytu* – adresa místa pobytu na území České republiky* adresa bydliště mimo území České republiky* žadatele	
OP č. 225258127	
.....	
druh a číslo dokladu, na základě kterého byly zjištěny osobní údaje žadatele, uvedené v této ověřovací doložce	
Lukáš Diviš, nar. 15. 1. 1970 Hodonín	
.....	
jméno/a, příjmení, datum a místo narození svědka	
Nová Ves, Lipová 54	
.....	
adresa místa trvalého pobytu* – adresa místa pobytu na území České republiky* adresa bydliště mimo území České republiky* svědka	
OP č. 102145911	
.....	
druh a číslo dokladu, na základě kterého byly zjištěny osobní údaje svědka, uvedené v této ověřovací doložce	
Jiřina Ducháčková, nar. 17. 8. 1980 Písek	
.....	
jméno/a, příjmení, datum a místo narození svědka	
Nová Ves, Tovární ul. 287	
.....	
adresa místa trvalého pobytu* – adresa místa pobytu na území České republiky* adresa bydliště mimo území České republiky* svědka	
OP č. 312576999	
.....	
druh a číslo dokladu, na základě kterého byly zjištěny osobní údaje svědka, uvedené v této ověřovací doložce	
V Nové Vsi dne 25. 3. 2021	
Jana Veselá	
.....	
Jméno a příjmení ověřující osoby, která legalizaci provedla (nebo otisk jmenovky)	
Otisk úředního razítka a podpis ověřující osoby	Veselá
* Nehodící se škrtněte	

14.5 Vzor poučení žadatele

POUČENÍ pro žadatele o ověření fotokopie občanského průkazu České republiky formou ověření podpisu držitele občanského průkazu

Já, níže podepsaný/á, žádám o ověření podpisu (dále jen „legalizace“) na fotokopii občanského průkazu České republiky, jehož jsem držitelem. Současně prohlašuji, že jsem byl/a poučen/a o tom, že se jedná o legalizaci, nikoliv ověření shody kopie s listinou (dále jen „vidimace“).

Dále беру na vědomí, že:

1. S odkazem na § 9 písm. a) zákona č. 21/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů (zákon o ověřování), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o ověřování“), **vidimaci občanského průkazu nelze provést,**
2. v souladu s § 10 odst. 1 zákona o ověřování se legalizací ověřuje, že žadatel listinu před ověřující osobou vlastnoručně podepsal nebo podpis na listině uznal za vlastní,
3. v souladu s § 10 odst. 2 zákona o ověřování se legalizací nepotvrzuje správnost ani pravdivost údajů uvedených v listině ani jejich soulad s právními předpisy. Úřad za obsah listiny neodpovídá.

V

dne

Poučení vzal na vědomí:

.....
(podpis žadatele)

.....
(jméno, příjmení)

.....
(datum narození)

Podepsáno před ověřující osobou:

.....
(jméno, příjmení, podpis, otisk razítka)

Pozn.: Toto „Poučení“ bude založeno v ověřovací knize (případně v oddělené složce) vedené (kým)..... u zápisu provedené legalizace u poř. č.

14.6 Vzor prohlášení o státním občanství

PROHLÁŠENÍ

Jméno a příjmení:

Datum a místo narození:

Rodné číslo:

Prohlašuji, že jsem k dnešnímu dni státním občanem České republiky. Beru na vědomí, že úmyslné uvedení nesprávného anebo neúplného údaje v čestném prohlášení, je přestupkem podle § 2 odst. 2 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, a jeho spáchání může být postiženo pokutou až do výše 20 000 Kč.

Datum:

podpis prohlašovatele

Pozn.: Toto „Prohlášení“ bude založeno v ověřovací knize (případně v oddělené složce) vedené (kým)..... u zápisu provedené legalizace u poř. č.

14.7 Vzor sdělení

Městský úřad
odbor správní
Liberecká 25/2
428 08 Nová Ves

Č.j.: 252-18-Ves/2021

Datum: 20. 3. 2021

Pan
Jan Novák
Havlíčkovy sady 22
428 08 Nová Ves

Sdělení

Na základě Vaší žádosti ze dne 19. 3. 2021 o sdělení důvodů, které vedly k závěru, že nelze provést vidimaci předloženého geometrického plánu č. 1586588/2021, Vám s odkazem na § 155 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, sdělujeme následující:

Podle § 9 písm. a) zákona č. 21/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů (zákon o ověřování), ve znění pozdějších předpisů, se vidimace neprovede, je-li předložená listina, z níž je vidimovaná listina pořízena, listinou, jejíž jedinečnost nelze vidimovanou listinou nahradit, zejména – geometrický plán.

S odkazem na shora uvedené nebylo možné vidimaci geometrického plánu provést.

Veselá

Jana Veselá
referentka
odbor správní

Otisk razítka

14.8 Vzor osvědčení

MINISTERSTVO VNITRA* KRAJSKÝ ÚŘAD* OBECNÍ ÚŘAD
OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ*

.....

OSVĚDČENÍ

.....
jméno, popř. jména a příjmení

datum narození
místo narození

úspěšně složil/a zkoušku
podle ustanovení § 14 odst. 1 písm. c) zákona č. 21/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie
s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů
(zákon o ověřování)

a je oprávněn/a provádět ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a ověřování pravosti podpisu.

.....
Jméno, popř. jména, příjmení a pracovní zařazení pověřeného úředníka nebo
zaměstnance Ministerstva vnitra*, krajského úřadu*, obecního úřadu obce
s rozšířenou působností*, který provedl zkoušku.

Místo, datum

otisk úředního razítka

* Nehodící se škrtněte

14.9 Vzor úvodního listu ověřovací knihy

ÚVODNÍ LIST OVĚŘOVACÍ KNIHY

OVĚŘOVACÍ KNIHA

Ověřovací knihu vede:

Městský úřad Nová Ves

(název úřadu)

Označení ověřovací knihy:

„C“

(vyplní se, vede-li úřad souběžně více než jeden svazek ověřovací knihy)

Počet tiskopisů ověřovací knihy:

350

Ověřovací kniha je vedena za období:

4. 1. 2021 –

(datum prvního a posledního zápisu v ověřovací knize)

14.10 Vzor listu podpisových vzorů

LIST PODPISOVÝCH VZORŮ

Jméno, popř. jména, a příjmení ověřující osoby	Podpisový vzor	Datum vzniku a zániku oprávnění k provádění vidimace a legalizace, popř. datum aktualizace podpisového vzoru téže ověřující osoby
Eva Veselá	<i>Veselá</i>	15. 2. 2019
Ivan Pokorný	<i>Pokorný</i>	20. 3. 2019 31. 12. 2019
Jindřiška Poláčková, změna příjmení na Šmídová	<i>Poláčková</i> <i>Šmídová</i>	3. 10. 2020; aktualizace podpisového vzoru dne 18. 2. 2021 (změna příjmení na Šmídová)

15 SEZNAM PRAMENŮ

- ❖ Zápis z pracovní porady krajských úřadů, magistrátů měst Brna, Ostravy a Plzně a Magistrátu hlavního města Prahy, konané ve dnech 1. a 2. října 2015 ve vzdělávacím zařízení IVS v Benešově.
- ❖ Zápis z pracovní porady krajských úřadů, magistrátů měst Brna, Ostravy a Plzně a Magistrátu hlavního města Prahy, konané ve dnech 30. a 31. května 2017 ve vzdělávacím zařízení IVS v Benešově.
- ❖ Zápis z pracovní porady krajských úřadů, magistrátů měst Brna, Ostravy a Plzně a Magistrátu hlavního města Prahy, konané ve dnech 28. a 30. května 2018 ve vzdělávacím zařízení IVS v Benešově.
- ❖ Zápis z pracovní porady krajských úřadů, magistrátů měst Brna, Ostravy a Plzně a Magistrátu hlavního města Prahy, konané ve dnech 26. a 27. září 2019 ve vzdělávacím zařízení IVS v Benešově.

Odborné časopisy

- ❖ Státní zastupitelství 2/2019.

Internetové odkazy

- ❖ [Metodika na úseku ověřování - Ministerstvo vnitra České republiky \(mvcr.cz\)](#) – webové stránky Ministerstva vnitra (metodika na úseku ověřování).
- ❖ <http://www.consilium.europa.eu/prado/cs/prado-glossary.html> – webové stránky Rady Evropské unie (Glosář PRADO).
- ❖ [Písemný souhlas rodičů | Ministerstvo zahraničních věcí České republiky \(mzv.cz\)](#) – webové stránky Ministerstva zahraničních věcí České republiky (písemný souhlas rodičů s vycestováním dítěte do zahraničí).
- ❖ [Vyhledávání - Nejvyšší soud \(nsoud.cz\)](#) – webové stránky Nejvyššího soudu (rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 1966/2013).
- ❖ [Věstník vlády pro orgány krajů a orgány obcí - rok 2006 - Ministerstvo vnitra České republiky \(mvcr.cz\)](#) – webové stránky Ministerstva vnitra (Směrnice částka 4/2006).
- ❖ Tiskárny Ministerstva vnitra – [Tiskárna Ministerstva vnitra \(tmv.cz\)](#).

POZNÁMKY:

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

KONTAKTY

Ministerstvo vnitra

odbor strategického rozvoje a koordinace veřejné správy

náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

www.mvcr.cz/verejna-sprava

www.kvalitavs.cz

osr@mvcr.cz

ID datové schránky: 6bnaawp

Zadavatel publikace: Ministerstvo vnitra

Zpracovatelé publikace:

Bc. Pavlína Bartáková (autorka)

JUDr. Jitka Morávková (posouzení)

Ministerstvo vnitra (korektura a grafické zpracování)

Editoři publikace:

Ing. Mgr. David Sláma, PhDr. Dana Nekardová, Mgr. Filip Zavřel

2021

ISBN: 978-80-7616-102-3 (tisk) / 978-80-7616-103-0 (PDF)

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY